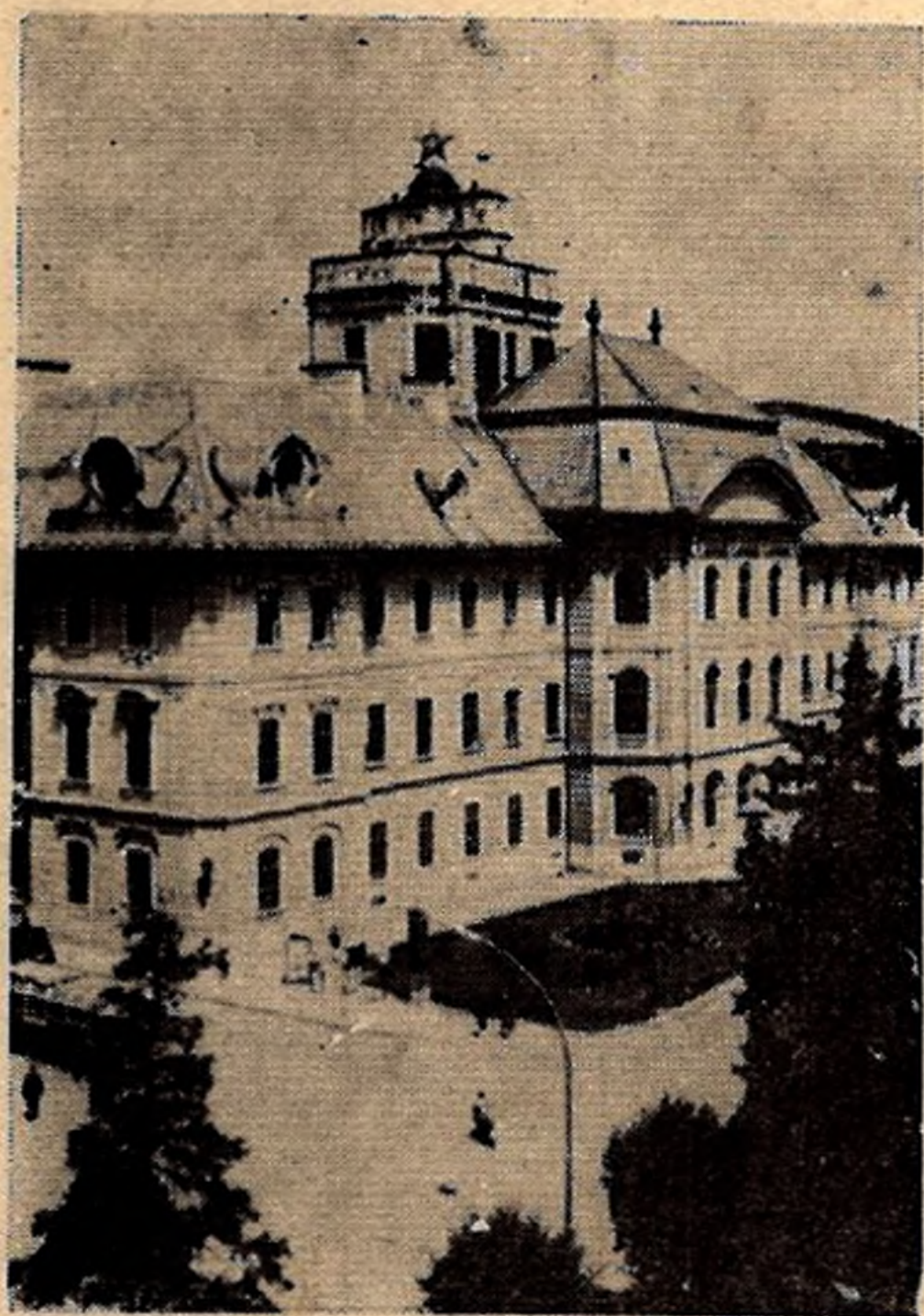

AZ EGRI TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA

ÉVKÖNYVE

1964—1965

AZ EGRITANÁRKÉPZŐ
FŐISKOLA
ÉVKÖNYVE
1964—1965

Szerkesztette:

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Tagjai:

NAGY ANDOR
adjunktus

DR. SZÓKEFALVI NAGY ZOLTÁN
főiskolai tanár

TÓTH BERTALAN
a tanulmányi osztály vezetője

VAJDA JÓZSEF
gyak. ált. isk. igazgatóhelyettes

Felelős kiadó: dr. Szántó Imre igazgató, Eger

Borsod megyei Nyomdaipari Vállalat, Miskolc — Felelős vezető: Méry György
7715 — 800 pld.

DR. SZANTÓ IMRE

főiskolai igazgató

TANÉVNYITÓ BESZÉDE

Az Egri Tanárképző Főiskola életének újabb szakasza kezdődik el a mai nappal, az 1964—65-ös tanév. Ebből az alkalomból szeretettel köszöntöm kedves vendégeinket, a főiskola tanárait, dolgozóit és minden egyes hallgatóját.

Hazánk felszabadulásának 20. évfordulója méltó megünneplésére készülünk. Az elmúlt 20 esztendő alatt népünk által elért sikerek elválaszthatatlanok a Szovjetunió önzetlen és sokoldalú támogatásától, testvéri segítségétől. Hazánk és a Szovjetunió megbonthatatlan barátsága a legnehezebb próbákat is kiállta, békénk, önálló nemzeti létünk, szépülő, gazdagodó szocialista hazánk fontos bázisa, támasza. A felszabadulás után eltelt 20 év alatt történelmi változások zajlottak le Magyarországon; az elmaradott tőkés—földesúri ország fejlett, szocialista iparral, fejlődő szocialista mezőgazdasággal rendelkező országgá, az elnyomott magyar népből saját szocialista jövőjét építő szabad, öntudatos, művelődő néppé vált. A társadalom minden rétegének közvetlen érdeke a szocializmus mielőbbi felépítése, a szocialista szemlélet győzelme az emberek tudatvilágában. E magasztos célok eléréseért, a béke fenntartásáért vívott küzdelemben mind erősebbé kovácsoljuk a szocialista nemzeti egységet.

Az MSZMP VIII. kongresszusa számba vette kulturális forradalmunk eredményeit és kijelölte további feladatainkat. Ezek jelentőségét különösen aláhúzza az a körülmény, hogy „társadalmunk fejlődésében olyan szakaszhoz értünk, amikor a forradalom teljes győzelmének egyik legfőbb feltétele a szocialista kultúra erőteljesebb kibontakoztatása.” A szocializmus alapjainak lerakása után, a szocializmus teljes felépítésének időszakában fő figyelmünket most már minden szinten a szocialista kulturálódás feladataira kell irányítanunk.

A VIII. pártkongresszus a pedagógusok helyét, szerepét a felszabadulás óta elért fejlődését így foglalta össze: „Az új ember formálásában a tanítók, a tanárok a legfontosabb társadalmi tényezők, a párt legjobb harcostársai.”

A társadalmi munka termelékenységének az emelésében és a szocialista tudat kialakításában fontos szerepet töltenek be a felsőoktatási intézmények. Tevékenységüktől függ jelentős részben a diplomás szakemberek száma, politikai felkészültsége és erkölcsi-világnézeti arculata. Az új ember formálásában élenjáró harcostársaknak kijáró bizalommal, várakozással tekint ránk most az új tanév kezdetén dolgozó népünk. Ha becsülettel teljesítjük az MSZMP VIII. kongresszusának határozataiból ránk eső feladatokat, ezzel a magunk frontján járunk hozzá egész népünk nagy, közös célkitűzésének megvalósításához, a szocializmus teljes felépítéséhez.

Tanárképző Főiskolánkra ebben az évben összesen 639 érettségizett nyújtotta be pályázatát felvételre, ezek közül azonban csak 528 jelent meg a felvé-

teli vizsgán. Megfelelt 400 jelölt, nem felelt meg 128. Mivel a felvételi keretünk 180, — amely utólag a testnevelés érdekeinek kielégítésére 185-re bővült — a legtöbb szakcsoportnál igen kedvező választék állt rendelkezésünkre. Az egyes szakokra való jelentkezés azonban kedvezőtlenül alakult, pedig a kétszakos, új formájú képzés már lehetővé tette a nagyobb differenciálódást. A magyar-történelem és a földrajz-történelem szakra pl. tízszeres volt a jelentkezés, míg a műszaki és a mezőgazdasági szakok iránt alig mutatkozott érdeklődés. Nincs szándékomban az, hogy az új felvételi rendszer tapasztalatait itt összegezzem, tudjuk, az új felvételi rendszer korántsem oldott — és nem is oldhatott meg minden problémát és gondot.

Az 1964—65-ös tanévre felvettünk 211 hallgatót a nappali tagozaton, így az I—IV. évfolyamon összesen 713 hallgató tanul főiskolánkon. Kollégiumban nyerhet elhelyezést mintegy 381 hallgató, vagyis az összes hallgatók 53,4 százaléka. A nappali tagozaton 639 jelentkezőből 211 elsőéves hallgatót (1965—66-os tanévre előfelvételtre 40 főt) tudunk felvenni, levelező tagozaton pedig az első évfolyamra jelentkezett 603 jelöltből 521, ill. ezeken kívül még 100, mint előre felvett nyert felvételt. Így levelező hallgatóink összlétszáma az 1964—65. tanévben 2800 körül mozog.

Már e számadatok is mutatják, hogy főiskolánk Északkelet-Magyarországon jelentős szerepet tölt be a pedagógus képzésben.

Sokat kell tenni főiskolánkon is azért, hogy a tantestületi egység ne kollégiális egység legyen csupán, hanem szilárd elvi, világnézeti, pedagógiai egység. Ahol ez az egység hiányzik, ott az ifjúság lesz a vesztes. Az ifjúság érzékenyen és azonnal reagál a világnézeti ellentmondásokra, a kétnyelvűségekre és kétlelkűségekre, s ha nem segítenek neki, a kétkedés, a cinizmus verhet gyökeret benne. Éppen ezért az új tanév egyik legfontosabb feladatának a tantestületi egység erősítését tekintjük, — a hétköznapi munka minden egyes mozzanatában.

Az elmúlt tanévben megindítottuk a felsőoktatási módszerek megvizsgálását és kidolgozását. Munkánk fő témája a gyakorlati foglalkozások, (tanítási gyakorlatok, szemináriumok, laboratóriumi gyakorlatok, terep- és üzemi gyakorlatok) módszere volt. E tárgykörbe jóformán valamennyi tanszék bekapcsolódott, az eredményeket pedig az április elején tartott tudományos ülészen összegeztük.

A négyéves kétszakos tanárképzés rendszere ebben a tanévben az I. évfolyamon teljes egészében érvénybe lép. Hangsúlyozzuk, hogy az új tanterv sok új lehetőséget nyit meg, sokat is várunk tőle. Alapelveit, néhány intézkedéseit — a már alkalmazott átmeneti tanterv végrehajtása során — már az elmúlt évben is érvényesítettük. A gyakorlati élettel való szorosabb kapcsolat a szaktanszékek belső munkájában, az elméleti előadásokban, a belső laboratóriumi gyakorlatokban, vagy a szemináriumokon is megvalósult. A gyakorlatok rendszerébe tartoznak a pedagógiai szakmai gyakorlatok (a gyakorlati kiképzés feladatai). A gyakorlati kiképzés új rendszere szépen és eredményesen bontakozott ki, de éppen kezdeti lendületében a nehézségek is megmutatkoztak. Ilyen például: az egyetlen gyakorló általános iskola elégtelensége; a kiképzésben követelt eljárások teljes egységének a hiánya, amely hiánynak a felszámolása a szakmetodikus rendszer kiépítésére vár; nem volt még mindig eléggé hatékony a szaktanszékek és a gyakorló iskola együttműködése.

Sok jó eredmény született a gyakorló iskolában az ott tanító kartársak munkája nyomán és igen sikeresnek mondható a hallgatók újrendszerű falusi gyakorlata. Az érdekelt iskolák főleg a munka szervezésében, a tanterv, a tankönyvek és a módszertani irodalom ismerete terén, valamint legújabb korszerű módszertani elvek és gyakorlatok melletti szilárd állásfoglalás tekintetében vártak többet hallgatóinktól.

Pártszervezetünk, a főiskola igazgatósága és szakszervezete élénk figyelemmel kísérte, irányította és támogatta a reformmunkálatokat. Jövőbeni feladatunk nem kicsi. Az oktatási reform megvalósításában a már megkezdett utat folytatjuk, merőben újat, különlegességeket tehát az idei tanévben nem kérnek a pedagógusoktól. De kérik a következetességet, az elmélyültséget a reform tartalmi feladatainak kimunkálásában, a bíráló szót, a kísérletezés, az új út kita-

posása közben jelentkező akadályok, ellentmondások őszinte feltárását. Figyelmünket elsősorban a szocialista általános iskolai tanárképzés tartalmi kérdéseire kell fordítanunk. Foglalkoznunk kell a főiskolai oktatási és nevelési módszerek tudományos feldolgozásával, tanárképzésünk egyik kulcskérdésével. Az új tanterv adta lehetőségek teljes kihasználásával törekednünk kell az elméleti és gyakorlati oktatás egységének a biztosítására, a gyakorlati élettől, a termelő munkával való kapcsolatok további erősítésére. Tovább kell fejlesztenünk a gyakorló iskolai munkát, valamint a falusi gyakorlatok rendszerét. Közelebb kell vinni az élethez a szakmódszertan oktatását, különös figyelemmel a korszerű oktatási módokra, a technika vívmányainak a felhasználására. Támogatnunk kell az oktatásban alkalmazott új kísérleteket és a konzultációs központok megerősítésével döntő fordulatot kell elérnünk a levelező oktatás megjavításában. A színvonalas főiskolai munka nem nélkülözheti a jó tankönyveket és jegyzeteket, végső soron itt határolódik el pontosan és befejezetten az oktatás anyaga mennyiségileg, de a tankönyv és a jegyzet képviseli a minőséget, a korszerűséget is. Úgy gondoljuk, hogy a felsőoktatási reform termékenyítő hatása, valamint a jegyzet- és tankönyv-írásra vonatkozó szabályok kiadása, nem kevésbé az ellenőrzés megszigorítása az eddiginél is rendszeresebb, eredményesebb munkát fog biztosítani.

Kollégiumaink az elmúlt év folyamán is legfőbb céljuknak tekintették az együttélés adta lehetőségek kihasználásával, az anya-intézmény oktató-nevelő munkájának hatékony elősegítését. Ez a sokrétű feladat több részfeladatot foglal magában, nevezetesen az eszmei-politikai, világnézeti nevelést, a közösségi szellem fejlesztését, az alapközösségek kialakítását, a bírálat és önbírálat fejlesztését, a tanulmányi munka állandósítását, s a lehetőségekhez képest a nyugodt tanulási feltételek, a kulturális és szórakozási alkalmak megteremtését és biztosítását, valamint a kollégiumi élet otthonosabbá tételét. Az elért eredmények mellett természetesen van még sok tennivaló, főleg abban a tekintetben, hogy kollégistáink általános műveltségét, a szaktárgyak elmélyültebb tanulmányozását, emberi magatartásuk és jellemük alakulását, egyszóval: a kommunista tanárképzés központi feladatait kollégiumaink a rendelkezésükre álló eszközökkel és módszerekkel maximálisan elősegítsék.

Pillanatnyilag nehézséget fog jelenteni a hallgatók elhelyezése egyrészt azért, mert a fűdémcsere miatt jónéhány II. emeleti tantermet ki kell üríteni, másrészt, mert kevés a kollégiumi férőhely. Örvendetes viszont, hogy az almagyardombi kollégium építkezése már megindult, s így várható, hogy a jövőben megoldódik a probléma.

A főiskola KISZ Segítő Tanári Kabinetje tanácsadó szerepet tölt be az Ifjúsági Szövetség szak-alapszerveinél politikai, világnézeti, erkölcsi, valamint szervezési és szociális kérdésekben. A hiányosságok és az állandóan felmerülő kisebb-nagyobb nehézségek ellenére kétségtelen, hogy a főiskola politikai és állami szerveinek a KISZ Segítő Tanári Kabinet létrehozásával sikerült egy olyan új formájú nevelési rendszert létrehozni, ami határozottan segít a főiskolás ifjúság eszmei, erkölcsi és politikai nevelésében, valamint a fiatal tanárok aktív nevelő tevékenységének kibontakoztatásában.

Eszmei, politikai nevelőmunkánkat tovább kell fejleszteni, hogy ifjúságunkat minél mélyebb érzelmi szálak fűzzék világnézetünk tartalmához.

Hiszen a fiatalok körében végzett nevelőmunka eredményessége nagyrészt azon múlik, hogy milyen érzelmi élményeket visznek magukkal a felnőttkorba. A nevelés sikerének ma nélkülözhetetlen feltétele, hogy a pedagógusok és mindazok, akik az ifjúság nevelésén munkálkodnak, képesek legyenek politikailag, világnézetiileg helyesen értelmezni és általánosítani a fiatalok minden pozitív és negatív tapasztalatát, képesek legyenek őszinte és meggyőző választ adni minden kételyükre és gondjaikra. Szocialista embert csak az nevelhet, aki magáénak, otthonának érzi a szocialista társadalmat, aki mélyen meg van győződve a szocializmus igazságáról, ismeri és vallja világnézetünket, de ismeri társadalmunk ellentmondásait is, ezért egyformán tud okos, meggyőző szóval szólni róluk tanítványainak.

Ismeretes, hogy az egyetemek és főiskolák nevelési feladatait erőteljesen

hangsúlyozza a reformtörvény. Kommunista szakembereket kell nevelni, s ennek érdekében ki kell dolgozni a felsőfokú oktatási intézmények nevelési céljait, eszközeit és módszereit. Eddig azonban a tananyag-korszerűsítés szerteágazó feladatai kötötték le a figyelmet, s bizonyos mértékben háttérbe szorult a nevelési kérdések módszeres feldolgozása.

Nagy nevelési lehetőségek rejlenek a kollégiumi közösségekben, a tudományos diákkörökben, s természetesen a KISZ-szervezet munkájában is. Ezek, s általában a főiskolai életben rejlő nevelési lehetőség kiaknázására, tudományos jellegű, módszeres kísérletek, — s ez számunkra is soron következő fontos feladataink egyike. Az előttünk álló tanévben tantestületünk az órán kívüli nevelő munka módszereivel és feladataival kíván foglalkozni.

Főiskolánk tanárai tudatában vannak annak, hogy magasfokú ismeretekkel rendelkező szakemberek képzését csak akkor tudjuk megvalósítani, ha oktatóink szaktudományuk területén maguk is aktív tudományos munkát végeznek. A főiskolára háruló oktatási feladatok nagy tömege és több más tényező erősen korlátozta a tudományos munkára fordítható idő mennyiségét, de a nehézségek ellenére főiskolánkon jelentős tudományos kutató munka folyik. A szabadidő maximális kihasználásával, igen sok esetben a pihenőnapokat és az éjszakákat fordítják tanáraink tudományos munkára. Ennek látható dokumentumai az évente megjelenő Tudományos Közlemények és egyéb publikációk. Ezt bizonyítják az aspirantúrára, kandidátusi fokozat megszerzésére jelentkező oktatók, továbbá más tudományos intézetek munkájába már eddig is bekapcsolódó, vagy önálló művészi alkotómunkát felmutató tanárok. A főiskola Tudományos Bizottsága egyik legfontosabb feladatának tekinti a fiatal oktatók tudományos munkájának megszervezését, illetőleg a munkájukban a nagyobb mérvű támogatás megadását. Komoly szervezési munkát végzett a főiskola a Tudományos Diákkörökkel kapcsolatban. Április hó folyamán pedig megrendeztük a főiskolai tudományos ülészakot. A TKFA 1964. évre jóváhagyott keretéből a minisztérium által támogatott tanszékeink részére összesen 230 000 forintot kapott főiskolánk.

Jövő év tavaszán a hagyományos, főiskolák közötti Spartakiádot és a tudományos ülészakot Egerben tartjuk, amelyet hazánk felszabadulásának 20. évfordulója jegyében rendezünk meg.

A főiskola kapcsolatai széles körben váltak tervszerűbbé és tartalmasabbá, különösen a megye és a város vezető szervei, intézményei, valamint a környező megyék oktatási intézményei és vezető szervei felé. Általában azt szeretnénk elérni, hogy főiskolánk ne csak mint egy tanárképző intézmény éljen a közvélemény tudatában, hanem mint kulturális központ is, amely mint a kulturális forradalom egyik fellelegvára, messze sugározza a kommunista nevelőket formáló erőket és szervesen bekapcsolódik — a maga sajátos eszközeivel és adottságaival — a megye és a város gazdasági, politikai és társadalmi életébe.

Nemzetközi kapcsolataink is bővültek az elmúlt tanévben. Az erfurti Pädagogisches Institut-val való szoros együttműködés különösen gazdag eredményeket hozott. A belföldi kapcsolatok fejlesztése terén is értünk el eredményt: együttműködési megállapodást kötöttünk a sárospataki Felsőfokú Tanítóképzővel.

A káderfejlesztési terv végrehajtásának 5 éve bebizonyította, hogy milyen haszonnal jár e területen a tervszerűség, s reális, de határozott követelmények felállítása a továbbfejlődés serkentése érdekében. Az 1963—64-es tanévben számszerűleg tovább bővült a főiskola oktatói apparátusa. Jelenleg mintegy 110 engedélyezett státussal rendelkezünk, s az elmúlt tanévben kb. 12 új oktató került a tantestületbe.

A KISZ VI. kongresszusára való készülés szelleme — mint országszerte — itt is áthatotta ifjúsági munkánkat.

Melyek azok a főbb tényezők, amelyek nyomán eredményesnek tarthatjuk KISZ-szervezetünk munkáját?

A KISZ-szervezet a mozgalom keretei között, annak módszerével is hozzájárult ahhoz, hogy hallgatónk legfőbb feladatuknak a jó szakemberré válást, a tanulást tekintsék. Bár e problémát korántsem mondhatjuk teljesen megoldottnak és tökéletesnek, de a kezdeti lépések hasznosak, az eredmények növekednek. Amíg az elmúlt tanév I. félévében az I—IV. évfolyam vizsgák szerinti átlaga

3,72 volt, addig a II. félévben 3,81. Erről tanúskodik az is, hogy szép számmal jöttek létre tudományos diákkörök, amelyeknek évi zsengéit az intézményünkben megrendezett házi diákköri konferencián asztalra is tették. Hasznosnak tartjuk azokat a törekvéseket, amelyek a nevelőmunka tartalmasabbá tételét célozták, vagy a főiskolai hagyományok megszilárdítására, vagy új hagyományok teremtésére irányultak, mint a gólyaavatás, a ballagás, a falusi tanítási gyakorlatok védnökségi munkája stb.

Kulturális vonatkozásban ugyancsak nagyarányú gazdagodás tapasztalható. Hagyományos művészeti csoportjaink mellett újabbak jöttek létre, mint a kamarakórus, a filmesztétikai és filmező szakköreink. S hadd emlékezzünk meg — kissé büszkélkedve — az Egyetemek és Főiskolák Országos Fesztiváljáról, amelynek megrendezésével bennünket tisztelt meg a KISZ Központi Bizottsága. KISZ-szervezetünk a Kulturális Bizottsággal karöltve egyik legfontosabb feladatának tekintette a főiskolai ünnepek mintaszerű megszervezését, megrendezését. Igyekeztek színvonalasabbá tenni a szakosztályok kulturális programját, de a kollégiumok rendezvényeit is. Az elmúlt tanévben több olyan rendezvénye volt főiskolánknak, mely megyei, sőt országos érdeklődésre tartott számot.

Kulturális Bizottságunk a hatékonyabb munka végzése érdekében a városi és megyei intézményekkel, különböző kulturális szervekkel vette fel a kapcsolatot, illetve kötött azokkal szocialista kulturális szerződést. Hallgatóink az elmúlt tanévben is bérelt esten tekintették meg a színház előadásait, számos alkalommal szerveztek közös mozilátogatást és minden nagyobb városi rendezvényen találkozhattunk velük.

Irodalmi tanszékünk tanárai komoly segítséget adtak a kulturális munkához. Kiemelkedő eseménye volt főiskolai KISZ-szervezetünk egyik I. éves alapszervezőjének Shakespeare-estje, melyet a nagy drámaíró születésének 400. évfordulójára rendeztek.

Bár ifjúsági sport-életünkben kiugró eredmény nem született, sok hallgatónk szívesen sportol, bőven kínálkozik alkalom fiataljaink testedzésére.

Elégedettek lehetünk a fizikai társadalmi munka teljesítésével; hallgatóink átlagban többet teljesítettek a vállalt 20 óránál. Dolgoztak a helyi és vidéki tsz.-ekben, építkezéseknél, városrendezésben.

A nyár folyamán 34 hallgatónk dolgozott vezetőként a SZOT és úttörő táborokban. Örömmel üdvözlöttük, hogy az I. évf. magyar—történelem és magyar—orosz szak alapszervezője önkéntes elhatározással, kollektíven vett részt nyári építőtáborban. Leányaink Szentmártonkátán, fiaink Lébényben dolgoztak nagy szorgalommal. Örömmel nyugtázzhatjuk, hogy leányaink a tábor legjobbjainak bizonyultak mind a munkában, mind a tábor életében. Ennek bizonyítékaként a KISZ Központi Bizottságának elismerő zászlaját hozták el főiskolánknak. Úgy látszik, a közkedvelt „Eufrátesz”, — az ott csörgedező patakocska — vize bőven ontotta áldásos hatását leányaink munkakedvére. De az élcen túl, szeretnénk, ha ez a lelkes, kollektív munkastílus tovább erősödne itthon a tanév folyamán is. Első éves hallgatóink a nyár folyamán 10 ragyogó napot töltöttek a csillebérci vezetőképző táborban. Valamennyiük táborigazgató munkáját elismerés és dicséret illeti. De elismerés és köszönet illeti meg Erdős Mária, Kiszely Györgyné, Kovács Mária, Lakatos Imre és Tar Lőrinc kartársakat, akik saját elhatározásukból — ketten közülük immár másodízben — mentek el hallgatóinkkal a csillebérci vezetőképző táborba. Hadd jegyezzem meg — nem kis büszkeséggel, hogy a főiskolák, egyetemek közül a mi intézményünk az első és a kezdeményező abban, hogy a nyári mozgalmi vezetőképzésre több lelkes nevelő kíséri el hallgatóinkat. Tovább erősödött KISZ-szervezetünk kapcsolata a főiskolán kívüli szervekkel. Anélkül, hogy tovább részleteznénk KISZ-szervezetünk munkájának eredményeit, összegezőképpen a következőket állapíthatjuk meg:

A felsorolt eredmények — bár csak néhányat kötöttem csokorba — pozitív tartalmú munkáról tanúskodnak. Mégsem szabad azt hinnünk, hogy nincs javítani, csiszolni való KISZ-szervezetünk munkájában. Az alapszervezők életét még tartalmasabbá kell tenni. De vehetnénk a mozgalmi munka minden ágát, területét, ahol lehetőség és szükség van a szervező, nevelő munka finomítására.

Nagyobb gondot kell fordítani a köztulajdon megóvására, a főiskola és kollégiumok rendjére, tisztaságára és a kulturált magatartásra, viselkedésre. A legfontosabb eredmény mégis az, hogy szorosabbá vált az összhang az intézmény és mozgalmi nevelőmunka között. Hiszen nevelési feladatunk lényegében egy van: a kommunista nevelők képzése, amelyhez mind az intézmény, mind a mozgalom adta lehetőségeket egyaránt fel kívánjuk használni. Ezért a főiskolai KISZ-szervezet eredményeit mindnyájunk eredményének tekintjük; az eredmények elérésében mindenkinek az erőfeszítése benne van; hallgatóé, nevelőé, alapszervezeté egyaránt. A meglevő hibák, a további tennivalók szintén közös töprengést és erőfeszítést követelnek. Szilárd meggyőződésünk, hogy elért eredményeink és egyre javuló feltételeink elégséges alapot és biztosítékot adnak az előttünk álló tanévben nevelőmunkánk további mélyítéséhez és még eredményesebbé tételéhez.

KISZ-szervezetünk megtisztelő feladata lesz annak tudatosítása, hogy a hallgatók jó tanulással, derekas helytállással viszonzozzák államunk messzemenő anyagi áldozatvállalását. Ne vegyék formálisnak, ha előtárom államunk messzemenő gondoskodását, s hivatkozom a becsületességre. A múlt szeptemberben életbe lépő új ösztöndíjrendszer következtében a fokozott anyagi támogatás különösen a gyengébb anyagi helyzetű hallgatókon segít, továbbá támogatja a kiemelkedő tehetségűeket, a szorgalmat és a rátermettséget. Véleményünk szerint a jelenlegi minden eddigi ösztöndíjrendszerénél igazságosabb, mert figyelembe veszi a család szociális helyzetét, s mert a juttatás másik része a tanulás eredményességétől függ. A nyugodtabb tanulmányi munka egyik komoly feltételét — a közvetlen anyagi támogatást — államunk elmúlt tanévben lényegesen fokozta főiskolánk vonatkozásában is. Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjaink száma 15 fő volt (havi 700, ill. 1 főnél 1000 Ft.). Tanulmányi ösztöndíj címén a múlt tanév II. félévében egy főre átlag 160 Ft-ot fizettünk ki; az ösztöndíjasok száma a korábbi 295-el szemben 380 fő volt. Még szembetűnőbb az emelkedés a rendszeres szociális segélyeknél, ahol az egy főre jutó átlag az 1962—63-as tanévhez viszonyítva 120-ról 200 Ft-ra emelkedett, s az előző tanév 219 hallgatójával szemben most 546 fő részesült rendszeres havi pénzbeli szociális segélyben. Társadalmi ösztöndíjban részesítettek a megyei tanácsok 34 főt, a városi és községi tanácsok 23 főt, tsz-ek 1 főt. Ezek szerint 60 hallgatónk részesült társadalmi ösztöndíjban, amelynek összege mintegy 16 százalékkal volt magasabb a megelőző tanévinél. Menza-juttatásunk is lényegesen emelkedett az új rendszer bevezetésével. Az 1963/64. tanévben a II. félévben 253 hallgató kapott ingyenes ebédet, ezenkívül 383 kollégista havi 200 Ft-ért részesült napi háromszori étkezésben és kollégiumi elhelyezésben. Tandíjak szempontjából a mentesség a múlt tanév II. félévében 73 százalékos volt, a megelőző tanév 61 százalékaival szemben.

Eddigi eredményeink biztatóak, és közös munkával még szebb eredményeket fogunk elérni, mert a szocialista építés anyagi és műszaki eredményei újabb alapokat nyújtanak iskolareformunk megvalósításához.

Az új tanév megnyitása ünnepi esemény a pedagógusnak, a hallgatónak és a közoktatás minden barátjának. Ez az ünnep azonban nem annyira külsőségeiben felemelő, mint inkább a nagy elhatározásokban, a nemes célok vállalásában. Ezeknek megvalósítására fogjunk össze most a tanévnyitón nevelők és diákok! Kívánjuk, hogy mindannyiunk nemes elhatározását és tervét siker koronázza az új tanévben! Ezeknek a gondolatoknak a jegyében nyitom meg az Egri Tanárképző Főiskola 1964—65-ös tanévet.

A tanévnyitó beszéd elhangzása után dr. Szántó Imre igazgató beiktatta a főiskola új polgárait.

Mielőtt ünnepélyes kézfogással főiskolai hallgatókká fogadnám önöket, meleg szeretettel köszöntöm mindnyájukat azzal az őszinte kívánsággal, hogy városunk és főiskolánk ne csak új munkahelyük, de új kedves otthonuk is legyen, ahol minden feltételét megtalálják annak, hogy személyiségük sokoldalú kibontakoztatásával felkészülhessenek a legszebb hivatásra, amelyet a ma embere betölthet.

Nem azért legszebb ez a hivatás, amelyet választottak, mert talán minden

másnál több tudás, nagyobb alkotóerő és magasabb fokteremtő fantázia volna szükséges hozzá. Mindezt fokozott mértékben igényli a mérnök, aki technikai tudásával merészen átszeli a világűr és utat nyit a csillagok felé: igényli a művész, az orvos, a jogász, a műszerész és a mezőgazdász, és mindazok, akik alkotó módon vesznek részt az anyagi és szellemi javak termelésében.

Mi az hát mégis, ami új szint, új rangot és új minőséget ad a pedagógus pályának?

Az anyagi és szellemi javak létrehozói valamennyien úgy dolgoznak, hogy felkutatják az anyagi világ és a társadalmi élet törvényszerűségeit és e törvényszerűségek ismeretében felülkerekednek a természetten s annak erőit szolgálatukba állítják. Ebben közös valamennyi alkotó tevékenység, a nevelő-oktató tevékenység is.

De amíg a technika megteremtőinek az anyag fölötti uralmat kell elsajátítaniuk, a pedagógusnak az anyag fölött uralkodni tudó embert kell kiformalnia; az értelmet kiművelni; az alkotó erőt kifejleszteni; jogait megvédeni tudni és emberi békés együttélésre képessé tenni. Olyan komplex feladat ez, amelyet egyetlen más hivatáskörben sem kell vállalni, s végrehajtásához a mechanika, fizika, kémia és biológia törvényszerűségei mellett ismerni kell a társadalmi fejlődés és a tudati élet törvényszerűségeit is. A pedagógus hivatásnak ez a sajátossága kívánja meg minden más pályától eltérően, hogy a szakmai tanulmányok kiegészüljenek az ember és a társadalom fejlődését megszabó törvényszerűségek tanulmányozásával. Ezért van főiskolánkon különös jelentősége a szaktanulmányok mellett a marxista filozófiának, az etikának, lélektannak és pedagógiának. Tanulmányaik során egyre inkább látni fogják, hogy az iskola és benne minden gyermek valóságos mikrokozmosz, melyben egész anyagi és szellemi világunk tükröződik.

A pedagógus feladata az, hogy ebben a mikrokozmoszban biztosan el tudjon igazodni és törvényszerűségeit megismerve irányítani tudja pályáját. Nagy és felelősségteljes munka ez, amelyre csak azok képesek, akik a pedagógus munkájában nemcsak kenyérkereső foglalkozást látnak, hanem élethivatást is.

Az alkotó munka szeretete mellett szükség van itt az igazság keresésének és átadásának szenvedélyes szeretetére: kell tudnia gyűlölni mindazt, ami embertelen, ugyanakkor szeretni az embert, s közöttük különösen is a gyermeket, aki a jövőt hordozza magában.

A pedagógus munkája különösen a mi korunkban és a mi társadalmunkban vált az emberiség sorsdöntő eszközévé, mert a világ fejlődése emberségben messze lemaradt a technika fejlődésétől és félő, hogy félelmetes technikai vívmányaink az emberiség híján megsemmisítik magát az embert.

Önöknek, mint a jövő pedagógusainak arra kell itt felkészülniök, hogy a kommunizmus építésének gigantikus feladataira alkalmas embereket tudjanak nevelni. Ez a világtörténelem legnagyobb és legszebb feladatai közé tartozik, ezért joggal állíthatjuk, hogy akik ma a pedagógus hivatással kötelezik el magukat, az emberiség szebb jövőjéért vállalnak feladatokat.

Szeressétek meg a várost, mely híres honvédő harcoknak volt küzdőtere. Egerben 1552-ben a legyőzhetetlennek hitt világhódítóra komoly csapást mérünk: az egész Európát elnyeléssel fenyegető török terjeszkedést sikerült megállítani. Ha Eger védői, a parasztokból lett közkatonák és szegény jobbágyok, akiket uraik zsaroltak, érdemesnek tartották életüket áldozni Eger megvédéséért, mennyivel több lelkesedés, áldozatkészség és helytállás várható ma, a hatalom birtokosaitól, dolgozóinktól, tanítványainktól.

A pedagógus pálya nemcsak munka és áldozat, de eleven életöröm is, amelyből anny jut kinek-kinek, amennyit a gyermek, a nép, a haza és az emberiség őszinte szolgálatával kiérdemelt.

A tanulás és a munka mellett a mi pedagógiánknak az öröm, a vidámság is sarkalatos tétele, mert tudjuk, hogy az emberibb élet egyensúlyát és lendületét csak az örömteli munka tudja biztosítani. Szeretnénk, ha most színültig telne a szívük bizalommal és bizakodással és azzal a meggyőződéssel tennék le esküjüket az Alma Mater előtt, hogy készek és képesek lesznek a rájuk váró feladatok becsületos elvégzésére.

Ennek reményében szeretném idézni halhatatlan költőnk, Petőfi Sándor lelkesítő szavait:

„Fel nemzetem apraja, nagyja,
Szégyen reá, ki lomhán vesztegel,
Dicsőség arra, aki dolgozik.” —
— — — — — — — — —

És most felhívom Önöket, tegyék le az esküt, amely a főiskola polgáiraivá kötelezi el Önöket!

*Befejezésül a főiskola igazgatója az arany- és gyémánt-diplomás
kartársakat köszöntötte.*

Népi demokratikus kormányunk lehetőséget adott arra, hogy pedagógusképző intézményeink arany- és gyémánt-diplomát adományozhassanak azoknak az 50—60 évvel ezelőtt végzett pedagógusoknak, akik legalább 30 éven át a nevelő- és oktató munka területén kiváló munkát végeztek és közmegbecsülésben éltek.

A mai ünnepélyes alkalommal abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy 9 érdemes kartársat, illetve kartársnőt tüntethetünk ki aranydiplomával. Egész főiskolánk nevében a legnagyobb tisztelettel és szeretettel köszöntöm őket erről a helyről. Köszöntöm mindenek előtt *Felföldi János* kartársat, aki jelenleg 85 éves és tanítói oklevelét ezelőtt 64 évvel szerezte, majd polgári iskolai tanári oklevél birtokában 40 éven át szolgálta becsülettel és eredményesen hazáját a népoktatás területén. Hasonló tisztelettel és szeretettel köszöntöm azokat a kartársakat és kartársnőket is, akik még a nyolcvan éven innen vannak ugyan, de mögöttük 40—47 évi nevelői közszolgálat áll kiváló munkával és közmegbecsüléssel.

Engedtessek meg, hogy ünnepi közönségünk előtt névszerint is köszöntsem és bemutassam őket is.

Szolgálati éveit tekintve első helyen kell említenem *Láng Gyula* kartársat, aki 47 évi megszakítatlan nevelő- oktató munka után vonult megérdemelt nyugalmába.

Lux Gusztáv, Mikula Anna és *Fóris Ferenc* kartársak 43—43 évig szolgálták hűséggel népoktatásunk érdekeit. *Özv. Schreiber Kálmánné, Szalánky Gézané, Szalánky Géza* és *Wilhelmb Margit* kartársak 40 évi lelkes és kiemelkedő munkával váltak érdemessé főiskolánk arany-diplomájára.

Amikor most ünnepélyes külsőségek között a jövőt építő pedagógus nemzedék körében, pártunk s kormányunk megbízásából átadni kívánjuk aranydiplomáikat, felvetődik a kérdés, milyen szándékok, milyen érzések és gondolatok tükröződnek ebben az ünnepélyes aktusban.

1. Elsősorban azt a tiszteletet, megbecsülést és hálát szeretnénk Önöknek tolmácsolni, amelyet társadalmunk egésze érez azokkal szemben, akik a népnevelés ügyének egy egész életet szenteltek. A népoktatás és népnevelés szent és nagy ügy a mi számunkra, hiszen ennek az eredményességétől függ, hogy sikerül-e felépítenünk azt a jövőt, amely a közös, a mindenké boldogságát tűzte ki zászlajára. Önök még olyan korszakban indultak el kezükben a művelődés fáklyájával, amikor népünknek a kulturális, a művelődési javakból csak alamizsna jutott, s ha ennél mégis többet kaptak, azt nem az uralkodó rendszer juttatta nekik, hanem azoknak a népnevelőknek áldozatos szívéből fakadt, akik közé Önök is tartoznak.

Azokra az önfeláldozó pedagógusokra gondolunk most, akik a hivatalos órák letelte után is megmaradtak pedagógusnak, sőt a hosszú téli esték jelentős részét is a népművelésnek és népnevelésnek áldozták. A népi hatalom megszervezése és biztosítása 1919-ben, majd a felszabadulás után, a munkásosztály önfeláldozó harcai mellett jelentős mértékben azoknak a pedagógusoknak köszönhető, akik az írni-olvasni tudáson felül felkeltették népünkben a művelődés vágyát és vele az igazságkeresés, az emberibb élet megteremtésének igényét.

Az Önök munkájának eredményeként a legnagyobb politikai s ideológiai elnyomás idején is tápot kapott népünknek az a hite, hogy eljön az idő, amikor nagykorú lesz és kezébe veszi sorsának intézését. Most ez a felszabadult nép köszönti Önöket általunk és kívánja őszinte szívvel, hogy a pihenésre és nyugalomra szánt éveiket éljék sokáig testi-lelki békességben és abban a nemes öntudatban, hogy volt értelme életüknek; volt értelme az áldozatnak, amelyet magyar népünk művelődéséért, szellemi, erkölcsi és anyagi felemelkedéséért egy egész életen át hoztak.

2. A mi számunkra ez az ünnepség nemcsak a köszöntés, a tisztelet és megbecsülés kifejezésének kedves alkalma, egyben lelkesítő és példaadó esemény is. Szeretnénk, ha az Önök példája, mint valami szent tűznek a lángja megérintené főiskolás ifjúságunk szívét és versenyre kelne velünk abban a törekvésben, hogy szocialista hazánknak mennél több lelkes, áldozatkész és néphez hű tanárt neveljünk. Bizonyosak vagyunk benne, hogy ifjúságunk nemcsak tisztelettel tekint Önökre és sok évtizedes pedagógiai munkájukra, de lelkesedést, hitet és elszántságot is merít belőle, hogy jó pedagógusok lehessenek. Ők könnyebb helyzetből indulnak majd tanítani és nevelni, de a feladat, amelyet meg kell oldaniok, nem lesz könnyű. Szükségük lesz ehhez a tudás és korszerű felkészültségen felül azoknak a lelkesítő példájára is, akik a múlt népellenes tendenciái között is meg tudtak maradni népnevelőnek egész életen át. Az Önök példája legyen a bizonyosság arra, hogy bárhová állít népünk és hazánk érdeke, távoli faluba, vagy lüktető városi életbe, ugyanannak a népnek, ugyanazoknak a nemes emberi eszméknek válnak fáklyavivő harcosaivá. Az Önök példája erősítse meg ifjúságunkat abban a felismerésben, hogy jó munkát csak akkor fognak végezni, ha egész szívvel és egész életre kötelezik el magukat a pedagógus-szolgálatra.

A két nemzedék, bár két korszakot képvisel, mégsem szemben áll itt egymással, hanem szorosán egymás mellett, hiszen akik őszintén és becsületesen szolgálták a nép ügyét a múltban, azok a segítői, előkészítői voltak a mának, s ha most összekapcsoljuk kezünket, olyan vonalat kapunk, amely merészen fölfelé ível és a múlt jószándékú törekvéseiből egyenesen vezet a szocializmus magaslataihoz.

Köszönjük Önöknek, hogy ünnepélyünkön megjelenve alkalmat adtak nekünk a két nemzedék e nagyszerű találkozására, amelyből, úgy hiszem, valamennyien merítettünk hitet, lelkesedést és elszántságot feladataink jobb ellátására. Kívánjuk Önöknek, hogy az a szeretet és megbecsülés, amely az átadásra kerülő aranydiploma jelképében kifejezésre jut, aranyozza be ennek a napnak az emlékét és további jó egészségben, testi-lelki békében élvezzék hátralevő éveiket azzal a nemes tudattal, hogy volt értelme életüknek, hogy nem veszték kárba erőfeszítéseik, amelyeket önzetlenül és önfeláldozóan szenteltek a hazának.

A FŐISKOLA VEZETŐSÉGE

Igazgató: *Dr. Szántó Imre* tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Igazgatóhelyettesek: *Dr. Somos Lajos* docens,
Somos János tanszékvezető docens.

AZ IGAZGATÓI TANÁCS

Elnök: *Dr. Szántó Imre*, a főiskola igazgatója.

Tagjai: *Dr. Somos Lajos* docens, igazgatóhelyettes.

Somos János tanszékvezető docens, igazgatóhelyettes.

Dr. Pelle Béla adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára.

Friedrich Sándorné dr. Kovács Irén adjunktus, a szakszervezeti bizottság titkára.

Király Gyula adjunktus, a főiskolai KISZ-szervezet titkára.

Nagy Sándor személyügyi főelőadó.

A FŐISKOLA TANACSA

Elnök: *Dr. Szántó Imre* tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

A tanács tagjai:

Dr. Somos Lajos docens, igazgatóhelyettes.

Somos János tanszékvezető docens, igazgatóhelyettes.

Dr. Bakos József tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Dr. Bende Sándor tanszékvezető docens.

Dr. Berencz János tanszékvezető docens.

Berzy András tanszékvezető docens.

Bély Miklós tanszékvezető főiskolai tanár.

Dr. Bihari József tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Blaskó János tanszékvezető docens.

Dr. Pelle Béla adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára.

Friedrich Sándorné dr. Kovács Irén adjunktus, a szakszervezeti bizottság titkára.

Dr. Istók Barnabás tanszékvezető docens.

Király Gyula adjunktus, a KISZ-szervezet titkára.

Dr. Kovács Vendel adjunktus, vezető metodikus.

Dr. Légrády Gyula vezető lektor.

Dr. Mátrai Tibor tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Nagy Ferenc tanszékvezető főiskolai tanár.

Nagy Sándor személyügyi főelőadó.

Nemesi Lajos gazdasági igazgató.

Dr. Pócs Tamás tanszékvezető adjunktus.

Rezessy László tanszékvezető főiskolai tanár

Dr. Szokodi József tanszékvezető docens márc. 31-ig.

Szücs László tanszékvezető adjunktus.

Tóth Bertalan, a tanulmányi osztály vezetője.

Dr. Udvarhelyi Károly tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

TANSZÉKEK

MARXIZMUS—LENINIZMUS TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Szokodi József* docens. (márc. 31-ig).
Dr. Szántó Imre főisk. tanár, kandidátus, igazgató (ápr. 1-től).
Oktatók: *Csóka János* adjunktus (február 15-ig),
Friedrich Sándorné dr. Kovács Irén adjunktus,
Bárdos Alfonz tanársegéd,
Kovács László tanársegéd,
Lakatos Imre tanársegéd,
Mongyi Ferenc tanársegéd (február 20-ig).
Perge Béla tanársegéd,
Sőregi Erzsébet tanársegéd.

NEVELESTUDOMÁNYI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Berencz János* docens.
Oktatók: *Dr. Somos Lajos* docens,
Horváth Lászlóné adjunktus,
Juhász Tamásné adjunktus,
Dr. Kovács Vendel adjunktus,
Király Gyula adjunktus,
Nagy Andor adjunktus,
Kohajda József tanársegéd.

ALLATTANI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Bende Sándor* docens.
Oktatók: *Hoblyák János* adjunktus,
Vágás Endre adjunktus,
hDr. Vajon Imre adjunktus,
Póbis István tanársegéd,
Laboráns: *Krinszki Bernát*,
Szöllősi Zsuzsanna.

ENEK-ZENE TANSZÉK

Tanszékvezető: *Rezessy László* főiskolai tanár
Oktatók: *Auer Gyula* adjunktus,
Cseh Béla adjunktus,
Csikós Andor adjunktus,
Gyárfás Gyözöné adjunktus,
Kelemen Imre adjunktus,
Ary Tibor tanársegéd,
Ary Tiborné Hencz Irén tanársegéd,
Tar Lőrinc tanársegéd.

FIZIKA TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Mátrai Tibor* főiskolai tanár, kandidátus
Oktatók: *Szabó Lajos* adjunktus,
Márkus Jenő adjunktus,
Vidó Imre adjunktus,
Patkó György adjunktus.

Hidasi Károly tanársegéd.
Technikus: *Horváth Sándor*,
Fototechnikus: *Takács László*,
Üvegtechnikus: *Ekli József*,
Laboráns: *Juhász János*.

FÖLDRAJZ TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Udvarhelyi Károly* főiskolai tanár, kandidátus.
Oktatók: *Dr. Futó József* docens,
Dr. Zétényi Endre docens,
Köves József adjunktus,
Strbák István adjunktus,
Pápista Jánosné Erdős Mária tanársegéd

IRODALOMTÖRTENETI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Berzy András* docens.
Oktatók: *Abkarovits Endre* adjunktus,
Gaál István adjunktus,
Dr. Nagy Sándor adjunktus,
Lőkös István tanársegéd.

IDEGENNYELVI LEKTORÁTUS

Vezető lektor: *Dr. Légrády Gyula*.
Lektor: *Mjazovszki Albert*.

KÉMIAI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Szűcs László* adjunktus.
Oktatók: *Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán* főiskolai tanár, kandidátus.
Bessenyei János adjunktus,
Gaál István adjunktus,
Sárik Dezső adjunktus,
Molnár Dezső tanársegéd,
Laboráns: *Kerekes György*,
Novotny József.

NÖVÉNYTANI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Pócs Tamás* adjunktus.
Oktatók: *Juhász Lajos* adjunktus,
Suba János adjunktus,
Kiszely Györgyné tanársegéd,
Laboráns: *Rózsa Béláné*.

OROSZ NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Bihari József* főiskolai tanár, kandidátus.
Oktatók: *Kocsis Károly* docens,
Dr. Hekli József adjunktus,
Pallagi Béláné adjunktus,

Zbiskó Ernőné adjunktus,
Pető Zsigmond tanársegéd,
Szabó István tanársegéd.

RAJZ TANSZÉK

Tanszékvezető: *Blaskó János* docens.
Oktatók: *Dr. Baskai Ernőné* adjunktus,
Gergely Pál adjunktus,
Nagy Ernő adjunktus.

TESTNEVELÉSI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Bély Miklós* főiskolai tanár.
Oktatók: *Dr. Kalmár Lajosné* docens,
Markos Tibor adjunktus,
Rátkai István adjunktus,
Csillag Béla tanársegéd,
Karajz Gabriella tanársegéd,
Sztanó Pálné Kovács Mária tanársegéd,
Kövári László tanársegéd,
Szertáros: *Kovács Béla*.

TÖRTÉNELMI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Szántó Imre* főiskolai tanár, kandidátus,
Oktatók: *Dr. Molnár József* docens,
Annási Ferenc adjunktus,
Dr. Nagy József adjunktus.

MAGYAR NYELVÉSZETI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Bakos József* főiskolai tanár, kandidátus.
Oktatók: *Dr. Chikán Zoltánné* adjunktus,
Fekete Péter adjunktus,
Dr. Pásztor Emil adjunktus,
Raisz Rózsa tanársegéd.

MATEMATIKA TANSZÉK

Tanszékvezető: *Nagy Ferenc* főiskolai tanár.
Oktatók: *Darvas Andorné* adjunktus,
Járosi András adjunktus,
Nagy Lajosné adjunktus,
Dr. Pelle Béla adjunktus,
Dr. Perge Imre adjunktus,
Szepessy Bálint gyakornok,

MEZŐGAZDASÁGI ISMERETEK ÉS GYAKORLATOK TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Istók Barnabás* docens.
Oktatók: *Nagy József Simon* adjunktus,
Sándor Ferenc adjunktus,
Firkó János adjunktus.

Szatmári László tanársegéd,
Bartik Károly tanársegéd.
Technikus: Bacsó János,
Tanszéki szakmunkás: Gyöngy Zoltán,
Pintér Sándor,
Sövényi Géza.

MŰSZAKI ISMERETEK ES GYAKORLATOK TANSZÉK

Tanszékvezető: Somos János docens, igazgatóhelyettes.
Oktatók: Lengyel Gábor adjunktus,
Németh Tibor adjunktus,
Osváth Pál adjunktus,
Binder Károly tanársegéd,
Halász Vince tanársegéd,
Tanszéki technikus: Kocsis László,
Olasz Gyula,
Műszaki szakoktató: Mlinkó Lajos, Szanyi Ernő,
Tanszéki szakmunkás: Mezei Lajos.

LENGYEL GÁBOR
adjunktus, „kiváló tanár”
1914—1965

Mély fájdalommal vettünk búcsút a műszaki tanszék adjunktusától, kedves kartársunktól és hű barátunktól, Lengyel Gábortól, aki 1965. augusztus 8-án váratlanul elhunyt. A magyar pedagógus társadalom egy kiváló nevelőt, a szocialista tanárképzés kitűnő harcosát veszítette el benne. A műszaki tanszék oktatóinak sorában pedig szinte pótolhatatlan úr maradt a helyén.

1914 február 21-én született Cegléden. Egy sokgyermekes paraszti családból származott. Az éleleszü Gábort a szülők és a testvérek nagy áldozatok árán taníttatták. A gimnázium elvégzése után tanulmányait a budapesti Tudományegyetem Természettudományi Karán folytatta, ahol 1939. júniusában matematika—fizika szakos középiskolai tanári oklevelet szerzett.

A katonai szolgálat letöltése után Miskolcon kezdte el tanári pályafutását. 1948-tól kezdve az egri Gárdonyi gimnáziumban, illetve az egri Dobó gimnáziumban tanított. 1962 szeptemberétől pedig főiskolánk műszaki tanszékén az elektrotechnikát oktatta.

Lengyel Gábor a szenvedélyesen kísérletező fizika tanárok közé tartozott. A háború utáni fizika szertár szegényes felszereléséből és az ő „lomtárából” csodás kísérleteket tudott „elővarázsolni”, s ezen keresztül nemcsak megtanította tanítványaival a fizikát, hanem meg is szerettette velük azt, és az objektív világ törvényeit mélyen a lelkükbe véste. Tanítványai szerették őt, mert sokat és az igazat tanulhatták tőle. Ő valóban „kiváló tanár” volt, akit egy országrész fizika tanárai emlegettek. A Dobó István gimnáziumban kimagasló érdemeket szerzett az 5+1 oktatási forma megszervezése és kialakítása terén is. Rövid idő alatt az ő szakszerű irányítása mellett olyan tanműhelyeket létesítettek, amelyek alapját képezhették a jelenleg már jól működő szakközépiskolának.

A jól megalapozott elméleti tudása kiváló gyakorlati érzékkel párosult. Tervező és kivitelező volt egyszemélyben. A főiskolánkon eltöltött rövid idő alatt az elektrotechnika oktatásával kapcsolatosan olyan alapot rakott le, amely egymagában is maradandó emlékmű számára. Ő nemcsak a tehetségét és az eszét, de a szívét is hozzáadta a műszaki tanszék tanszéképítő munkájához. Rövid időt töltött közöttünk, de szívvel-lélekkel a főiskolánkhöz tartozott.

Oktató-nevelő munkáját az alaposság, a tanítványai munkájával szemben támasztott igényesség, a mintaszerű önvezetés és a tanári hivatásért való rajongás jellemezte. Hallgatói szerették a szerény, csendes, de örökké tevékenykedő, kísérletező „Gábor bácsit”, és nem egy közülük igazi műszakis tanárrá nevelődött mellette.

Távozása nagy veszteség a számunkra. A halál akkor szakította el élete fonalát, amikor gazdag tapasztalatait kamatoztatva a legszebb tudományos tervei valóra váltásán fáradozott.

Amilyen egyszerű, szerény volt egész életében, ugyanúgy hagyott itt bennünket örökre, váratlanul, csendben, észrevétlenül. Egyszerűsége és szerénysége meghatározó volt, becsületessége és munkabírása követendő példa számunkra.

Emlékét ápolni fogjuk és megőrizzük!

A FOISKOLA HIVATALAI

TANULMANYI OSZTÁLY

Tóth Bertalan osztályvezető,
Brózman Jánosné főelőadó,
Dr. Juhász István főelőadó,
Vágán István főelőadó,
Borsos Ernőné előadó,
Lórántfi Árpád előadó,
Sályi Jánosné előadó,
Szabó Lajosné előadó,
Forgács Béláné gépiró,
Helli Józsefné nyilvántartó, statisztikus,
Petróczi Józsefné adminisztrátor.

GAZDASÁGI HIVATAL

Nemesi Lajos gazdasági igazgató,
Hamza Elemér főkönyvelő,
Kollár Józsefné főelőadó,
Bozsik Ferencné előadó,
Csáki Béláné előadó,
Debreceni Tiborné előadó,
Novotta Miklós előadó,
Vékony Istvánné előadó,
Gyarmati Vince vezetőgondnok,
Csetényi Józsefné hivatalsegéd.

TANSZEKI ADMINISZTRÁTOROK

Boros Lajosné, Domboróczki Mária, Kármán Árpádné, Kormos Mária, Légrádi Árpádné, Molnár Istvánné, Nagy Edit, Terenyei Kálmánné, Tóth Zoltánné

GEPIROK

Barta Sándorné, Elek Miklósné.

TECHNIKAI SEGÉDSZEMÉLYZET

Bakalár István gépkocsivezető, *Demeter Ferenc* telefonkezelő.

TAKARÍTÓ SZEMÉLYZET

Bakos Gézáné, Bartók Jánosné, Birincsik Józsefné, Bóta Gáborné, Csutorás Istvánné, Domboróczki Nándorné, Dudás Péterné, Jágerszki Jánosné, Kaló Istvánné, Király Józsefné, Madarasi Gyuláné, Nagy Jánosné, Pócs Gyuláné, Szerdékényi Ferencné, Sztregova György.

KOLLEGIUMOK

HAMAN KATO KOLLEGIUM

Igazgató: *Szűcs Lászlóné* gyakorló általános iskolai tanár.
Mikus Lászlóné gondnok.
Nagy Istvánné kapus, házfelügyelő.
Zombori Istvánné kapus, házfelügyelő.
Csőke Mihályné takarító.
Ónodi Jánosné takarító.
Szuromi Sándorné takarító.
Visontai Sándorné takarító.
A kollégiumban lakó hallgatók száma: 201.

KUN BÉLA KOLLEGIUM

Igazgató: *Nagy Andor* adjunktus.
Fuzekas László gondnok,
Lónás Istvánné kapus.
Tóth Józsefné kapus.
Domboróczki Sándorné takarító.
Galajda Béláné takarító.
Hegedűs Istvánné takarító.
Kökény Józsefné takarító.
Majoros Gáborné takarító.
Nagy Józsefné takarító.
Szepesi Ferencné takarító.
Szilvási Sándorné takarító.
A kollégiumban lakó hallgatók száma: 180.

A TANÁRI MENZA ALKALMAZOTTAI

Kardos Istvánné konyhavezető.
Erdélyi Ferencné szakácsnő.
Joó Ferencné konyhalány.
Kohári Ferencné konyhalány.
Pusztai Jánosné konyhalány.

KARBANTARTÓ MÜHELY

Nagy István műhelyvezető, *Bögös Sándor* szakmunkás (festő), *Kaló István* szakmunkás (asztalos), *Lóczi János* szakmunkás (kőműves), *Nagy Ferenc* segédmunkás, *Pálok László* szakmunkás (asztalos), *Szabó István* szakmunkás (villanyszerelő), *Válóczy Gyula* szakmunkás (festő), *Zay Zsigmond* szakmunkás (vízvezeték-szerelő).

KITÜNTETÉSEK AZ 1964/65-ÖS TANÉVBEN

Darvas Andorné Munka Érdemrend ezüst fokozat,
Szűcs László Munka Érdemrend ezüst fokozat.
Mikus László Munka Érdemrend bronz fokozat.
Hamza Elemér Felsőoktatás Kiváló Dolgozója,
Gergely Pál Szocialista Kultúráért Érdemérem
Borsos Ernőné Miniszteri Dicsérő Oklevél,

KÜLFÖLDI KIKÜLDETÉSEK

Juhász Lajos Románia, Csehszlovákia.
Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán Románia.
Berzy András Románia.
Csikós Andor Szovjetunió.
Dr. Perge Imre Német Demokratikus Köztársaság.
Szűcs László Német Demokratikus Köztársaság.
Dr. Pelle Béla Német Demokratikus Köztársaság.
Király Gyula Német Demokratikus Köztársaság.
Dr. Szántó Imre Ausztria.
Suba János Bulgária, Csehszlovákia.
Dr. Pócs Tamás Csehszlovákia, Belgium, Hollandia, Svájc, Olaszország, Franciaország.

A FOISKOLA KÜLFÖLDI VENDEGEI

1964. IX. 18. *Morian Spsychalski* lengyel nemzetvédelmi miniszter egy katonai küldöttség élén.

1964. IX. 23. *Hvang Bao Som* vietnami nagykövet, *Ngyen Viet* követségi első titkár és *Khan* kulturális attasé tíz tagú vietnami küldöttséggel.

1964. X. 1. *Fazülov* üzbég turkológus.

1964. X. 2. A *Freie Deutsche Jugend* (NDK) öt tagú delegációja.

1964. X. 8. *Gyenyiszov* szovjet nagykövet vezetésével a szovjet nagykövetség küldöttsége.

1964. X. 13. *Dr. Fritz Müller*, a rostocki egyetem filozófiai fakultásának dékánja egy német pedagógus csoporttal.

1964. XI. 3. Jugoszláv pedagógus küldöttség.

1964. XI. 8. *Pei Chien* és *Shan Ren Hwa* professzorok, a Kínai Tudományos Akadémia Nankingi Botanikai Kutatóintézetéből

1964. XI. 30. NDK újságíróküldöttség.

1964. XII. 8—9. A vlagyimiri főiskola igazgatósága (tapasztalatcsere).

1965. IV. 26. *Ferdinand Eiszler* észt oktatásügyi miniszter egy észt küldöttség élén.

1965. IV. 26. A bacauai (Románia) pedagógiai főiskola prorektora.

1965. VI. 10. *Dr. Wladimir Hermillo* zoológus kutató a Santiago de Chile egyetemről,

1965. VI. 12. *Dr. Václav Zeleny* a prágai pedagógiai főiskola növényteni tanszékéről.

ÚJ TUDOMÁNYOS FOKOZATOK

KANDIDATURA

A Tudományos Minősítő Bizottság 1965. április 29-i ülésén *Dr. Bakos Józsefet* a nyelvészeti tudományok kandidátusává nyilvánította. A disszertáció címe: *Comenius nyelvszemlélete.*

EGYETEMI DOKTORÁTUS

Vajon Imre 1964. november 4-én a József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán. A disszertáció címe: *Anatómiai vizsgálatok hazai lepkék idegrendszerén.*

Nagy Sándor 1964. december 10-én az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. A disszertáció címe: *Gárdonyi Géza útja 1901-ig.*

**A FŐISKOLA DOLGOZÓINAK TUDOMÁNYOS, MŰVÉSZETI
ÉS TARSADALMI TEVÉKENYSÉGE
1964/65-BEN**

A FŐISKOLAI OKTATÓK PUBLIKÁCIÓI

Rövidítések: *FGY*: A főiskolai gyakorlatok és szemináriumok szerepe és jelentősége az oktató-nevelő munkában. (Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei II. Felsőoktatási Pedagógiai-metodikai sorozat I.) Eger, 1964. Szerk.: *Dr. Bakos József*.

TK. III. Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei III. (Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. Nova Series III.). Eger, 1965. Szerk. *Dr. Bende Sándor*.

Abkarovits Endre:

Az ifjúsági irodalom tanításainak néhány problémája különös tekintettel a szemináriumi gyakorlatokra. *FGY.* 59—63.

Annási Ferenc:

1. Gyakorlatok a történelemtanítás módszertanából. (*Főisk. jegyzet*) Tankönyvkiadó, 1965.

2. A történelmi szemináriumokon feldolgozott alapvető források és tanulmányok szerepe a reproduktív képzelet kialakításában. *FGY.* 64—66.

Auer Gyula:

Népdalcsokor. HMT Műv. O. Kiad. 1965.

Dr. Bakos József:

1. Comenius nyelvszemlélete és nyelvpedagógiai nézetei. (*Tézisek*). Tudományos Minősítő Bizottság, Budapest 1965.

2. Comenius családi nevééről — magyar származásáról, a Szeges családnévről. *Népújtság.* 1964. dec. 13.

3. Az egyetemi és főiskolai előadások IV. Az előadások és a gyakorlatok viszonya. *Felsőoktatási Szemle* 1965. 88—92.

4. Erdélyi János sárospataki tevékenységének jelentősége és tanulságai. (A filozófia magyar szakszókincsének problémája). *Borsodi Szemle.* 1965. 1. sz. 47—55. old.

5. Comenius magyar származásáról. A Szeges családnév történetéről. *Magyar Nyelv.* 1965. 89—91.

6. Comenius nyelvi tankönyvei a magyar iskolában: a Vestibulum. *Pedagógia; Szemle.* 1965. 540—545.

7. Comenius tankönyvei: III—IV. az Atrium és a Schola Ludus (Nyelvészeti és nyelvpedagógiai jelentőségük és szerepük.) *TK. III.* 141—168.

8. Az előadások és gyakorlatok kapcsolata (viszonya) a főiskolai oktatásban. *FGY.* 17—21.

9. Bevezetés a nyelvtudományba. (*Főisk. jegyzet, átdolg.*) Tankönyvkiadó, 1965.

10. Leíró magyar nyelvtan II. Szótan I. Szókészlettan: b. Szókincs. (*Főisk. jegyzet, átdolg.*) Tankönyvkiadó, 1965.

11. Comenius eredeti családi nevééről. *Köznevelés,* 1965. 626—627.

Bartik Károly:

1. (Szalay Lászlóval és Szabó Lászlónéval): Mezőgazdasági gyakorlati foglalkozások. II. Kertészeti gyakorlatok. (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.
2. (Lásd: Istók B. 3. sz.)

Dr. Baskai Ernőné:

A művészettörténeti gyakorlatokról. FGY. 117—118.

Bély Miklós:

1. Testneveléstörténet (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.
2. Egy testnevelési gyakorló tanítási óra elemzése. FGY. 56—58.

Dr. Bende Sándor:

1. (Vágás Endrével:) A bonctani és élettani gyakorlatok formai és tartalmi vezetése a tanári munka szempontjából. FGY. 98—101.
2. Bonctani és élettani gyakorlatok. (Főisk. jegyzet): Tankönyvkiadó, 1964.

Dr. Berencz János:

1. (Geréb Györggyel:) Általános pszichológia. (Főiskolai jegyzet.) Tankönyvkiadó, 1964.
2. A munkára nevelés és összefüggései. TK. III. 33—53.
3. Neveléstörténet és nevelési utópiák. TK. III. 5—31.
4. Az önállóságra és aktivitásra nevelés a főiskolai szemináriumokon és gyakorlatokon. FGY. 22—31.
5. Két új könyv a középkori művelődésről, nevelésről. Köznevelés, 1964. 873.
6. Esztétikai nevelés. (Kislexikon). Köznevelés. 1964. 945.
7. A freudizmus újabb bírálata. Köznevelés. 1965. 73—74.
8. Iskolaépületekről — pedagógus szemmel. Köznevelés. 1965. 152—153.
9. Összehasonlító pedagógia (Kislexikon). Köznevelés, 1965. 180.
10. A „televíziós pedagógia” körvonalai. Köznevelés, 1965. 349.
11. Filmesztétikai szakkör az Egeri Tanárképző Főiskolán. Felsőokt. Szemle, 1965. 112.

Berzy András:

1. Világirodalom a XIX. sz. első felében. (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1964.
2. Világirodalmi antológia II. (Főiskolai segédkönyv). Tankönyvkiadó, 1964.

Dr. Bihari József:

1. Módszertani alapvetés az orosz igeaspektusok lényegének és funkciójának tanításához. TK. III. 55—70.
2. (Dr. Tóth Imrével): Nagy orosz nyelvészek I. A Baudouin de Courtenay, a modern nyelvtudomány úttörője. TK. III. 169—182.
3. (Sütő Józseffel): Orosz—magyar hasonlósági és rokonsági szótár. TK. III. 183—213.

Csikós Andor:

A vokálisok sorrendiségének helye az éneklő kollektíva hangnevelésében. TK. III. 71—78.

Dr. Futó József:

1. A Bükk-fennsík erdősült és füves dolináinak mikroklímája. TK. III. 313—324.
2. Szélsébségmérések a Bálványon. TK. III. 325—334.
3. A földrajzi terepgyakorlatok néhány szakmai és pedagógiai kérdése. FGY. 114—116.
4. Johannesburg: az afrikai gyarmatosítók aranyvárosa. Élet és Tud. Kalendáriuma. 1965. 79—82.

5. A Mali Köztársaság. *Élet és Tud.* 1965. 166—172.

6. Afrika, II. kiadás. Gondolat. 1965.

Gál István:

Általános és fizikai—kémiai példatár. (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.

Gyárfás Gyözőné:

(Kelemen Imrével és Rezessy Lászlóval): Zongoraiskola II. (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.

Dr. Istók Barnabás:

1. (Dr. Perge Imrével): Testsúlyszázalékon alapuló takarmányszükségleti tervezés további egyszerűsítése a lineáris prognózis segítségével. *TK. III.* 529—537.

2. (Pálffy—Pacs Sándorral): Mezőgazdasági gyakorlatok III. Állattenyésztési gyakorlatok. (Főisk. jegyzet) Tankönyvkiadó, 1965.

3. (Sándor Ferencsel és Bartik Károllyal): A főiskolai és az általános iskolai mezőgazdasági gyakorlati oktatás feladata, helyzete, lehetőségei a nyári nevelés szempontjából. *FGY.* 93—97.

Kelemen Imre:

(Lásd: Gyárfásnéál).

Király Gyula:

1. Gyakorló tanárjelöltek falun. *Ifjú Kommunista.* 1965. ápr.

2. Hagyományok (Kislexikon). *Köznevelés.* 1965. 465.

Kiszely Györgyné:

Adatok Nyugat-Dunántúl zuzmóflórájához. *TK. III.* 497—503.

Kocsis Károly:

A főiskolai orosz nyelvi gyakorlatokon folyó képzés korszerűsítésének kérdéséhez. *FGY.* 67—71.

Dr. Kovács Vendel:

A csoportfoglalkozások és a „receptek”. *Köznevelés.* 1965. 325—327.

Kővári László:

A vágtafutás és a biomechanikai törvényszerűségek. *TK. III.* 1965. 521—528.

Köves József:

1. A térkép alapismeretei az általános iskola 5. osztályában a tantervi reform alapján. *TK. III.* 79—94.

2. Földrajz a dolgozók általános iskolája számára 8. oszt. Tankönyvkiadó, 1965.

Lőkös István:

1. Csuka Zoltán: A Jugoszláv népek irodalmának története. *Alföld.* 1964. 9. szám.

2. Marin Franicevic: Knjizevnost jucer i danas. *Helikon,* 1964. 4. sz.

3. Miodrag Bulatovic: Égre száll a vörös kakas. *Alföld,* 1965. 5. sz.

4. Dayka Gábor utóéletéhez. *TK. III.* 221—227.

5. Dobrisa Cesaric: Izabrane pjesme. *Nagyvilág.* 1965. 7. sz.

Márkus Jenő:

(Mátrai Tiborral és Szabó Lajossal): Fizika gyakorlataink szerepe az általános iskolai tanulókísérletekre való előkészítés szempontjából. *FGY.* 78—80.

Dr. Mátrai Tibor:

1. Az interferencia-spektroszkópia újabb fejlődéséről. A VIII. M. Szinképelemző Vándorgyűlés anyagából. Eger, 1965.
2. (Lásd: *Márkus J.*)

Dr. Molnár József:

1. Egyetemes történelem (1642—1789.) (*Főisk. jegyzet*) Tankönyvkiadó, 1964.
2. Egyetemes történelem (1848—1871). (*Főisk. jegyzet*). Tankönyvkiadó, 1965.

Nagy Andor:

1. A televízió-nézővé nevelés kérdései. *TK. III.* 95—108.
2. A felsőfokú oktatási intézmények művészeti csoportjainak egri területi bemutatójáról. *Főisk. Évkönyv.* 1963—64. 55—60.
3. Kultúrfilozófiai problémák. (*Főisk. jegyzet*). Tankönyvkiadó, 1965.
4. A televízió oktatása az egyetemeken és főiskolákon. *TV és népművelés.* 1964. Bp. 64—66.

Nagy Ferenc:

A helyes gondolkodásra nevelés a matematikai gyakorlatokon. *FGY.* 72—73

Dr. Nagy József:

Heves megye felszabadulása. *TK. III.* 291—309.

Nagy József Simon:

1. Mezőgazdasági üzemszervezési ismeretek. (*Főisk. jegyzet*).
2. (*Lengyel Ádámmal*): Növénytermesztés. Részletes növénytermesztés (*Főisk. jegyzet*).
3. (*Ivanics Györggyel, Lengyel Ádámmal és Szatmári Lászlóval*): Mezőgazdasági gyakorlati foglalkozás I. Növénytermesztési gyakorlatok. (*Főisk. jegyzet*). Tankönyvkiadó, 1964.

Dr. Nagy Sándor:

1. „Eltemetkezem lassan a jövőben.” (Emlékező sorok Bóka László halálakor). *Népújság*, 1964. nov. 5.
2. A nemzedékváltás regénye. (Gárdonyi Géza: Az öreg tekintetes). *TK. III.* 229—242.

Dr. Pásztor Emil:

1. Év végi helyesírási felmérés az általános iskola IV. osztályában. *Módszertani Közl.* (Szeged). 1964. 295—296.
2. Tanulói sorrenddel a jobb eredményért. *Módsz. Közl.* (Szeged), 1964. 380—382.
3. A szóhalmozás néhány érdekes példája Arany Toldijában. *TK. III.* 215—219.

Patkó György:

Demonstrációs fókuszáló emanátor szerkesztése. *TK. III.* 109—117.

Dr. Pelle Béla:

A hiperciklus és hiperszféra. *TK. III.* 361—378.

Dr. Perge Imre:

(Lásd: *Istók B.* 1. sz.)

Dr. Pócs Tamás:

1. Analyse aire-géographique et ecologique de la flore du Vietnam Nord. *TK. III.* 395—452.
2. Prodrome de la bryoflore du Vietnam. *TK. III.* 453—495.

3. A növénytani terepgyakorlatok az élővilág és környezet egységes szemléletének kialakítása szolgálatában. *FGY.* 102—103.

Rczessy I.ászló:

1. Általános iskolai ének-zene oktatásunk 20 éve. *Az Ének-Zene Tanítása*, 1965. 3. sz.
2. Dózsa népc. Úttörőzenekari feldolg. *Az Ének-Zene Tanítása*, 1965. 3. sz.

Sándor Ferenc:

(Lásd: *Istók B.* 3. sz.)

Scmos János:

1. Műszaki mechanika I. (Statika és szilárdságtan). (Főisk. jegyzet) Tankönyvkiadó, 1964.
2. Műszaki mechanika II. (Kinetika) (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.
3. A műszaki gyakorlatok vezetésének módszertani kérdései. *FGY.* 81—89.

Dr. Somos Lajos:

1. A gyakorlatok és szemináriumok helye, szerepe és jelentősége a főiskolai tanárképzésben. *FGY.* 9—15.
2. Az egyéniség ereje. *Köznevelés*, 1965. 122—123.
3. A békemozgalom kapcsolata a pedagógiával. *Az Orsz. Béketanács Tud. Biz. Tud. Ankétjai*, 1964.
4. Jegyzetek az Egri Tanárképző Főiskola életéből. *Felsőokt. Szemle*, 1965. 494—501.
5. Egy új könyv margójára (Dr. Tóth Gyula: Benke Gyula élete és pedagógiája, a szarvasi tanítóképző története. *Népújság*. (Köröstáj), 1965. aug.

Strbák István:

1. Gondolatok az általános gazdasági földrajzi gyakorlatok vezetésének módszeréhez. *TK. III.* 119—137.
2. A gazdasági földrajzi számítások és ábrázolások módszere (Főiskolai jegyzet). Tankönyvkiadó, 1964.
3. Még egyszer a kirándulásokról. *Tudósító*, 1965. 2—3. sz.

Dr. Szántó Imre:

1. Eger város úrbéri és felszabadulási pere II. *TK.* 243—290.
2. Magyarország története (1526—1790). (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.
3. Magyarország története (1790—1849). (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.

Szatmári László:

1. (Lengyel Ádámmal): Növénytermesztés. Általános növénytermesztés I. (Főisk. jegyzet.) Tankönyvkiadó, 1965.
2. (Lásd: *Nagy József* 3. sz.)
3. (Ivanics Györggyel): Géptan. (Főisk. jegyzet). Tankönyvkiadó, 1965.

Er. Szőkefalvi-Nagy Zoltán:

1. Ignatius Martinovics, 18th century chemist and political agitator. *Journ. of Chem. Education*, 1964. 458—460.
2. Biológiai kémia. (Főiskolai jegyzet). Tankönyvkiadó, 1964.
3. Az atom- és molekulásúly fogalmának kialakulása. *A Kémia Tanítása*, 1964. 129—132.
4. A XVIII. századi magyarországi hamuzsírőzés technológiája. *Techn.-történeti Szemle*, 1964. 110—117.
5. A száznegyedik elem. *Népújság*, 1965. jan. 17.
6. Wágner Dániel. *Gyógyszerészet*, 1965. 29—31.
7. Romániai tapasztalatok. *TIT Fiz-Kém-Mat. Szako. Táj.* 1965. (10). 51—53.
8. A kémiai jelrendszer kialakulása. *A Kém. Tan.* 1965. 57—63.

9. Mihail Vasziljevics Lomonoszov, a kémia nagy úttörője. *Magyar Kémikusok Lapja*. 1965. 264.
10. Bugát Pál. *Népújság*. 1965. július 9.
11. Az első magyar vegyészdoktor: Wágner Dániel. *TK. III.* 379—393.
12. Les précurseurs de la chimie antiphlogistique en Hongrie. *XI. Congrès Intern. d'Histoire des Sciences. Sommaires.* 205—206.

Szűcs László:

1. Szervetlen kémiai technológia. (*Főisk. jegyzet.*) Tankönyvkiadó, 1965.
2. Egy orvos kémikus felismeri a természet legáltalánosabb törvényét. *Népújság*. 1964. dec. 20.
3. A kémiai gyakorlatok szerepe a főiskolai hallgatók felkészítésében az általános iskolai kísérletező kémiai oktatásra. *FGY.* 90—92.
4. A megdöntött negyedszázados hipotézis. *Népújság*. 1965. jún. 6.

Dr. Udvarhelyi Károly:

1. A földrajzi gyakorlatok szerepe a szemléltető rajzolás készségének kialakításában. *FGY.* 104—113.
2. Morfológiai gyakorlatok (*Főiskolai jegyzet.*) Tankönyvkiadó, 1965.
3. Csillagászati földrajzi gyakorlatok (*Főiskolai jegyzet.*) Tankönyvkiadó, 1965.
4. Tengerentúli világrészek (részletek) (*Főiskolai jegyzet.*) Tankönyvkiadó, 1965.
5. Földrajzi munkafüzet az általános iskola VII. osztálya számára. Tankönyvkiadó, 1965.

Vágás Endre:

1. (*Maácz Jánossal.*) The compactness of ultrastructure and the mechanism of staining in plant cell walls. *Acta Biol.* 1964. 15. (Suppl. 6.) 48.
2. (*Maácz Jánossal.*) Investigation of structure-density of the lignified plant cell wall with triple staining. *Mikroszkopie* (Wien). 1964. 102—106.
3. (Lásd: *Bende S.* 2. sz.).
4. Néhány emlősállat állalatti nyálmirigyéből (Gl. submaxillaris) leírt „világos” és „sötét” sejtek értékelése mucopolysaccharid reagensek segítségével. *TK. III.* 515—520.
5. Változások a nyálmirigyek váladéktermelésének hisztokémiai jellegében néhány emlősfajnál az egyedfejlődés folyamán. *A Szegedi Tanárképző Főiskola Tud. Közl.* 1964. 159—116.

Dr. Vajon Imre:

1. Készítsünk tartós Daphnia tenyészetet. *Búvár*, 1964. 306.
2. Határozzunk állatokat a biológiai szakköri foglalkozásokon! *A Biol. Tanítása.* 1965. 78—83.
3. A káposztalepke (*Pieris Brassicae* L.) idegrendszerének makroszkópos anatómiája. *TK. III.* 505—513.
4. A hidrák gyűjtése, tartása és kísérletekhez való felhasználása. *Búvár*, 1965. 249—251.

Dr. Zétényi Endre:

1. Eger időjárása 1963. *TK. III.* 335—359.
2. Általános természeti földrajzi gyakorlatok: Klimatológia. (*Főiskolai jegyzet.*) Tankönyvkiadó, 1964.

AZ 1965. MÁJUS 7-I TUDOMANYOS ÜLESSZAK PROGRAMJA

Dr. Szántó Imre főiskolai igazgató, a Tudományos Bizottság elnöke: Megnyitó.

Dr. Nagy József: adjunktus (Eger): A szovjet hadsereg felszabadító harcai Heves megye területén.

Dénes Béla docens (Pécs): Pécs felszabadulása.

Dr. Kávássy Sándor tanársegéd (Szeged): Kossuth nemzetelmélete.

Polányi Imre tanszékvezető adjunktus (Szeged): A szlovák-cseh kölcsönösség, politikai törekvéseik, ideológiájuk forrásai a dualizmus utolsó évtizedeiben.

Dr. Berencz János tanszékvezető docens (Eger): A politikai nevelés néhány kérdése a felszabadulás után.

Dr. Huszka László adjunktus (Szeged): A történelemóra oktatási-nevelési céljainak meghatározása és a szocialista hazafiságra nevelés.

Dr. Szántó Imre tanszékvezető tanár (Eger): A „szűkebb haza”, a lakóhely szeretete és a szocialista hazafiság.

Vass Károly tanszékvezető tanár (Pécs): Vizsgálatok a tanári magyarázat nevelői értékéről a munkásmozgalom történetének tanításában.

MŰVÉSZETI MUNKA

DR. SOMOS LAJOS IGAZGATÓHELYETTES MEGNYITÓ BESZÉDE A FŐISKOLAI KIÁLLÍTÁSON

Ez a kiállítás, amelyet tanárképző főiskoláink ez évi tudományos ülészaka és spartakiádja alkalmából rendezünk, és amelyen főiskolai tanáraink tudományos publikációi és képzőművészeti alkotásai mellett hallgatóink művészi próbálkozásairól is képet szeretnénk adni, kereteit és méreteit tekintve szerény színfolt csupán eseményeink sorában. Nem volt célunk vele a főiskola életének, nevelő és oktató munkájának sokoldalú és sokszínű reprezentálása. Hangulati és tartalmi aláfestésként két gondolatot szeretnénk kiemelni általa mintegy kiegészítésül és a vizuális oldaláról dokumentálva tudományos előadásaink pedagógiai konzekvenciáit.

Ezzel a rendezvényt különösen két gondolatot szeretnénk kihangsúlyozni. Mindenekelőtt annak az elvnek szeretnénk kifejezést adni, hogy a tanárképzésben tudományos igényesség nélkül nincs és nem lehet korszerű oktatás, de nem képzelhető el olyan gyakorlat sem, amelynek nincsenek szilárd alapjai és nem illeszkednek be szervesen a fennálló társadalom szükségleteinek rendszerébe.

A másik gondolat rokon az előbbivel, s benne az alkotásnak, az új értékek létrehozásának igénye jelentkezik. Ez az igény mélyen gyökerezik szocializmust építő társadalmunkban, amely egy új és szebb világot épít és amelynek feladatai megoldásához alkotó emberekre van szüksége a tudomány és művészet, a termelés és technika s nem utolsó sorban a nevelés területén.

Alkotásra csak alkotó emberek képesek nevelni, akik nemcsak ismerik a tudomány, a művészet és az emberformálás legújabb eredményeit és módszereit, de maguk is aktívan részt vesznek abban az értékkepző folyamatban, amelynek eredményeként egyfelől tudományos művek és képzőművészeti alkotások születnek, másfelől a tudomány, a művészet és az emberalakítás szeretetével telített új pedagógus nemzedék.

Az alkotás szempontjából a tudománnyal egyenértékűnek tekintjük a művészi tevékenységet, amelynek éppen úgy megvan a társadalmi funkciója és nevelő szerepe, mint a tudományos tevékenységnek. A kiállítás művészi jellegű darabjai között rajztanszékünk oktatóinak néhány jellegzetes alkotását mutatjuk be, így mindenképp előtt *Blaskó János* tanszékvezető képeit, amelyek kiemelkedően azt tükrözik, hogy a szerző a természeti jelenségeken elinduló képzeletét korábbi hasonló élményekkel teljesíti ki és élmények sokaságából komponálja meg sikra fogott és konstruktívan megfogalmazott festményeit. *Dr. Baskai Ernőné* alkotásaiból olyanokat, amelyeket most is mély líraiság és dekoratív szándék jellemez. *Gergely Pál* kartárs őszinte átélésű finom tájakvarelljeivel és rézkarcával új technikát is hozott e kiállításra. *Nagy Ernő* új képei a lazább festői dekoratívulás irányában mutatnak és mély művészi érzékenységről tanúskodnak.

Rajzszakos hallgatóink önálló munkáiból nagyrészt grafikai anyag kerül bemutatásra, ezek mellett azonban helyet kapnak rézkarcok és linoleummetsetek is, a technika szempontjából pedig toll- és szénrajzok, színes kréta-rajzok, monotípiák és vázlatok.

Bár a fiataloktól kiállított anyag nem kiforrott, kész alkotásokat tár elénk, bizonyosságát adják hallgatóink rátermettségének, tehetségének és korszerű szemléletének; bizonyosságát adják művészi érzékenységüknek és alkotó fantáziájuknak is, de felismerhető bennük a főiskola nevelő munkájának eredménye is, és számunkra éppen ez a fontos, hiszen a mi gyakorlatunkban a tudomány és művészet is a nevelő hatások rendszerébe illeszkedik és értékét az adja meg, milyen mértékben járulnak hozzá ahhoz, hogy hallgatóinkban a nevelői hivatás tudományos igényességgel a művészi hatás fokán jelentkezzen, így válik a tu-

domány és művészet a főiskola gyakorlatában is termelő erővé és értéké, pedagógiai eszközzé és céllá.

Meggyőződésünk, hogy nevelő testületünk, amely ezzel a kiállítással tudományos felkészültségének és korszerű pedagógiai gyakorlatának kézzel fogható jeleit kívánja nyújtani, jó úton jár, és fáradozásainak eredményeként nagy számban tud majd elkönyvelni olyan tanítványokat, akik az itt megszerzett ismereteket és készségeket, alkotó módon fogják tudni felhasználni saját pedagógiai gyakorlatukban.

Ennek a reményében nyitom meg ezt a kiállítást, és kívánom, hogy kiállítók és látogatók, tanárok és tanítványok ne csak örömet találjanak benne, de új, még nagyobb feladatokra nyerjenek ihletést általa, hogy a kulturális forradalom előbbre vitelében méltó módon felsorakozhassunk a politikai és ideológiai, a tudományos és művészi, a technikai és termelési eredményekhez.

A RAJZTANSZÉK DOLGOZOINAK MŰVÉSZETI EREDMÉNYEI

Blaskó János tanszékvezető részt vett az 1964. novemberében Miskolcon megrendezett Országos Tárlaton. Részt vett továbbá az 1965. májusában Budapesten rendezett Országos Pedagógus Kiállításon és munkájával díjat nyert. Képeivel szerepelt az Egri Tanárképző Főiskola 1965. májusában megtartott „Főiskolai Napok”-on, amikor a tanszék tanárainak munkáiból kisebb gyűjtemény került bemutatásra. 1965. júniusában pedig három magyar festőművész társával kollektív kiállítást rendezett Milánóban. A tárlat meghívó és gondozó szerve a Milánói Városi Tanács és a Casa Editrice Grandi Classici volt.

Dr. Baskai Ernőné docens részt vett képeivel a Főiskolai Napok alkalmával rendezett tárlaton.

Gergely Pál adjunktus 1964. novemberében önálló aquarell-kiállításon mutatkozott be az egri Művelődési Ház kultúrtermében. Részt vett az Északmagyarországi Területi Szervezet salgótarjáni kiállításán. A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapja megbízásából rézkarcot készített a „20 év létesítményei” sorozat számára. Képeivel a Főiskolai Napok alkalmával rendezett tárlaton szerepelt.

Nagy Ernő adjunktus részt vett az 1964. novemberében Miskolcon megrendezett Országos Tárlaton. Több képével szerepelt az Északmagyarországi Területi Szervezet salgótarjáni kiállításán és egyik művével díjat nyert. A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapja megbízásából két rézkarcot készített a „20 év létesítményei” sorozat számára. Képeivel szerepelt a Főiskolai Napok alkalmával rendezett tárlaton.

AZ ÉNEK-ZENE TANSZÉK DOLGOZOINAK A MŰVÉSZETI ÉLETBEN ELÉRT EREDMÉNYEI

Tanszékünk a TIT városi szervezetével és a Városi Tanács VB. Művelődésügyi Osztályával közösen az elmúlt tanév folyamán négy hangversenyből álló sorozatot rendezett.

1964. november 18-án *Kovács Endre* orgonaművész és *Németh Zsuzsa* énekművész műsorát hallottuk.

1964. december 9-én *Gergely Ferenc* orgonaművész adott orgonaműsort, *Ary Tiborné* énekes műsort *Ary Tibor* zongora kíséretével.

1965. február 10-én hangzott el *Rezessy László* orgonaműsora és *Cseh Béla* dalműsora *Ary Tibor* zongorakíséretével.

A hangversenyciklust zenekari orgonaesttel zártuk 1965. április 28-án *Kovács Endre* orgonaművész, *Borissza Pál* énekművész, főiskolánk kamarakórusa *Csikós Andor* és női kara *Tar Lőrinc* vezetésével, továbbá az Egri Szimfonikus Zenekar működött közre, vezényelt *Rezessy László*.

A négy hangverseny műsorszámait *Kelemen Imre* ismertette.

1965. márciusában az Egeri Szimfonikus Zenekar két bérleti hangversenyét vezényelte *Rezessy László*.

Auer Gyula az Egeri Pedagógus Énekkarral önálló hangversenyt adott 1965. február 6-án, közreműködött február 19-én az egeri kulturális seregszemlén, május 16-án a szolnoki énekkari találkozón és a IX. Egeri Dalosünnepen június 12-én és 13-án.

Ary Tibor „Három felsőtárkányi népdal” c. ének- és zenekari feldolgozása 1964. októberében a Magyar Televízió műsorában (Eger és Veszprém vetélkedőjén) hangzott el.

IV. éves hallgatóink ballagási ünnepségére 3 dalt dolgozott fel énekkarra és fúvós zenekarra, 9 alkalommal szerepelt zongorakisérőként.

Tanszékünkön jelenleg négy — az Országos Filharmónia által kategorizált és működési engedéllyel ellátott — művésztanár működik:

Rezessy László karnagy, orgonaművész,

Cseh Béla énekművész,

Kelemen Imre orgonaművész és

Ary Tibor zongoraművész.

A TANSZÉKEK DOLGOZÓINAK FŐISKOLÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGE

- Abkarovits Endre:* a TIT megyei irodalmi szakosztályának elnöke.
- Annási Ferenc:* a TIT, az Eger Vár Baráti Köre, az IBUSZ Idegenvezetői Szakosztály tagja.
- Auer Gyula:* a Magyar Úttörők Szövetsége zenei szakbizottságának tagja, az Egri Pedagógus Szakszervezet ezüstkoszorús énekkarának vezetője.
- Dr. Bakos József:* a Hazafias Népfrent Városi Bizottságának elnöke, Eger város Tanácsának és a Városi Művelődésügyi Állandó Bizottságának tagja, az Orsz. Felsőoktatási Pedagógiai Kutató Csoport munkatársa, a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a M. T. A. Magyar Nyelvtudományi Munkabizottságának tagja.
- Bartik Károly:* a TIT megyei TSZ-akadémiai bizottság titkára.
- Dr. Baskai Ernőné:* a TIT megyei művészeti szakosztályának elnöke, a MNK Képzőművészeti Alapjának tagja.
- Bély Miklós:* a Testnevelési Tudományos Tanács tagja.
- Dr. Bende Sándor:* a TIT megyei biológiai szakosztályának elnöke, a MTA. Zoológiai Bizottságának tagja, a Magyar Biológiai Társaság tagja.
- Dr. Berencz János:* a TIT megyei pedagógiai szakosztályának elnöke, a Magyar Pszichológiai Tudományos Társaság tagja.
- Dr. Bihari József:* az MSZBT megyei elnökhelyettese a TIT tagja.
- Binder Károly:* a TIT tagja, Demjén község népművelési ügyvezetője.
- Blaskó János:* a MNK Képzőművészeti Alapjának tagja, a budapesti Közlekedési Dolgozók Klubja képzőművészeti szakkörének vezetője.
- Cseh Béla:* a TIT tagja, a Magyar Édesipari Szakszervezet énekkarának vezetője.
- Csikós Andor:* a Megyei Irodalmi Színpad szerkesztője.
- Csillag Béla:* az Egri Lendület SC. női kézilabdacsapatának edzője, a Megyei Testnevelési és Sportbizottság tagja, a Megyei Kézilabdaszövetség elnökségi tagja.
- Darvas Andorné:* a TIT megyei elnökség, a Megyei Nőbizottság VB. és az MSZBT megyei intéző bizottság tagja.
- Erdős Mária:* a TIT és a Magyar Földrajzi Társulat tagja.
- Fekete Péter:* Eger Város Tanácsának, a Városi Művelődésügyi Állandó Bizottságnak, a Hazafias Népfrent Városi Elnökségének tagja, a Népfrent egri III. körzetének titkára.
- Gergely Pál:* a TIT egri művészeti szakcsoportjának elnöke, a MNK Képzőművészeti Alapjának tagja.
- Dr. Futó József:* a TIT Országos Földrajzi Választmányának és a Meteorológiai Társulat Választmányának tagja, az Élet és Tudomány szerkesztőbizottsági tagja.
- Halász Vince:* a TIT és az MHS tagja, az Egri Úttörőház szakkörvezetője.
- Hidasi Károly:* az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat tagja.
- Hoblyák János:* a TIT tagja.
- Dr. Istók Barnabás:* a Hazafias Népfrent Városi Bizottságának, a TIT megyei szervezetének, és az Agrártudományi Egyesület megyei csoportjának alelnöke, a METESZ megyei szervezetének társelnöke.
- Járosi András:* a Bolyai János Matematikai Társulat egri tagozatának titkára, a METESZ megyei választmányi tagja, a TIT tagja.
- Juhász Lajos:* a TIT tagja.
- Dr. Kalmár Lajosné:* a Megyei Testnevelési és Sportbizottság elnökségi tagja, a Megyei Tornaszövetség elnökhelyettese, a Sportvezető és Edzőképző Intézet tanfolyamvezetője.
- Király Gyula:* a KISZ KB. Nevelési Bizottságának, a Nőtanács Megyei Pedagógiai Bizottságának tagja, a TIT városi titkára.
- Dr. Kovács Vendel:* a megyei Nevelési és Pályaválasztási Tanácsadó munkatársa, a TIT tagja.

Kövári László: az Egri Sportiskola edzője, a Városi Testnevelési és Sportbizottság iskolai bizottságának tagja.

Dr. Légrády Gyula: a TIT megyei idegennyelvi szakosztályának titkára.

Lengyel Gábor: Eger Város Tanácsának tagja, a Művelődésügyi Állandó Bizottság titkára, a TIT az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, a Bolyai János Matematikai Társulat, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagja.

Markos Tibor: az MHS Tartalékos Tiszti Tagozat csoportvezetője.

Márkus Jenő: a TIT Országos Fizikai Választmánya és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat tagja.

Dr. Mátrai Tibor: a MTESZ megyei Területi Elnökségének elnöke, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat egri csoportjának elnöke, a MTA Spektroszkópiai Albizottságának tagja.

Dr. Molnár József: a TIT és az Eger Vár Baráti Köre tagja, az IBUSZ Idegennyelvi Szakosztály vezetője tagja.

Nagy Andor: a TIT megyei elnökségének tagja, a megyei pedagógiai szakosztály titkára, az Országos Népművelési Tanács Oktatási Bizottságának tagja, a KISZ megyei Kulturális Osztály társ. vezetője.

Nagy Ernő: a Városi Művelődési Ház képzőművészeti szakkörének vezetője, az Északmagyarországi Képzőművészek megyei titkára, a MNK Képzőművészeti Alapjának tagja.

Nagy Ferenc: a Bolyai János Matematikai Társulat egri tagozatának elnöke, a TIT Országos Matematikai Választmányának tagja, a MTESZ megyei választmányának tagja.

Dr. Nagy József: a TIT megyei történelmi szakosztályának elnöke, az MSZMP megyei Agit. Prop. Osztály előadó munkaközösségének tagja.

Nagy József Simon: a járási MSZMP Biz. külső munkatársa, a megyei KISZ mezőgazdasági társadalmi bizottság, a Vadásztársaságok Megyei Választmánya tagja, traktoros tanfolyam vezetője.

Dr. Nagy Sándor: a TIT megyei irodalmi szakosztály titkára.

Németh Tibor: MESZÖV szakcsoportvezetője.

Osváth Pál: a TIT, az MHS és a Városi Filatélia tagja.

Pallagi Béláné: a TIT tagja.

Patkó György: az Eötvös Loránd Fizikai Társulat választmányi tagja, egri csoportjának titkára, a TIT tagja.

Dr. Pelle Béla: a Városi Pártbizottság Revíziós Bizottsága, a TIT és a Bolyai János Matematikai Társulat tagja.

Dr. Perge Imre: a TIT megyei fizikai—kémiai—matematikai szakosztályának titkára, a Bolyai János Mat. Társulat tagja.

Dr. Pócs Tamás: a MTA Botanikai Bizottságának, a Magyar Biológiai Társaság és a TIT tagja. Az „Internationale Vereinigung für Vegetationskunde” és a „Société d’Échange de Muscinées” tagja. A Magyar Nemzeti Múzeum külső munkatársa.

Pintér Sándor: Eger Város Tanácsának tagja.

Rátkai István: a Városi Testnevelési és Sportbizottság elnökségi tagja, a MHS Tartalékos Tiszti Tagozat járási vezetőségi tagja.

Rezessy László: a Magyar Üttörők Szövetsége Zenei Szakbizottságának tagja, az Egri Szimfonikus Zenekar vezető karnagya.

Somos János: a MTESZ Megyei Intézőbizottság oktatási titkára, a TIT városi műszaki szakcsoportjának elnöke.

Dr. Somos Lajos: Eger Város Tanácsának tagja, az Oktatási Állandó Bizottság elnöke, a TIT megyei elnökségi tagja.

Suba János: a TIT tagja, a MHS Tartalékos Tiszti Tagozat csoportvezetője.

Strbák István: a TIT és a Magyar Földrajzi Társulat tagja.

Szabó István: a TIT tagja.

Szabó Lajos: Eger Város Tanácsának tagja, a Jogi és Közgazdasági Állandó Bizottság tagja.

Dr. Szántó Imre: az MSZMP Megyei Bizottságának tagja, a TIT megyei elnöke, a TMB Történelmi Szakbizottságának tagja.

Dr. Szökefalvi-Nagy Zoltán: a TIT Országos Kémiai Választmányának alelnöke, a megyei fizikai—kémiai—matematikai szakosztály és a megyei Munkás-akadémiai Bizottság elnöke, az MHS Tartalékos Tiszti Tagozat városi vezetője, a Vegyészet Múzeumi Bizottság, az MTA Műszaki Tudománytörténeti Bizottság Vegyipartörténeti Szakértőbizottsága, és a Magyar Kémikusok Egyesülete tagja.

Szűcs László: a Pedagógusok Szakszervezete Ifjúsági Tanácsa a Magyar Kémikusok Egyesülete, a Magyar Kohászati Egyesület és a TIT tagja.

Tar Lőrinc: a TIT és az Egri Szimfonikus Zenekar tagja.

Tóth Bertalan: a TIT tagja.

Dr. Udvarhelyi Károly: a TIT Országos Földrajzi Választmány tagja, a megyei földrajzi szakosztály elnöke, a Magyar Földrajzi Társulat választmányi tagja.

Vágás Endre: a Magyar Biológiai Társaság tagja.

Dr. Vajon Imre: a TIT tagja.

Vidó Imre: a TIT és az MHS tagja.

Dr. Zétényi Endre: a TIT Országos Csillagászati Választmány tagja, a megyei csillagászati szakosztály elnöke, a Magyar Meteorológiai Társulat és a Hidrológiai Társulat tagja.

A FŐISKOLAI TÁRSADALMI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE

PARTSZERVEZET

A főiskolai pártszervezet titkára:

Dr. Pelle Béla adjunktus.

A pártszervezet vezetőségének tagjai:

Király Gyula adjunktus, KISZ-titkár.

Markos Tibor adjunktus.

Dr. Nagy József adjunktus.

Nagy Sándor személyügyi főelőadó.

Dr. Szántó Imre főiskolai igazgató.

Szűcs László tanszékvezető adjunktus.

Pártcsoportvezetők:

Erdész Ede gyakorló iskolai tanár.

Németh Tibor adjunktus.

Ferge Béla tanársegéd.

Strbák István adjunktus.

Tóth Bertalan a tanulmányi osztály vezetője

A pártszervezet iroda-vezetője:

Eartha Sándorné adminisztrátor.

Felsőbb pártszervek tagjai:

Dr. Szántó Imre a megyei pártbizottság tagja.

Dr. Pelle Béla a városi pártbizottság revíziós bizottságának tagja.

SZAKSZERVEZET

Szakszervezeti Bizottság

Bély Miklós tanszékvezető főiskolai tanár, elnök

Friedrichné Dr. Kovács Irén adjunktus, titkár

Debreczeni Tiborné előadó, gazdasági felelős

Gál István adjunktus, a gyak. isk. SZB. elnöke

Kollár Józsefné főelőadó, üdülési felelős

Dr. Molnár József docens, oktatási és nevelési felelős

Nagy Andor adjunktus, kulturális felelős

Nagy István műhelyvezető, bér- és munkaügyi felelős

Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán főiskolai tanár, tak. felelős

Számvizsgáló Bizottság

Gergely Sándor gyak. isk. tanár, elnök

Mikus Lászlóné kollégiumi gondnok

Gyarmati Vince főiskolai gondnok

KISZ-SZERVEZET

A főiskola KISZ Végrehajtó Bizottsága:

VB. titkár: *Király Gyula* adjunktus.

Szervezési o.: *Kiss Sándor* II. évf. mat.-fiz.-műsz.

Védnökségi o.: *Hajdú Anna* III. évf. bio.-földr.-mg.

Tanulm. és tud. ügyek o.: *Pálfi István* III. évf. mat.-fiz.-műsz.

Üttörő o.: *Korepta Erzsébet* III. évf. mat.-fiz.-műsz.

Prop. o.: *Ballner Károly* II. magy.-tört.-rajz.

Gazd. o.: *Sönperger Klára* I. évf. mat.-fiz.
Kult. o.: *Nemes Péter* III. évf. magy.-tört.-testn.
Sport o.: *Farkas Sándor* III. évf. mat.-fiz.-műsz.

MOZAIK KISZ-SZERVEZETÜNK ÉLETÉBOL

Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy főiskolai életünk e kedves fórumán, az évkönyvben, ahol az évi főiskolai munka értékei summáztatnak, KISZ-szervezetünk életéről is szóljunk.

A KISZ-szervezet szerteágazó munkaterületeinek nagyszámú sokasága és itt a helyszűke azonban lehetetlenné teszi, hogy akár vázlatosan is érdemben mutassuk be főiskolai KISZ-szervezetünk életének egészét.

Most tehát kevesebbet markolunk, és mindössze három — számunkra — fontos területről adunk kis ízelítőt: a fizikai társadalmi munkák alakulásáról *Ósz György*, a VB társadalmi munka felelőse, és két kulturális cseményünk fejlődéséről *Nemes Péter*, a VB Kulturális Osztálya vezetőjének jelentése alapján.

Említésre méltók e témák, mert fontos munkatervi célkitűzéseink közé tartoztak az év folyamán, és úgy érezzük, sikerült tartalmukban, formájukban KISZ-szervezetünk kedvelt hagyományává alakítani.

FIZIKAI, TÁRSADALMI MUNKÁINK

A fizikai társadalmi munkák tekintetében ez évi legfontosabb eredményünknek azt tartjuk, hogy hagyománnyá vált KISZ-szervezetünkben a következő rendszer

Főiskolás éve alatt minden KISZ-tagunk részt vesz

- a) évközi, az alapszervezetek által vezetett,
- b) és legalább egyszer nyári, a VB által irányított társadalmi munkán.

Fokozat szerint:

- a) az alsóbb évesek saját táborainkban,
- b) a felsőbb évfolyamok a KISZ KB. által szervezett hazai (Balaton) vagy külföldi táborokban. S ez a fokozat, az e táborokban való részvétel elismerésnek, jutalomnak számít! Örvendetes, hogy IV. éves hallgatóink (oklevéllel a kezükben!) tömegesen kérték építőtáborban való részvételüket. (Pl. mat.-kémia szak).

Az évközi fizikai társadalmi munkaórák száma — intézeten kívül — 2684, fejenkénti átlag 3,83 óra (700 hallgatóra számítva). Dolgoztak hallgatóink az Állami Pincegazdaság Egedhegyi Gazdaságában, a Szilvásvárad Állami Gazdaságban, a fedett-uszoda, valamint új kollégiumunk építésénél.

Bár nem túl magasnak látszik az órák száma, de ha figyelembe vesszük a főiskolai oktatási rendszert (amely vajmi kevés időt enged ilyen célokra), valamint felmérjük az építőtáborok munkaóráit — az évi munkaórák száma másképp alakul. És még lehetetlen számba vennünk az intézményen belüli fizikai társadalmi munkaórákat, amelyeket a fizikai laboratórium, a biológiai és mezőgazdasági gyakorlókert építésénél; valamint a kollégiumok parkosításánál és tantervi rendezkedéseknél teljesítettek hallgatóink.

Ez év nyarán a következő építőtáborokban dolgoztak hallgatóink:

- a) Egerben a „*Ságvári Endre*” építőtáborban 2 turnusban 50 fiú dolgozott az új kollégiumunk építésénél.
Táborvezető: *Ragány József* III. évf. biol.-földr.-testn. szakos hallgató.
- b) Hevesen a „*Geisler Eta*” építőtáborban 2 turnusban 120 leányunk végzett mezőgazdasági munkát az Állami Gazdaság területén. Táborvezető: *Balogh Ilona* II. évf. magyar-tört.-testnev. szakos hallgató.

Számunkra nagyon kedves jelenség: Első ízben most hoztunk létre saját

építőtábort. Azok a hallgatóink vesznek részt benne, akik jelentkezésük után „keret” híján kimaradtak a központi építőtáborokból. A táborok hangulata, munkaerkölcsé hallgatóink jó szelleméről tanúskodik és további tervekre serkent.

- c) A balatonaligai „*Martos Flóra*” központi építőtáborban 50 leány hallgatónk vett részt. A csoport megbízott vezetője *Györfi Júlia*, IV. évf. mat.-kém.-műsz. szakos hallgató.
- d) A KISZ KB 20 leányunk számára biztosított részvételt *Csehszlovákiába*, a Brno körzeti Kajovban. A csoport vezetője: *Kiszely Györgyné* tanársegéd, a KSTK tagja.

Mindkét központi tábor tagjai — vezetővel együtt — évközi jó munkájuk jutalmaként vettek részt a táborozáson.

Nem építőtáborok, de a KISZ VB szervezésében történtek az alábbi elfoglaltságok:

- a KISZ KB Csillebérc helyett saját szervezésünkre bízta az I. éves hallgatók *úttörővezetői kiképzését*, amely 200 fővel a felsőtárkányi „Hámán Kató” KISZ vezetőképző táborban történt.
- 24 hallgatónk vezetőként működött közre Csillebércen az *Úttörők Országos Spartakiádján*.
- 35 KISZ tag, mint a *vizsgabizottságok* rendes tagja dolgozott a nappali hallgatók felvételi vizsgáján.
- 36 hallgatónk számára szervezett a VB nyári vezetői munkát a balatoni szakszervezeti *gyermeküdülőben*.
- 23 hallgatónk dolgozott szervezeten a *különböző napközi otthonokban*, városi, megyei úttörő-, KISZ- és sporttáborokban.

Úgy véljük, sikerült gazdag és tartalmas programot biztosítani e nyáron is hallgatóink számára, és várjuk is, hogy e gazdag program hallgatóink jövő évi szellemére is pozitív hatással lesz.

GÓLYABÁL

..Szombat volt, késő délután, és a főiskola folyosóin mégis sok ember sétált, mintha vidéki turista csoport érkezett volna, hogy megnézze a Liceum komor épületét. A beavatatlan csak ott tudhatta meg, hogy akik itt vannak, azok az elsős hallgatók szülei, és azért jöttek, mert meghívót kaptak azzal a kívánsággal, hogy az Igazgatóság és a tanárok szeretnének találkozni velük, a szülőkkel, és hogy meginvitálják őket az esti gólyabálra, ahol lányukat, fiaikat fogják gólyákká avatni.

Egy rövid hivatalos ismertetés a főiskoláról, kedves kötetlen beszélgetés; kis műsor a hallgatóktól, csak ennyi volt, és mégis mindenki elégedetten távozott.

Este a főiskolás rendezők sürgölődtek, forgolódtak a díszteremben, igazgatták a szülők gyűrűjét, hogy a terem közepe üres legyen. Lent a 19-es teremben a „gólya jelöltek” izgatottan kérdezték: „Milyen lesz?” Sőt, viccesen azt is: „Nem fog fájni?” De nem volt áru. Nem is volt rá szükség, mert fél 7 órakor elindult a hosszú sor. A díszterem ajtajánál megterített asztalon sok pohár sorakozott, benne pirosan csillogó borral, és ebből kellett mindenkinek venni egyet. Ezután a pohárral együtt a sor szépen a terem közepére vonult, közben az énekar diákdalokat és avató dalt énekelt. Aztán a várakozásteli csöndben figyelő szempárok tekintettek egy fekete tógás alak felé, aki kibontva papirusz tekercsét felolvasta a vidám szövegű házirendet, majd eskütételre szólította fel az elsős hallgatókat. Az esküt meg kellett pecsételni, amire a tógás professzor adott engedélyt: kiürítve a poharat „kisujjig.”

A meglepett gólyák az utolsó kortynál már a zenekar keringőjének első taktusait hallgatták. A rendezők gyorsan helyet csináltak és bevonultak az első bálzó gimnazista táncos párok és elkezdődött a nyitó keringő. Az új főiskolai élmények a régi gimnáziumi emlékekkel keveredtek ebben a pillanatban a ke-

ringó dallamaira. A gólyák közül sokan még magukhoz sem tértek, már azt hallhatták, hogy: szabad? — aztán egy név, és már a táncra kellett figyelni.

A tánc, a dal, a zene folytatódott reggelig a díszteremben, a 7-es és 10-es termekben. Új élmények, tapasztalatok vezették rá őket, hogy főiskolások, gólyák lettek. Gólyaavatás?! —, először sokak számára újszerűen hangzott ez a szó. De ma már hiányolnák, ha elmaradna, talán az lenne a szokatlan gesztus, ha a következő évben már nem hívnák be az elsősök szüleit, ha nem avatnák a gólyákat. Egyszóval meglepő, természetes dolog volt, aminek örültek és amit már mindig jogosan fognak elvárni és amiből remélik, hagyományunk lesz. Valójában ez volt a célunk: Főiskolánk hagyományát bővíteni.

BALLAGÁS

„Az öreg Liceum falai megfiatalodtak, ünnepi ruhát öltöttek” — írta a Népszó 1965. május 8-án. Ezen a napon IV. éves hallgatók búcsúztak attól az intézménytől, ahol 4 évig vizsgák, izgalmak sorát élték át, ahonnan diplomájukat kapták, ahonnan új állomáshelyükre indultak el.

A komor folyosók tömve voltak szülőkkel, látogatókkal, érdeklődő városi emberekkel. Megszólalt a csengő. Hosszan. Utoljára. A felvirágzott tömött termek elcsendesültek, ajtók becsukódtak és csönd lett, ünnepi csönd. A tanszékek tanárai búcsúztak volt hallgatóiktól. A szülők csodálkozva, csillogó szemmel nézték a komoly tanár „kislányaikat, kislányaikat”. A búcsúzó beszéd véget ért. Tanárok, diákok poharat fogtak, hogy utoljára koccintsanak együtt. A III. évesek átadták a virágokat, ajándékokat... és mert már szinte bántó volt a csönd, a visszafojtott szipogás, — felhangzott az ismert szöveg: „Most búcsúzunk és elmegyünk...” Az egész Liceum hangos volt a ballagók énekétől, akik komolyan, karonfogva lépegettek a jól ismert köveken.

A Liceum előtt hosszú sorfal várta a ballagókat és közben hallgatták a ténzenét. Néhány perc... a zene elhallgat és felhangzik a díszőrséget álló katonák fanfárja. Az első pár feltűnik a kapuban. Hosszú sorban vonulnak szürkületben a gyakorló és a IV-es sz. iskola felé. A tömegből sokan kiválnak és szeretnének közel menni azokhoz, akiket szeretnek, akik miatt most itt vannak.

A gyakorló homlokzatát már csak sejteni lehetett a sötétben, mikor az első pár megjelent. Éles sípszó: az ablakokból színes lampionok vágódnak ki és mire az egész sor megérkezik, lampionos úttörők és főiskolások fogadják a ballagókat. Rövid kis műsor következik, majd a tér minden irányából iskolás lányok és fiúk szaladnak azokhoz az ifjú tanárokhoz, akiknek ezek a gyermekek voltak első tanítványaik. Sok fiatal tanár nem tud mit kezdeni az ölelő gyermek-karokkal, és zavartan mosolyogva ökleikkel letörlik szemükről azt az árulkodó kis csillogást. Aztán elrendeződtek a sorok, felhangzik a ballagási dal. A négysoros oszlopot lampionos sorfal követi. A székesegyház szentjei talán csodálkoztak, mikor onnan fentről a sötétben a sok fáklyát úgy láthatták, mintha az égből esett volna le a földre. Megérkezik a csoport a lépcső elé és reflektor világítja meg a kedvelt „Lajos bácsit”, az intézmény igazgatóhelyettesét. Felhangzanak a búcsúzó szavak, a jókívánságok. A fáklyák megdőlnek, csönd van. Majd megszólal a zenekar és az énekkar, a „Gaudeamus”-ba kezd, és betölti a sötét csendet a zaj, elnyomja a félve jött szepegést.

Ezután az aulába mennek a ballagók. Szemük még csillog, raktározzák az emlékeket, hogy később majd örömmel tudjanak emlékezni. Megkomolyítják vonásaikat, mert talán csak most tudatosodott igazán, hogy befejeződött, hogy tanárok lettek, hogy el kell búcsúzni, mert az „idő lejárt.”

Még csak annyit, hogy mi, alsóbb évesek is boldogok voltunk, hogy kellemes emléket szerezhettünk, és hogy sikerült az, amit akartunk.

Egyelőre ennyit a KISZ életéből. Reméljük, a következő tanévben is sikerül KISZ-szervezetünk munkájából egy-egy mozaikot bemutatni.

Király Gyula
KISZ VB. titkár

A FŐISKOLAI BIZOTTSAGOK JELENTÉSEI AZ 1964/65-ÖS TANÉVBEN VÉGZETT MUNKARÓL

VILÁGNÉZETI NEVELÉSI BIZOTTSÁG

I.

Az ideológiai képzés formái és tartalmi elemzése

a) Esti egyetem

A főiskolai oktatók legjelentősebb ideológiai képzési formáját az esti egyetemen való továbbtanulás jelentette. Az elmúlt évben 20 főiskolai oktató járt esti egyetemre. Ezek közül 8 harmadéves, 6 másodéves és 6 elsőéves volt. Az esti egyetem igazgatóságával konzultálva megállapíthatjuk, hogy a főiskolai oktatók igen jól megállták helyüket az esti egyetemen, felkészülési szintjük meghaladja az átlagot, a különböző szemináriumi foglalkozásokon kartársaink motorjai voltak a vitának, elősegítették az egyes kérdések megvitatását. A már korábban végzett kartársakkal együtt ebben az évben 14 olyan oktató lesz a főiskolán, akik az esti egyetemet már elvégezték. Az esti egyetem igazgatója, mint lehetőséget felvetette, hogy szívesen látnák oktatóinkat a különböző szakosító tanfolyamokon is.

b) Etikai konferencia

A főiskolán ebben az évben már másodéve folyik a marxista etika alapjainak elsajátítása. Ezen a tanfolyamon 13 főiskolai oktató vesz részt. Az elmúlt évben négy konferenciát terveztünk be a következő tematikával: Szabadság és szükségszerűség; Az erkölcs alapvető normái; A kommunista erkölcsi ideái; A közösségi nevelés. Látogatásaink alkalmával megállapítottuk, hogy a résztvevők felkészülése alaposabb az előző évinél, a konferenciákon rendkívül jó vitaszellem alakult ki és rendkívül sokoldalúan vitatták meg az egyes kérdéseket. Ugyanezt a konferenciát a főiskola gyakorló iskolájában is megrendeztük 14 tanár részvételével. A gyakorló iskolában megtartott konferenciák tematikája lényegében azonos volt a főiskolai tematikával.

Mind a főiskolán, mind a gyakorló iskolában *Lakatos Imre* volt az etikai konferenciák vezetője, feladatát lelkesen és jól látta el, bár módszertanilag még fejlődnie kell. A gyakorló iskolai konferenciák levezetésében *Lakatos Imrének* segítséget nyújtott *Dr. Kovács Vendel* főiskolai adjunktus is.

c) Esztétikai konferencia

Az esztétikai tanfolyamnak ugyancsak a II. évfolyama indult be az elmúlt év őszén a főiskolán. A tervek szerint 4 konferenciát kellett tartani a következő tematikával: A munkatevékenység, mint az esztétikum forrása; A művészet specifikus sajátosságai; Tartalom és forma a művészetben; Az esztétika történetének főbb irányai. Ennek a tanfolyamnak 15 hallgatója volt. Egy konferencia *Berzy András* konferenciavezető romániai tanulmányútja miatt elmaradt, ennek a konferenciának az anyagát azonban a többi konferenciákon ugyancsak tanulmányozták. A konferenciavezető véleménye szerint a felkészülés jó volt és az oktatók aktívan részt vettek a kérdések megvitatásában.

d) Szakszervezeti előadássorozat

A szakszervezeti előadássorozat két részből állt. Rendeztünk külön előadásokat a fizikai dolgozóknak általános politikai és világnézeti kérdésekről. Szeptembertől júniusig havonta egy előadás volt betervezve, áprilistól rendszeresen

minden előadás megtartatott, ekkor azonban a fűdémcsere nyomán fellépő teremhiány miatt a további előadásokat beszüntették. Ezen az előadássorozaton 35—40 fő vett részt. Másik előadássorozatot 20—25 fő részvételével az adminisztratív dolgozók számára szervezte a szakszervezet. Itt ugyancsak havonta egy előadást hallgattak az ezen részt vevő dolgozók filozófiai kérdésekről. Áprilisban ez az előadássorozat is befejeződött.

e) Ifjúsági akadémia

Az ifjúsági akadémiát az I—II. és III. éves főiskolai hallgatók számára szervezte a főiskolai KISZ bizottság. Mindhárom évfolyam részére 4—4 előadást terveztek be. A tervezett 12 előadás közül 10-et tartottak meg, 2 előadás előadó hiánya miatt elmaradt. Az ifjúsági akadémia látogatottsága az I. évfolyamnál jó volt a II. és III. éves hallgatóknál kisebb lazaságok mutatkoztak. Annak ellenére, hogy az ifjúsági akadémia lényegében elérte a célját, az a véleményünk, hogy a felsőoktatásban ez az ideológiai képzési forma kissé túlhaladott, a hallgatók számára terhes és az illetékes KISZ-szerveknek más forma kidolgozásáról kell gondoskodniuk.

f) Szakmai—ideológiai viták

Az elmúlt év folyamán 5 tanszék rendezett szakmai—ideológiai vitát. 1964. októberében az Ének-zene tanszék az 1964-es ISME konferencia zenei és politikai tanulságait vitatta meg. Novemberben a Történelmi Tanszék a nacionalizmus kérdéséről rendezett nyilvános vitaülést, decemberben a Fizikai Tanszék a Heisenberg-féle határozatlansági reláció filozófiai kérdéseit vitatta meg. 1965. februárjában a Kémiai Tanszék A periódusos rendszer felső határa felé címmel tartott vitát, az Irodalomtörténeti Tanszék pedig áprilisban a művészi tükröződés problémáját vitatta meg. Ezek a szakmai-ideológiai viták általában igen jól sikerültek. Ezen a téren akkor lehetne még jobb eredményeket elérni, ha ezeket a vitákat rendszeressé tennék és jobban koncentrálnák egy-egy szakterület felé.

g) Egyéb rendezvények.

Ezeken a szervezett ideológiai képzéseken túlmenően két jelentős ideológiai foglalkozásunk volt az elmúlt év folyamán. 1965. március 24-én Óvári Miklós elvtárs, az MSZMP KB. osztályvezetőhelyettese tartott tájékoztatást aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről. 1965. május hónapban pedig a pártcsoportok szervezésében mind a főiskolán, mind a gyakorló iskolában az oktató személyzet és az adminisztratív dolgozók megvitatták az MSZMP ideológiai téziseit. Bár ezek a viták jól sikerültek, mégis javasoljuk, hogy az elkövetkező tanévben tanszéki keretekben továbbfolytatódjon az ideológiai tézisek elemzése.

II.

Javaslatok az 1965—66-os tanévben folyó ideológiai munka megszervezésére

1. Az adminisztratív és fizikai dolgozók képzése igen jó tapasztalatokkal zárult az elmúlt évben. Javasoljuk, hogy az adminisztratív és fizikai dolgozók ideológiai képzésének szervezése és irányítása maradjon továbbra is a szakszervezet kezében, s a már korábban kidolgozott hároméves képzési tervet valósítsák meg következetesen.
2. Javasoljuk, hogy a gyakorló iskola igazgatósága maga állapítsa meg ezt a képzési formát, amely a gyakorló iskolai tanárok ideológiai fejlődését legjobban elősegíti. Ezen túlmenően javasoljuk, hogy a tanszékek a szakmai-ideológiai vitákra hívják meg a gyakorló iskola szaktanárait is.
3. A főiskolai oktatók ideológiai szintjének felmérése — mint már azt korábban

elemztük — azt mutatja, hogy oktatóink nagyrésze rendelkezik azzal az alapvető ideológiai műveltséggel, amely az általános iskolai tanárképzéshez szükséges. Ennek ellenére a mi főiskolai oktatásunkra is vonatkozik az ideológiai téziseknek az a megállapítása, hogy „jórészt az egyetemi és főiskolai nevelőmunka gyengeségeiben kell keresnünk annak okát, hogy ifjúságunk egy része közömbös a világnézeti kérdések iránt és polgári hatások alá kerül.”

Nem elégedhetünk meg azzal, hogy hallgatóink a marxista—leninista oktatáson belül szert tesznek marxista ismeretekre, hanem arra kell törekednünk, hogy a dialektikus materialista szemlélet határozza meg egész gondolkodásukat, hogy választott szaktárgyaikon belül alkotóan tudják felhasználni a marxista—leninista világnézetet. Ennek megvalósításához elengedhetetlenül szükséges, hogy a szaktanszékek az eddiginél intenzívebben foglalkozzanak tárgyuk világnézeti vonatkozásaival.

Javasoljuk, hogy 1965—66-os tanév munkatervének összeállításánál az igazgatóság kötelezze a tanszékvezetőket a következő feladat kitűzésére: *A dialektikus materialista világnézet kialakításának lehetőségei és feladatai a szaktárgyi oktatásban.* Az eddigi felmérések azt mutatják, hogy oktatóink kellő filozófiai műveltséggel rendelkeznek ahhoz, hogy ezt a feladatot megoldják, ugyanakkor ez jelentősen hozzájárul az oktatók filozófiai képzettségének elmélyítéséhez is. A tanszékvezetők ezt állami feladatként kapják meg, a részletes terv kidolgozása és szaktárgyakra való lebontása az ő feladatukat képezi, s a végzett munkáról évvégi jelentésükben számolnak be.

Természetesen nem képzeljük, hogy ezt a munkát egy év alatt el lehet végezni. Legalább 3—4 év kell ahhoz, hogy a gyakorlatban kikísérletezzék azokat az elméleti és módszertani kérdéseket, amelyek feltétlenül szükségesek a feladat megoldásához. Meggyőződésünk azonban, hogy ez biztosítja a legjobban az oktatók ideológiai továbbfejlődését, ezt érzik legkevésbé terhesnek és ez szolgálja leginkább a főiskolai oktató-nevelő munka érdekeit is. El tudjuk képzelni azt is, hogy pár év múlva (esetleg az 1967—68-as tanévben, a főiskola fennállásának 20. évfordulóján) a Tudományos Közlemények egy számát ilyen jellegű cikkeknek szenteljük.

Ezen általános és mindenkire kiterjedő továbbképzésen kívül javasoljuk a következő képzési formák fenntartását, illetve bevezetését:

a) *Esti egyetem.*

A következő évben összesen 18 oktató jár esti egyetemre.

Az esti egyetem igazgatóságával megállapodást kötöttünk, hogy azok, akik doktori szigorlatra készülnek, 1965. őszétől az esti egyetem filozófiai tagozatát fakultatíve látogathatják. Kérésünkre ígéretet tett az esti egyetem igazgatósága, hogy 1966-ban egy esztétikai tanfolyamot indít be, abban az esetben, ha legalább 25 jelentkező lesz. A tanfolyam hallgatói két évig filozófiát és esztétikát, egy évig politikai gazdaságtant és tudományos szocializmust hallgatnak és az esti egyetem elvégzésének megfelelő oklevelet kapnak.

b) Bár az MSZMP ideológiai téziseit pártcsoportok keretében már megtárgyaltuk, javasoljuk, hogy 1965. őszén a tanév beindulása után a tanszékek elsősorban saját szakterületükre vonatkoztatva azt megegyezően alaposan vegyék vizsgálat alá.

c) Javasoljuk, hogy a tanszékek félévenként egy alkalommal szakmai, ideológiai kérdésekről rendezzenek nyilvános vitát, melyre hívják meg a gyakorló iskola tanárait és a rokon tanszékek oktatóit is.

Úgy véljük, hogy ezen továbbképzési formák megvalósítása jelentős előrehaladást eredményez a főiskolai oktatók ideológiai, politikai képzettségében.

Dr. Nagy József

a Világnézeti Nevelési Bizottság elnöke

OKTATÁSI BIZOTTSÁG

Az Oktatási Bizottság idei munkaterve a főiskolai reform végrehajtása jegyében készült. Az új tanterv, a programok és a tematikák által meghatározott keretek után a tartalmi és metodikai kérdések kidolgozására tértünk át. A reformbizottság munkájában az első és a második félév egységes folyamatot jelent. Röviden ezért az egész évi munkáról számolunk be.

Munkatervünk a következő feladatokat irányozta elő:

- I. A korszerű főiskolai tankönyvek és jegyzetek kérdése.
- II. A felsőoktatási módszerek fejlesztése, különösen a tanszék-vizsgálatokkal kapcsolatban.

I. A korszerű főiskolai tankönyvek és jegyzetek készítése fontos feladat, nemcsak a tényleges *tanulmányi anyag* tartósabb időre szóló megállapítása, hanem a hallgatók *tudományos szemléletének* megalapozására vezető *módszerek* szempontjából is. A kérdés fontosságára utalnak a kapcsolatos miniszteri rendelkezések is: a „Felsőoktatási tankönyv- és jegyzetkiadás általános irányelvei, (1963. február 5.) c., a MM. 50218/1984. sz. rendelete, végül a MM. 1965. évi február 8-i Útmutatója. Az intézkedéseknek megfelelően a szakszervezetek a már meglévő jegyzet- és tankönyvkiadási tervek alapján 1965. március 1-re elkészítették és beterjesztették az 1966 végéig szóló módosított jegyzet- és tankönyvvita tervüket, amelyek alapján — egyetemi és általános iskolai szakemberek bevonásával — néhány vitát már meg is tartottak. A vitákon alkalmazott fő alapelvek között szerepel a tudományos korszerűség kérdése, valamint a gyakorlati való kapcsolat. Ugyanebben a tárgyban az Oktatási Bizottság is kiadott egy, a tanszékeket támogató útmutatót:

1. Felhívta a tanszékeket, hogy a hivatalos jegyzetvitákon kívül tanszéki keretben is vizsgálják meg a meglévő és készülő jegyzeteket, tankönyveket.

2. A hivatalos viták tartalmi sikere érdekében kiadott egy tájékoztatót: „Általános szempontok a főiskolai tankönyvek és jegyzetek megvizsgálásához” címen. A Tájékoztató az alábbi tételeket foglalja magában:

A jegyzetek és a tankönyvek terjedelme.

Az oktatási anyag kiválasztása a tudományosság, a módszertani és neveléstani felépítettség arányosságának elve alapján.

A tudományosság és az anyagmenyiség viszonya.

Foglalkozik a tájékoztató a jegyzet és a tankönyv jellegével (Tankönyv vagy kézikönyv),

a tankönyvek, jegyzetek és az előadások viszonyával,

a tárgyi és a módszertani rendezettség kérdéseivel, a logikai és dialektikus módszerek érvényesítésével a tankönyvekben, a stílus és az érthetőség problémáival, végül

a tankönyvek szerepével a tudományos optimizmusra és a hivatástudatra való nevelés terén.

Eddigi értesüléseink szerint a tanszéki és minisztériumi jegyzetviták eredményesek voltak, és hozzájárultak a főiskolai reform konkrét céljainak a megvalósításához.

II. A felsőoktatási módszerek fejlesztése kérdésével szorosan összekapcsoltuk a tanszékvizsgálatokat.

Az Oktatási Bizottság munkatervében a Neveléstudományi és a Marxizmus—Leninizmus Tanszék megvizsgálása volt kitűzve. Az utóbbi tanszéken bekövetkezett személyi változások miatt a Marxizmus—Leninizmus Tanszék helyett a második félévben a Földrajzi Tanszék megvizsgálására került sor. A munkát szervezett formában végeztük.

1. A meglátogatott tanszéktől a bizottság „előzetes jelentést” kért, amely az oktatás objektív és személyi feltételeiről, a káderfejlesztés célkitűzéseiről és

helyzetéről, a tanszék tudományos munkatervéről, oktató-nevelő munkájáról nyújtott tájékoztatást, egyben felvetette az aktuális tanszéki kérdéseket.

2. Az Oktatási Bizottság látogatási munkatervet készített. A bizottság tagjait speciális feladatokkal is megbízta.

3. Az Oktatási Bizottság előre eltervezte a vizsgálat irányelveit. Az ezzel kapcsolatos: „Szempontok a tanszék munkájának megvizsgálásához” c. útmutatóját a bizottsági tagokhoz és az illetékes tanszékekhez elküldte. Az útmutató az alábbiakat tartalmazta:

a) A tanszék.

A tanszéki munka objektív feltételei. A tanszék munkaterülete, kapcsolata a gyakorló iskolával, a társfőiskolákkal és egyetemekkel, külföldi tudományos intézményekkel.

A munka személyi feltételei. A tanszék ezidei munkaterve. A reform megvalósítása. Viták, előadások, blokkolt és nyilvános tanszéki értekezletek, jegyzet- és tankönyvkiadás. Tudományos munka. Az egyszemélyes és kollektív vezetés egysége.

b) Oktató-nevelő munka.

A reformnak megfelelő program és tematika vizsgálata. A reform célkitűzéseinek megvalósítása a gyakorlatban. Az oktatás módszere. Előadások és gyakorlati foglalkozások és ezek hatóképessége a hallgatók tudományos képzésében, önállóságra, hivatástudatra nevelésében, stb. A gyakorlati kiképzés problémái. A korszerű szemléltetés eszközei és módjai. A hallgatók órán kívüli munkájának a szervezése. Végül a levelező oktatással kapcsolatos kérdések.

A két tanszék látogatása e szempontok felhasználásával történt meg, ennek alapján állítottuk össze a vizsgálatokról szóló jelentéseket is. A tanszékvizsgálatok eredményeit tanszéki záróértekezletek keretében és igazgató-tanácsuléseken vitattuk meg. Mindkét esetben összegeztük a jövőre vonatkozó teendőket is. A fontosabb megállapítások a következők:

Az egyes tanszékek, különösen a Neveléstudományi Tanszék elhelyezésének érdekében szükséges a főiskolai építkezések minél sürgősebb megkezdése és befejezése.

A szemléltetés eddiginél is korszerűbb kifejlesztése érdekében be kellene szerezni mielőbb a még hiányzó eszközöket, ki kell fejleszteni a legkorszerűbb oktató eszközökkel kapcsolatos módszereket.

A bizottság megállapította, hogy jó eredménnyel zárultak a blokkolt és nyilvános tanszéki értekezletek. Különösen eredményesek voltak a több helyen megtartott szakmai ideológiai és módszertani viták.

Az Oktatási Bizottság továbbra is szükségesnek tartja a konkrét, rövid és tartalmas tanszéki munkatervek készítését, és ezek végrehajtásában a rezort-felelősök számára önálló hatáskör biztosítását. Nagy jelentőségűnek tartja a belső káderfejlesztés érdekében a szervezett ideológiai és szakmai továbbképzés rendszerét.

Az oktató-nevelő munka fő célja most az új tanterv és programok adta nagyobb lehetőségek kiaknázása. Ennek érdekében valamennyi tanszéken fejlesztenünk kell a felsőoktatási módszerek tudományos igényű elméleti és gyakorlati művelését. Főiskolánk részt vesz a Felsőoktatási Kutatócsoport munkájában, a főiskolai oktatás és nevelés kérdésének a kidolgozásában. Kívánatos, hogy ez a munka folyamatosabb és szélesebb területűvé váljon, a jelenleg felszínre került általánosabb jellegű témák mellé több szaktárgyi-metodikai téma is kerüljön.

Az Oktatási Bizottság kiemeli az oktatók személyes példamutatásának nagy jelentőségét a hallgatók munkafegyelmének megszilárdítása terén.

„A vizsgák egységes rendszere” c. kitűzött tanulmány elkészítését a bizottság idő hiányában és a fokozott megterhelés miatt csak részben oldotta meg. A félévi vizsgálatogatások sem szolgáltattak ehhez való elegendő tapasztalati anyagot.

Az Oktatási Bizottság az igazgatósággal és a pártszervezet képviselőjével

karöltve nagyon sok vizsgát meglátogatott az I. félév végén. Itt is szervezett munkamegosztással és előzetesen összeállított szempontok szerint dolgozott. Figyelme általában az alábbiakra terjedt ki:

A vizsgák (kollokviumok és szigorlatok) technikai szervezése.

A hallgatók magatartása, a pszichológiai tényezők szerepe,

A vizsgatematikák, vizsgatételek, vizsgalapok szerepe és értéke az összefüggések feltárásában, a gondolkodás és önállóság fejlesztésében.

A kollokviumi beszélgetések folyamata, a vizsgázók és a vizsgáztatók kölcsönös viszonya.

A vizsgák szakmai színvonala, világnézeti, politikai, erkölcsi irányultsága, a vizsgák nevelő és fejlesztő hatása.

A vizsgák látogatásának eredményéről az Oktatási Bizottság külön jelentésben számolt be az igazgatótanácsnak.

Az eddigi tapasztalatok és a jövő évi felmérések alapján nemcsak érdeemesnek, de szükségesnek is mutatkozik egy — a főiskolánkhoz szabott — házi vizsgaszabályzat elkészítése, amelyben az általános és hivatalosan is megállapított szabályokat tekintve szigorú egységességet hozunk létre, ugyanakkor helyet adhatunk benne a szaktárgyi sajátosságok és a helyes egyéni módszerek érvényesülésének, valamint a korszerű vizsgamódszerek kialakítására irányuló kísérleteknek.

Dr. Udvarhelyi Károly
az Oktatási Bizottság elnöke

TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

A tudományos munka anyagi feltételei a TUKUFA támogatás keretében eddig biztosítva voltak. A műszerezettség a szokásos, minden intézetben fennálló nehézségektől eltekintve — mint a műszerek beszerzésének hosszas időtartama, stb. — kielégítő. Sajnos, a TUKUFA keretek további csökkenése már félős, hogy a munkalehetőségek csökkenését fogja maga után vonni. Igyekeznünk kell a nehézségeken jobb kooperációval, párhuzamos műszerhasználattal segíteni. Tudományos vonalon a takarékosági intézkedéseknek ez a legjelentősebb végrehajtási lehetősége. Az anyagi feltételek korlátozódása bizonyos nehézségeket vont maga után a könyvtári ellátottság terén is. A tanszékek igyekeznek takarékosági szempontból felülvizsgálni különösen külföldi kurrens folyóirataikat, azonban e téren a túlzott takarékoskodás pazarlást eredményezhet, ha a fontos folyóiratok évfolyamai elmaradnak és pótlólag annál költségesebb lesz beszerezni. Mindenesetre egyes tanszékek figyelembe véve a realitásokat, igyekeztek józanul redukálni ilyen igényeiket.

Főiskolánkon 1964-ben 15 tanszék részesült összesen 280 000 Ft tukufejl. támogatásban. Ebből 40 000 Ft-ot személyi, 59 000 Ft-ot dologi és 181 000 Ft-ot beszerzési kiadásokra fordítottunk. Annak ellenére, hogy ez a ráfordítás az előző évihez képest jelentősen korlátozva volt, az 1964-ben elért tudományos eredmények nem maradtak el az 1963. évi termés mögött.

A főiskola tanszékein TUKUFA támogatással folyó kutatási témák: (A ki-mutatás nem tartalmazza a már sikeresen befejezett témákat.)

Irodalomtörténeti Tanszék:

1. A realista ábrázolás kérdései a XIX. sz. magyar irodalmi kritikáiban.
2. Szigetvár ostroma és Zrínyi Miklós alakja a XVI. és XVII. század horvát epikában, valamint a folklórban.
3. A magyar századforduló prózája: Gárdonyi és Bródy.

Magyar Nyelvészeti Tanszék:

1. Az egyetemi és főiskolai előadások nyelvi és módszertani problémái. — A tanári beszéd és a beszédnevelés a szocialista iskolában.
2. Comenius-filológia, a magyar Comenius-irodalom.
3. Gárdonyi nyelve (Lexikológiai) jelentéstani stb. vizsgálat.

Történelem Tanszék:

1. A felszabadult Heves megye és Eger fejlődésének bemutatása.
 - a) A felszabadult Eger fejlődésének útja.
 - b) A falusi népoktatás helyzete Heves megyében a felszabadulás után.
 - c) A felszabadult Heves megye fejlődésének útja.

Orosz Tanszék:

1. a) Szlávelemek a magyarországi jiddis nyelvben.
 - b) A magyarországi jiddis nyelvatlasz elkészítése.

Marxizmus—Leninizmus Tanszék:

1. A kommunista párt taktikája a felszabadulástól a fordulat évéig (1945—48.).

Földrajz Tanszék:

1. Heves megye gazdasági földrajza és a kapcsolatos általános kérdések.
2. A Bükk hegység és környékének éghajlata.

Ének-Zene Tanszék:

1. Eger város zenei művelődése.
2. A zenei hallásfejlesztés pedagógiája.

Testnevelési Tanszék:

1. Az általános iskolai testnevelés tartalma és módszere.

Növénytan Tanszék:

1. Az ország növényvilágának részletes feltárása.
 - a) Senecioneae Tribus rendszertani kutatása.
 - b) A Tarna-vidék flórájának kutatása.
2. Növénycönológiai kutatások.
 - a) Dunántúl vegetációjának kutatása.
 - b) A magyarországi tűlevelű erdők cönológiai és ökológiai vizsgálata.
 - c) Cönológiai vizsgálatok a Bükk hegység déli előterében.
3. Szárazságtűrés-élettani és antibiotikus vizsgálatok mohákon.
4. Csirázásélettani vizsgálatok feketefenyő magvakkal.
5. A Mátra-hegység zuzmóflórájának vizsgálata.
6. Epifita cönológiai vizsgálatok, trópusi és szubtrópusi esőerdőkben.
7. Vietnami mohafiórájának kutatása.

Állattani Tanszék:

1. A halak gastero-intestinális rendszerének histokémiai és intramurális idegkészülékeinek neurohistológiai vizsgálata.
2. A lepkék központi idegrendszerének összehasonlító mikroszkópos anatómiai vizsgálata.
3. A laboratóriumi állatok gastero-intestinális rendszerének bonctani, szövettani és histokémiai vizsgálata.

Mezőgazdasági Tanszék:

1. A takarmányok konzerválásának tökéletesítésére vonatkozó eljárások.
2. A kukoricatermesztés fehérjetartalmának fokozása a tűzbab köztes termesztésével.
3. A tejérrel kapcsolatos vizsgálatok eredményességének felhasználása a tejtermelés fokozása érdekében.
4. A mezőgazdasági gyakorlati foglalkozás típusai, oktatásának módszerei.
5. Takarmányok fehérjedúsítása.
6. Az asszimiláció intenzitásának változása az összlevél-felület csökkenésének, vagy növekedésének hatására szőlő növényenél.
7. A téli tojástermelés fokozása.

Matematikai Tanszék:

1. A valószínűségszámítás és annak alkalmazásai.

Fizika Tanszék:

1. Atomok szelektív gerjesztése kétatomos molekulák fotodisszociációja után.

Kémia Tanszék:

1. A S—M acélgyártás kéntelenítésének termodinamikája. Ezen belül a Ni kiserőelem hatásának vizsgálata a kéntelenítésre.

Műszaki ismeretek és gyakorlatok Tanszék:

1. Az általános iskolai gépismereti ismeretek és gyakorlatok oktatási eljárása.
2. A műhelyterem felszerelése. A gyakorlati foglalkozás tárgyi feltételeinek vizsgálata.
3. Az érintésvédelem kérdései az oktatási intézményekben.

Az egész évi publikáció-termés 75 dolgozat megjelenése volt. Az évben ezerfelelül összesen 44 dolgozat kézírata készült el jövő évi közlés céljából. A témák általában nem záródtak le, művelésükben sikerült népgazdaságilag hasznosítható eredményeket is elérnünk. A témák és eredmények között jelentős mértékben képviselve van a főiskolákon annyira fontos nevelési és oktatási (67) témakör. Itt a tanárjelöltek gyakorlati képzése területén jelentkeztek új eredmények.

A Tudományos Bizottság igen fontosnak tartja a tanszékvezetők eddiginél hathatósabb szervező és irányító tevékenységét a tanszéki tudományos kollektívában. Ennek meg kell mutatkoznia a témák megválasztásában, kezdő kutatók munkájának irányításában egyaránt. Szükséges a tanszékek közötti kooperáció megszervezése is, olyan témakörökben, ahol ez lehetséges (pl. módszertani témák). Ezáltal a kutatás tervszerűbbé, tanszéken belül és kívül egységesebbé fog válni. A hangsúly azon van, hogy a kezdeti nehézségek és próbálkozások után ne a témák számát, hanem a munka intenzitását növeljük.

Az elmúlt év során megjelent „Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei” II. kötete 64 ív terjedelemben tartalmazza a főiskolai oktatók tudományos munkásságának termését. Az itt publikált neveléstudományi dolgozatok száma 13, más bölcsészeti tárgyú munka 8, természettudományi dolgozatok száma 15, vegyes tárgyú 8.

Főiskolai tanáraink pedagógiai irányú munkásságának szép eredménye a Tudományos Közlemények mellékletként tavaly megjelent módszertani kiadvány. A kiadvány a főiskolai gyakorlatok és szemináriumi oktató-nevelő munkában betöltött szerepével foglalkozik. A kiadvány 22 e tárgykörbe tartozó közleményt tartalmaz, mely már eddig is igen élénk és pozitív visszhangot váltott ki. A megjelent dolgozatokon kívül főiskolánk több dolgozója tartott tudományos kongresszusokon előadásokat, szám szerint 10 ilyen előadás hangzott el. Tanáraink oktató- és tudományos tevékenysége a főiskolai jegyzetek írásában is tükröződik. Az országos jegyzetek megírásának több mint 40 százalékára a mi oktatóink kaptak megbízást. Ennek keretében ebben a tanévben 33 jegyzet készül el. A főiskola tudományos munkásságának további elismerését jelenti, hogy több kartársunk részt vesz akadémiái bizottságok munkájában és az országos folyóiratok, a Tankönyvkiadó és az Akadémiai Kiadó kiadványainak lektorálására is egyre többen kapnak megbízást.

A személyi feltételek kapcsán nem lehet eléggé hangsúlyozni az időprobléma jelentőségét. Oktatóink lelkiismeretes oktató és adminisztratív tevékenységük mellett idejüknek csak mintegy 20 százalékát tudják tudományos munkára fordítani. Munkaszüneti napokat, pihenési idejüket és szabadságukat használják fel, sokan erőn felül is tudományos munka végzésére. Radikális változást e téren csak az óránorma csökkentése során várhatunk.

Az idegen nyelvek ismerete terén tanszéki dolgozóink jelentős előrehaladást tettek. Az Idegennyelvű Lektorátus társadalmi munkájaként vezetett nyelvtanfolyamok az idén a tavalyinál sokkal sikeresebben működnek. Felmerült a különböző tudományos minősítésekhez szükséges ideológiai vizsgákra való felkészítés problémája, melyet a Marxizmus—Leninizmus Tanszék segítségével kívánunk majd megoldani.

Tudományos Bizottságunk működése során a folyó ügyek megtárgyalása mellett a következő tevékenységet fejtette ki:

Felmérést végzett az aspiránsok és doktorandusok problémái terén, lépéseket tett a problémák megoldása érdekében. Az anketon 14 fiatal oktató vett részt.

A Tudományos Bizottság a következő intézkedéseket tette a problémák megoldására vonatkozóan:

Általánosan felmerült az ideológiai vizsgákra való felkészülés nehézsége. E téren a Tudományos Bizottság javasolta, hogy a főiskola indítson a disszertációs számú ideológiai tanfolyamot, ahol az egyik választható ideológiai tárgyból (pl. filozófiából) előkészítené őket a vizsgára és ezzel nagyon megkönnyítené munkájukat. Ennek megszervezésére a Tudományos Bizottság felkérte a Marxizmus—Leninizmus Tanszéket.

Juhász Lajos, Suba János, Csikós Andor, Márkus Jenő és Pócs Tamás szabadságra, ill. óraterhelés csökkentésére irányuló kérelmét pártolólólag terjesztette az igazgatóság és az illetékes tanszének vezetői felé.

A Suba János, Sándor Ferenc, Nagy József Simon, Bartik Károly, Csikós Andor témájával kapcsolatos anyagi vonatkozásokat a TUKUFA keretek elosztásánál figyelembe vette annak megállapítása mellett, hogy nem volt tudható még, hogy a személyi rovaton össz főiskolai viszonylatban mennyi lesz a pénzügyi keret és hogy az elosztásnál természetesen a nem disszertációs témákkal kapcsolatos költségigényeket is méltányos arányban kell figyelembe venni.

Felmérte a főiskolai oktatók publikációs tevékenységét az elmúlt 20 év tükrében. Létrejött az e munkásságot tartalmazó kiadvány archívum.

A felszabadulás 20. évfordulója alkalmából tartott Spartakiád és Tudományos Ülésszak megrendezéséből a Tudományos Bizottság is kivette részét. Így kiállítást rendezett a Rajz Tanszék közreműködésével a főiskolai oktatók 20 éves tudományos munkásságából. Megszervezte a tanári és hallgatói ülésszak programját, melynek keretében testvér főiskoláink, valamint saját tanárainak és hallgatóink tettek bizonyosságot komoly tudományos felkészültségükről.

A Tudományos Bizottság igen jelentősnek tartja a diákkörök tevékenységének eredményét bemutató gazdag programot. A diákköri előadássorozat folyamán 6 vendég és 13 saját hallgatónk tartott igen színvonalas előadást, 3 szekcióban. Az elhangzott előadások legtöbbje elérte a tudományos társaságok előadásainak színvonalát és a tudományt szép részeredményekkel gazdagította. Ez évben küldött előadót főiskolánk első ízben az országos diákköri konferenciára, ahol Nagy Éva III. éves biológia-földrajz-mezőgazdasági szakos hallgató osztatlan sikerrel tartotta meg előadását. „A mikromorfológiai vizsgáló módszerek szerepe az általános iskola tanári munkájában” címmel.

A tudományos diákkörök munkájában az elmúlt tanév során határozott fellendülés volt tapasztalható, ami a hallgatók szorgalmának, a diákköri vezető tanárok áldozatos munkájának és a tanárvezetés és a KISZ között kialakult jó együttműködésnek tudható be. A diákköri munka intenzívebbé, rendszeresebbé vált és az órán kívüli nevelés egyik leghathatósabb alkalmává alakult. Meg kell említsük azonban az e téren is mutatkozó súlyos időproblémákat. A diákkörök céljaira biztosított szerda 5 órai időpontot a tanév során egyre több másirányú rendezvényt foglalták el. Sajnos, nem várhatunk hallgatóinktól rendszeres munkát e téren akkor, ha a 6—8 tagból álló diákkörök sem tudnak a hét folyamán egy időben megjelenni.

Folyamatban van a tanszéki kutatóhelyekkel való kapcsolat szorosabbá tétele. A Tudományos Bizottság jónak látná, ha az általános gyakorlatnak megfelelően a tanszének tudományos munkájának ellenőrzését a testvérfőiskolák, vagy esetleg egyetemek rokontanszékeiről meghívott pártatlan bizottságok végeznék el rendszeresen legalább kétévenként egyszer.

A nemzetközi kapcsolatok terén az e kapcsolatok szervezésére és ápolására szervezett bizottsági csoporttal folytat aktív tevékenységet.

A közeljövő eredményeként könyvelhetjük el a sajtó alatt álló Tudományos Közlemények III. kötetét és a Series Methodica szerkesztés alatt álló II. füzetét.

A módszertani kiadványok II. füzetének problémaköre: az órán kívüli nevelés metodikája. A tárgykörből számos értékes dolgozat készült el és sikerült a megfelelő nyomdai kapacitást is biztosítani a megjelenéshez. Sajnálatos, hogy

anyagi nehézségek miatt a Tudományos Közlemények ez évi kötete nem tudja felölelni az oktatók teljes munkásságát.

Fejlődtek kapcsolataink testvér intézményeinkkel külföldön és belföldön egyaránt. A külföldi tanulmányutak és belföldi tapasztalatcserék örömdetes föllendülést mutattak, ami oktatóink látókörének szélesebbé tételét eredményezte.

Dr. Somos Lajos
a Tudományos Bizottság elnöke

KOLLEGIUMI TANÁCS

Céljáról, tevékenységi köréről hatályosan az MM. 102/1962. (MK. 1.) sz. utasítása — a Kollégiumi Szabályzat — intézkedik. Az idézett minisztériumi utasítás II. 6. pontjának értelmében a főiskolai Kollégiumi Tanács feladata, hogy pedagógiai tanácsaival, személyes közreműködésével segítse a kollégiumi igazgatók, a kollégiumi diákbizottság és a hallgatók munkáját.

Az 1964—65. tanévben a főiskolai Kollégiumi Tanács — személyi összetételét tekintve — átszerveződött. Elnöke: *dr. Berencz János* tanszékvezető docens. Tagjai: a két kollégium igazgatója (*Szűcs Lászlóné* és *Nagy Andor*), valamint a diákbizottságok képviselői, továbbá *Horváth Lászlóné* főiskolai adjunktus, *Tóth Bertalan*, a Tanulmányi Osztály vezetője és *Nemesi Lajos* gazd. igazgató voltak. — A Kollégiumi Tanács tagjainak részortja szorosán munkaterületükkel függött össze. Nevezetesen: *Horváth Lászlóné* elsősorban a lányhallgatók világnézeti-erkölcsi fejlődésével, nevelésével foglalkozott, *Tóth Bertalan* a kollégiumokban folyó tanulással, *Nemesi Lajos* a kollégiumok gazdasági problémáival.

A régebbi gyakorlattól eltérően a Kollégiumi Tanács nem csupán globálisan foglalkozott a kollégiumi foglalkoztatás, nevelés valamennyi területével, hanem igyekezett a súlypontilag fontos kérdésekre koncentrálni. Kiindulópontul az aktív közösségi életre, szocialista pedagógiai hivatástudatra nevelést vettük különösen a szobakollektívák fejlődésének tükrében.

E központi feladatot megragadva, a tanév következő eredményeire és fogyatékoságaira mutathatunk rá:

- a) Mindkét kollégiumban többször voltak a kollégium egészét érintő, központi rendezvények. Helyes törekvése volt az igazgatóknak, hogy ezekre a megye vezetőit (pl. *Bíró József* elvtársat, a megyei párt vb. első titkárát, *Tamas László* elvtársat, a megyei párt vb. titkárát, az egri városi tanács vb. elnökét, stb.) hívták meg előadónak.

E rendezvényeken részben külpolitikai, részben a megye gazdasági, társadalmi életét, fejlődését érintő kérdések kerültek megvilágításra. Ilyen szempontból a politikai nevelés, az állampolgári arcukat, az életközelség tekintetében szerencsés kezdeményezések voltak.

A félévenként tartott lakógyűléseken a közösség szervezetét, életritmusát közvetlenül érintő kérdések voltak napirenden. — a kollégiumi ismerkedési estek, táncos egybekötött szórakozási alkalmak pedig a kulturált szórakozást szolgálták.

Az említett rendezvények mindegyikének megvolt az értékes nevelési lehetősége. Felvetődik azonban a kérdés, hogy az összkollégiumi rendezvények, előadások elérnek-e olyan intenzív hatást, kiváltanak-e olyan aktivitást, mint amilyen tárgyuknál fogva kívánatos lenne. Kétségtelen, hogy a jövőben továbbra is — még tervszerűbben — törekednünk kell ezeknek az előadásoknak éltszerűségére, gyakorlatiasságára és fokozottabb mértékben a szocialista pedagógiai hivatástudat- és hivatásszeretet szolgálatába kell állítanunk ezeket is. A témák kiválasztásában fokozott mértékben érvényesüljön a diákbizottság témaválasztása, a hallgatók érdeklődése. A jelenlegi 100—150 főnyi hallgatószám is az összkollégiumi rendezvények aktivitásának rovására megy. Ezért célszerűbb volna e rendezvényeknek is kisebb, aktív, vitaképes hallgatóközönséget biztosítani.

- b) A szobakollektívák általában havi 1 szobagyűlést tartottak. Ezeknek témája igen változatos volt. (pl. időszakos bel- és külpolitikai, gyakrabban a hallgatókat közvetlenül érdeklő erkölcsi, illemtani, — a pedagógiai hivatással, szaktárgyaikkal összefüggő kérdések, stb.) Örvendetes, hogy ezekre sűrűn meghívták a főiskolai tanárokat is, akiknek így alkalmuk nyílt a hallgatók egy kisebb csoportjával szervezett és őszinte, gyakran jó hatásfokot is elérő beszélgetést folytatni.

Kétségtelen, hogy az intenzitást, az aktivitást tekintve a szobagyűlések hatóereje, nevelési potenciálja erősen felülmúlja az összkollégiumi rendezvényekét.

Mindkét kollégiumban határozott, jó irányba mutató törekvés, hogy a szobagyűlések elevenek, őszinte légkörben folyó beszélgetések és ezekre meghívják a főiskola egy-egy tanárát. Súlyának megfelelően azonban ez a forma is továbbfejlesztésre szorul. Még koordináltabbá, tervszerűbbé — egyúttal hatásosabbá is lehetne tenni ezt az értékes nevelési alkalmat.

- c) Mindkét kollégiumban határozott törekvés volt, hogy a hallgatókat munkára, tanulásra szoktassa, a lehetőség szerint jó tanulási alkalmat biztosítson.
- d) A hazafias, politikai nevelést szolgálták a kollégiumok névadóiról szóló megemlékezések, ünnepélyek. Különösen színvonalas, hatásos ünnepélyt tartottak a Hámán Kató Kollégium névadójáról 1965. márc. 20-án.
- e) A kollégiumok diákönkormányzata általában megfelelően ellátja a kollégium életével összefüggő napi feladatokat. A diákbizottságok tagjai azonban nem elég önállóak, nem eléggé kezdeményezők. Helyes, hogy a két kollégium diáktanácsa közt megvan a kapcsolat, együttműködés.
- f) Gátlólag hatott a kollégium életére, a bentlakók tevékenységére (és sok tekintetben az egymásközti harmonikus viszonyra is) a nagy zsúfoltság, és a megfelelő méretű, jellegű helyiségek hiánya, ill. szűk volta is. Ez részben az önálló, nyugodt tanulást, munkát — részben a szórakozást, kikapcsolódást is nehezítette. Nagy hibának kell tartanunk, hogy a kollégiumok nem rendelkeznek megfelelő területtel, berendezéssel a sportolásra, a mozgásvágy kielégítésére.
- g) Végül negatívan érezte hatását a II—IV. évfolyamú hallgatók, a 3 szakos képzés esetében a hallgatók sokirányú elfoglaltsága, jelentékeny megterhelése is.

Ennyiben lehetett a folyó tanév kollégiumi munkájának summáját, mérlegét körvonalazni. A jelenlegi Kollégiumi Tanács — néhány hónapi tevékenység alapján — nem vállalkozhat még arra, hogy határozott, szabatos kontúrozású értékelést alkosson a kollégiumokban folyó nevelés eredményeiről, hatékonyságáról. Annyi azonban valószínűsíthető, hogy kollégiumaink élete, nevelőmunkája nagyjából helyes, reális irányban halad. Továbbra is szívósan küzdenünk kell a nevelés intenzitásának fokozásáért, az egyoldalú, felszínes, adminisztratív szemlélet ellen. Az összkollégiumi rendezvényeket differenciáltabbá kell tennünk, inkább kevesebb, de célszerűen megválasztott, valóban jó aktivitást biztosító rendezvényt tartunk. Tovább kell szélesítenünk és mélyíteni a szobakollektívák, valamint a diákönkormányzat munkáját, az önállóságot és aktivitást, egyúttal koordináltabbá, tervszerűbbé kell tennünk a szobagyűléseket is.

Dr. Berencz János
a Kollégiumi Tanács elnöke

KULTURÁLIS BIZOTTSÁG

Bizottságunk az elmúlt tanév végén jó munkája elismeréséül vált a főiskola önálló bizottságává. Előbb a Tudományos Bizottság albizottságaként tevékenykedett. A bizottság tagjai a főiskolán folyó kulturális munka egyes területein munkaterv alapján dolgoztak, melyet az Igazgatóság hagyott jóvá. A bizottság tagjai a főiskola KISZ Bizottsága Kulturális Osztályának vezetője, valamint a főiskolai kulturális munka irányításának egységessége biztosított.

A bizottság ez évi munkája is eredményesnek mondható. Erről tanúskodtak ünnepélyeink, kulturális rendezvényeink, de a városi, megyei szereplések is. Az Egri Tanárképző Főiskola ebben a tanévben is tovább igyekezett öregbíteni az intézmény jó hírnevét kulturális téren is.

Ez évi kulturális tevékenységünk tartalmi meghatározója hazánk felszabadulásának 20. évfordulója volt. Ez az esemény határozta meg ünnepélyeink műsorát, művészeti csoportjainak témaválasztását is.

Igyekeztünk *ünnepélyeink* színvonalát, hatékonyságát, tovább növelni. Minden ünnepély előtt részletes forgatókönyvet készítettünk, melyek rögzítették a tartalmi és szervezési kérdéseket. Arra törekedtünk, hogy maradandó élmény legyen minden ünnepély valamennyi résztvevő számára. Gondoskodtunk arról is, hogy külsőségeiben is méltóak legyenek ünnepélyeink főiskolánkhoz. Általában sikerült esztétikus környezetet találni ünnepélyeinkhez, bár ilyen vonatkozásban mutatkozik a legtöbb probléma. Sajnos nincs a főiskolának olyan terme, mely alkalmas lenne ünnepélyek rendezésére, de a városban sincs olyan terem, mely be tudná fogadni a főiskola oktatóit, adminisztratív és fizikai dolgozóit és hallgatóit. Ezzel magyarázható az a tény, hogy a főiskola dolgozói és tanárai se vesznek részt rendszeresen az ünnepélyeken, még kevésbé a hallgatók.

A közeljövőben az Igazgatóság megoldást keres az ünnepélyek megrendezésével kapcsolatban, mely reméljük megnyugtatóan rendezi ezt a kérdést.

Véleményünk szerint jól sikerült a tanévnyitó ünnepélyünk, melyen gyakorlóiskolánk énekkarának közreműködése új színfolt volt. A november 7-i, ill. április 4-i ünnepélyünk is megfelelt a várakozásnak. Március 15-i ünnepélyünk megyei rendezvény volt, melyet a megyei KISZ-bizottság szervezett és a főiskolai Kulturális Bizottság rendezett. Műsorunk színvonalas volt, kár, hogy a főiskola tanárai közül csak a rendezők vettek azon részt. Szinte városi eseménynek számított ebben a tanévben a főiskolások ballagása, melyet kényszerűségből rendeztünk ugyan este, mégis olyan impozáns volt, hogy hagyományt szeretnénk csinálni az este rendezett lampionos ballagásból.

Sikerült megvalósítanunk ebben a tanévben azt az elgondolást, hogy bált a főiskolán csak a megfelelő anyagi erővel rendelkező KISZ-bizottság rendezet.

Két bálról tudunk beszámolni, melyek közül az egyiket a főiskola termeiben rendeztünk, míg a másikat a Park Szálló éttermeiben. A főiskolán rendezett „Gólyabál” újszerű volt. Igen sok szülő is részt vett az ünnepélyes gólyaavatáson. Nagyon szépen sikerült a Gárdonvi gimnázium táncosainak nyitó tánca, és elég pozitív volt a bálról alkotott összbemutató. A „Sportbál” már nem volt ilyen sikeres. A spartakiádot záró bálnak reprezentatív környezetet teremtett ugyan a Park Szálló két étterme, de tanáraink távolmaradása minden eddigi rendezvényénél bántóbb volt. Más kérdés az, hogy a hallgatók sem érezték jól magukat az I. osztályú étteremben, ahol a pincérek gyakran javasolták a kiváló ételeket, italokat — persze I. osztályú árakon!

Az évek óta folyó vitát jó lenne már megnyugtatóan rendezni a bálokkal kapcsolatban is, hiszen fiataljaink igénylik a táncos rendezvényeket, viszont igen nagy ellenállásba ütköznek a szervezők szinte minden alkalommal.

Táncos rendezvényeket szervezett a tanév során a szakszervezeti bizottság, a KISZ és a két kollégium. Ezeket a rendezvényeket általában sikeresnek mondhatjuk. A szakszervezeti bizottság ilyen jellegű rendezvényei közül említésre méltó a fizikai dolgozók számára rendezett táncos összejövetel, a tanári ismerkedési est, a nők napja és május 1. alkalmával szervezett rendezvény.

A főiskola KISZ-bizottsága, ill. a KISZ-alszervek általában igen szín-

vonalas szakesteket rendeztek ebben az évben is. Különösen a II. félévi szakestek mutattak tekintélyes nivóbeli javulást az előző évekhez viszonyítva.

A szakestek műsora általában jó volt. Színes, vidám, ügyes. Igen sok tehetséges fiatal mutatkozott be. Említésre méltó munkát végzett főiskolánk tánczenekara, mely a táncos rendezvényeknek elmaradhatatlan szereplője volt.

A Hámán Kató és a Kun Béla Kollégiumban is voltak táncos rendezvények. Igen szépen sikerült a Hámán Kató Kollégium szoboravatással összekötött kollégiumi estje, valamint jól sikerültek a Kun Béla Kollégiumban általában havi 1 alkalommal rendezett műsoros kollégiumi estek. A kollégiumi rendezvényekkel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy azokon szinte kivétel nélkül megjelentek a főiskola vezetői és a tanáraink közül is számosan. A kollégiumi esteken kölcsönösen látogatta egymást a két kollégium tagsága, de szívesen vett részt a rendezvényeken sok, városban lakó hallgató is.

Művészeti csoportjaink számos alkalommal szerepeltek főiskolánk, a város, ill. a megye rendezvényein. Az első nagyobb szereplése a televízió kamerái előtt volt ebben a tanévben. A „Versengő városok” sorozat-indító Eger—Veszprém vetélkedője keretében szerepelt kamarakórusunk, filmesztétikai, ill. foto szakkörünk.

Irodalmi színpadi tagjaink állandó szereplői voltak az ünnepélyeknek és rendezői egy-egy szakestnek.

A színjátszók előbb önálló esten mutatkoztak be Egerben, melyet az Irodalmi Tanszék szervezett, majd a gyöngyösi megyei színjátszó hét műsorában kaptak helyet és szerepeltek sikeresen. Szavalóink a Finomszerelvénygyár élüzemavató ünnepélyén és a Dobó laktanyában, valamint a népi tánccsoporttal az Állami Pincegazdaság élüzemavató ünnepélyén léptek fel többek között. Igen sokat szerepelt ebben a tanévben a főiskola női kara, kamarakórusa, valamint a kvartett és a szólisták. A női kar egy önálló hangversenyt rendezett és számos fellépése volt a főiskolán és a városban. Május 30-án pedig a salgótarjáni fesztiválon szerepelt a Nógrád megyei KISZ-bizottság meghívása alapján.

A kamarakórus 25 alkalommal szerepelt ebben az évben. Szereplései közül kiemelkedő a két önálló koncert, a Füzesabonyban rendezett megyei karnagyi klubban való szereplésük és a már említett televíziós szereplés.

A kvartett és a szólisták is sokszor szerepeltek. Említésre érdemes, hogy a Ki mit tud vetélkedő során a budapesti selejtezőig jutottak el. Új színnel gazdagította városunk zenei életét főiskolánk a 19-es teremben rendezett orgonahangverseny sorozattal is, melyen a főiskola Ének-Zene Tanszékének tanárai és hallgatói szerepeltek igen nagy sikerrel.

A Városi Tanács Művelődésügyi Osztályával és a TIT megyei szervezetével közösen rendezett orgona-hangversenyek is igazolták a közös összefogás eredményességét.

Főiskolánk Ének-Zene Tanszékének tanárai és a rendezvényeken közreműködő hallgatók minden elismerést megérdemelnek. Ez úton is köszönetet mondunk egész évi jó munkájukért és további sikeres szereplést, a főiskola jó hírnevének további öregbítését kívánjuk valamennyiüknek.

Egyéb rendezvényeink közül meg kell említeni a II. főiskolai Lengyel Filmnapot, melynek keretében A. Munk: Eroica c. filmjét vetítettük le bevezető, a lengyel filmművészetet méltató előadás után.

Sikeres volt a Kun Béla Kollégiumban rendezett „Fiatal szerzők estje” is, melynek keretében kollégistáink bemutatták egymást, legkedvesebb verseiket, prózai alkotásaikat és képzőművészeti munkáikat.

Két nagyobb képzőművészeti kiállításról számolhatunk be főiskolánkon, melyeket a Rajz Tanszék irányításával készítettek hallgatóink, ill. művésztanáraink.

Igen sok látogatója volt a városból is a filmesztétikai és foto szakkör főiskolai foto kiállításának is.

Főiskolánk az elmúlt évben ismét számottevő szerepet töltött be a város kulturális életében. A jövőben ezen az úton szeretnénk továbbmenni és további kapcsolatokat kialakítani a kulturális munka eredményessége érdekében.

Az elmúlt tanévben Szocialista Kulturális Szerződés értelmében segítük egymást a Finomszerelvénygyárral, a Gárdonyi gimnáziummal, a Fegyveres Erők Klubjával, a Dobó Laktanyával és a budapesti Lengyel Kultúrával. A jövő évben szeretnénk egyik egri termelőszövetkezettel is hasonló szerződést kötni.

A főiskola kulturális munkájának vizsgálata azt igazolja, hogy eredményes volt az elmúlt tanév ilyen vonatkozásban is. Eredményeink még hatványozódnak akkor, ha a 3 szakos tanárképzéssel együtt járó problémák is ismeretesekek, melyek sajnos sok változást nem mutatnak a most I. éves, már két-szakos hallgatóknál sem.

A kulturális munka segítéseért köszönetet mondok Bizottságunk nevében az Igazgatóságnak, a Szakszervezeti Bizottságnak és a KISZ Végrehajtó Bizottságának, az Ének-Zene, a Rajz és az Irodalmi Tanszéknek, végül azoknak a tanácsi-, párt-, KISZ-, szakszervezeti és honvédségi művelődési szervezeteknek, melyek ez évben is hathatósan támogatják intézményünket.

Elismerés illeti meg egész évi jó munkájáért bizottságunk valamennyi tagját: *Abkarovits Endre, Csikós Andor, dr. Kalmár Lajosné, Nagy Ernő és Nemes Péter* kartársakat.

Nagy Andor
a Kulturális Bizottság elnöke.

DIÁKJÓLÉTI BIZOTTSÁG

A Diákjóléti Bizottság feladata az MM. rendelete alapján javaslatot tenni a főiskola igazgatójának a hallgatók diákotthoni elhelyezése, kedvezményes vacsora, valamint rendkívüli segély ügyében.

Tagjai: *Kiszely Györgyné* tanársegéd, elnök.
Sályi Jánosné szoc. előadó, titkár.
Járosi András adjunktus,
Kiss Sándor főiskolai hallgató. KISZ-titkár h.,
Molnár Ilona főisk. hallg. Hámán K. Koll. titkára,
Gáspár Emil főisk. hallg. Kun Béla Koll. titkára.

A diákotthoni elhelyezés igen nagy problémát jelent főiskolánknak, mert hallgatóinknak csak 53 százalékát tudjuk kollégiumban elhelyezni.

Hallgatóink a rászorultság szerint részesültek kedvezményes vacsora ellátásban.

1964—65. tanévben kiosztottunk 149 200 Ft összegű rendkívüli segélyt, 463 hallgató részére. Ennek 1 főre eső átlaga 318 Ft.

Diákjóléti Bizottságunk a rendkívüli segélyek tárgyában beadott kérelmeket a KISZ segítő tanárok és a KISZ alapszervi titkárok véleményének figyelembevételével terjesztette az igazgató elé.

Kiszely Györgyné
a Diákjóléti Bizottság elnöke

KÖNYVTÁRBIZOTTSÁG

I. Állomány:

1. Összállomány:

a) könyv	83 891
b) periodika	3 716
c) egyéb	108
Összes könyvtári egység:	87 715

Állományfejlesztés:

Az állomány az 1964—65-ös oktatási évben 3226 könyvtári egységgel 104 ezer 673,10 forint értékben gyarapodott.

Az új beszerzések megoszlása szakok szerint:

M—E—L művei:	24
Társadalmi és politikai irodalom:	322
Nyelvtudomány:	284
Természettudomány:	220
Pedagógiai irodalom:	566
Technika:	172
Mezőgazdasági technika:	135
Művészet, sport:	422
Irodalomtudomány:	198
Földrajz:	90
Általános művek:	212
Szépirodalom:	450
Gyermekirodalom:	131.

Idegen nyelvek szerint:

orosz:	488
német:	64
francia:	8
angol:	2
egyéb:	3

2. Folyóiratokkal való ellátottság:

1964—65. évben 317 féle folyóirattal gyarapodott könyvtárunk. 128 évfolyam külföldi, ebből 40 tőkés, a többi népi demokratikus ország terméke. 189 magyar folyóirat.

II. Olvasószolgálat, kölcsönzés

Könyvtár-használók száma:	12 232
Kölcsönzött kötetek száma:	20 340

1965. március 15-től megnyílt a központi olvasótermünk. Nyitvatartás: 10—19 óráig.

Az olvasóforgalom örvendetesen emelkedett. Az egy napra jutó olvasók száma 92 fő. Végre sikerült a hallgatók számára biztosítani a helybenolvasás lehetőségét, és a kurrens folyóiratok rendszeres használatát. Az irodalmi búvárkodás és az elmélyedő tanulás leggyümölcsözőbb és leggazdaságosabb módját, a könyvtár helybeni használatát hallgatóságunk magáévá tette.

Igen gyakran és rendszeresen vették igénybe hallgatóink a könyvtár szolgáltatásait. Az adott bibliográfiai, vagy tartalmi információk mellett mód-

szertani segítséggel és irodalmi eligazítással is támogattuk a hallgatók munkáját.

Különös gondot fordítottunk a szakdolgozatot készítők segítésére.

Az olvasók tájékoztatása, a tömegesen keresett tanulmányi anyag megfelelő időben való előkészítése, a régebbi könyvtartozások felszámolása, a könyvforgalom gyorsítása volt a súlyponti kérdés munkánkban. Az olvasó és az olvasói szükségletek határozták meg feladatainkat.

A központi könyvtárt az olvasóteremmel a tudományos kutatómunka támogatójává és tanulmányi műhellyé kívántuk fejleszteni. Pedagógiai eszményünk a sokoldalúan, harmonikusan művelt szocialista ember képzésének szolgálata.

A könyvtár dolgozói

Balogh Béláné könyvtárvezető, okl. könyvtáros, középisk. tanár.

Gál Istvánné könyvtáros, képesített könyvtáros.

Halmai Edit könyvtáros, ált. isk. tanár.

Lassú Józsefné könyvtáros.

Balogh Béláné
a könyvtárbizottság elnöke

A TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRÖK, SZAKKÖRÖK MŰKÖDÉSE

A *Történelmi Tanszéken* dr. Szántó Imre vezetése alatt működő *helytörténeti* szakkör tevékenységéről az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei Felsőoktatási pedagógiai—metodikai sorozat 2. számában számol be „A helytörténeti szakköri tevékenység az óránkívüli nevelőmunka szolgálatában” címmel.

A *Neveléstudományi szakkör* keretében két fakultatív kollégium működött:

- a) „*Emberismeret*” címmel elméleti és gyakorlati jellegű fakultatív kollégiumot tartottunk I. éves hallgatók számára dr. Berencz János tanszékvezető docens vezetésével.
- b) *Filmesztétikai* kollégium is működött a Népművelés oktatásához kapcsolódóan Nagy Andor adjunktus irányítása alatt. (Erről a főiskola múltévi, 1964. Évkönyvben beszámoltunk.)

A *tudományos diákköri* munka témája a résztvevők választott szakdolgozati témájához, ill. pályamunkájához igazodott. Az időszerű- és viszonylag elhanyagolt pedagógiai gyakorlati kérdések tényfeltárására helyeztük a súlyt. Ilyen szempontból figyelemreméltó dolgot készített Varró Karola III. évf. mat.-kémia-műszaki szakos hallgató. (A túlkoros tanulók vizsgálata a szilvásváradai ált. iskolában.) E munkáját 1965. május 6-án a Tud. Diákköri Konferencián fel is olvasta.

A *Rajz Tanszék* legtehetségesebb hallgatói részére hetenként egyszer szakköri foglalkozást szervezett, melynek vezetője Nagy Ernő adjunktus volt. A szakkör célkitűzése az volt, hogy a hallgatókat bevezesse a tanulmány-jellegű munkák felhasználásával a művészi képalakítás módszereibe, a magasabb fokú alkotó munkába, továbbá, hogy megismertesse velük a különböző művészi eljárásokat, technikákat.

A kör tagsága elsősorban az I. és II. éves hallgatókból tevődött össze, 14—18 fős létszámmal.

A szakkörben elért eredményekről a tanév végén a Főiskolai Napok alkalmával rendezett kiállítás tanúskodott.

Az *Allattani Tanszék* tudományos diákkörének az elmúlt tanév folyamán 8 aktív tagja volt. Ebből 2 elsőéves, 4 másodéves, 1 harmadéves és 1 negyedéves hallgató. Az elsőévesek kivételével — akik meghatározott témákkal még nem foglalkoznak — a haladottabbak bonctani, szövettani, mikrotechnikai, preparálás technikai és állat-élettani témáik feldolgozását tűzték maguk elé.

A hallgatók a tanszék laboratóriumát szorgalmasan látogatják és munkájukról rendszeresen beszámolnak. Témáik a tanszék oktató és tudományos tervtémáival is összefüggenek, egyben a hallgatók jövőbeni gyakorlati munkájára való előkészületül is szolgálnak. Tudományos diákkörünk a nyilvánosság előtt a VII. Országos diákköri konferencián szerepelt Budapesten Nagy Éva III. éves hallgató előadásával. Nagy Éva munkáját pályadíjjal jutalmazták.

A *Növénytan Tanszéken* az emlült tanévben két tudományos diákkör működött, egy növényrendszertani és egy növény szövettani-mikrotechnikai. A diákkörök keretében virágtalan növények (mohák és zuzmók) rendszertani-florisztikai vizsgálatával, valamint a mikrotechnika alapelemeivel, egyszerű és kettős-, hármas festésekkel, korszerű preparátumkészítő eljárásokkal foglalkoztak. Munkájuk során gazdagították a tanszék gyűjteményeit, didaktikai célt szolgáló preparátum-tárát. Több hallgató önálló feladatokat oldott meg az összehasonlító szövettan tárgyköréből (elsősorban a fészkesvirágúak osaládjának különböző rendszertani-anatómiai problémái, pl. epidermis, szár, pollen összehasonlító vizsgálata különböző fajokon). Vizsgálataik eredményeiről mikrofotografált dokumentációt is készítettek. A diákkörök keretében több tanulmányi kirándulás is történt.

A Fizika Tanszék irányításával egy szakkör és egy tudományos diákkör működött:

- a) Márkus Jenő főiskolai adjunktus a fizika szakos hallgatóinak fizikai feladat-megoldó készségének fejlesztésére és ébrentartására versenyszerű fizikai szakkört szervezett és vezetett. Ezen a szakkörön igen eredményesen 5 fő I. éves hallgató vett részt.
- b) Patkó György főiskolai adjunktus II. és IV. éves fizika szakos hallgatók számára tudományos diákkört szervezett és vezetett. A diákköri foglalkozásokon 12 hallgató vett rendszeresen (két hetenként) részt, és itt az optikai spektroszkópia egyes fejezeteiben mélyedtek el. Nevezetesen az I. félévben a spektrális bontóelemek optikai működésmódját, a II. félévben az emissziós molekulaszpektroszkópia elemeit sajátították el a hallgatók részben önálló előadásaik, részben tanszéki demonstrációk segítségével. Előadást tartott többek között Hábel Gyula, Fűke Sarolta, Jeszenszky Klára IV. éves, Balogh István, Faragó Borbála, Korepta Erzsébet, Borsányi Veronika III. éves fizika szakos hallgató.

Különösen tanulságos volt a diákkörnek a Központi Fizikai Kutató Intézet Lázer-laboratóriumába vezetett egynapos (1965. máj. 12.) tanulmányi kirándulása. Az „Egri Tudományos Diáknapiak” keretében két III. éves diákköri hallgatónk tartott sikeres (igazgatói jutalomra is méltatott) előadást: Jeszenszky Klára (Az optika lépcsős rács működésmódja) és Faragó Borbála (A Fabry—Perot-féle interferometer optikája).

A Kémia Tanszék keretén belül az 1964—65. tanévben is folytatta munkáját az 1963-ban alakult „Vizanalitikai Tudományos Diákkör”. A diákkör ez évben a Belpátfalvai Cementgyár ipari tápvizének vizsgálatával foglalkozott. A kutatómunka keretében a diákkör hat alkalommal szállt ki a helyszínre, hogy mozgó laboratóriumával kb. 150—200 analitikai vizsgálatot ejtsen meg.

A vizsgálat fő célja: a víz keménységének, agresszív CO_2 , HCO_3^- szabad és kötött O_2 , Mg^{2+} és Ca^{2+} tartalom, valamint lúgssági fokának a meghatározása volt.

A Tudományos Diákkör a vizsgálatok eredményeként összeállított dolgozattal sikeresen szerepelt a főiskolák 1965. évi Tudományos Diákköri Ankétján.

A Tudományos Diákkör tagjai: Pataki Miklós, Seres Magdolna, Snekszer Károly és Varga Attila tanárjelöltek voltak.

A kör szakvezetését Szűcs László tanszékvezető látta el.

A Mezőgazdasági Tanszék tudományos diákkör keretén belül 22 diákköri taggal működött.

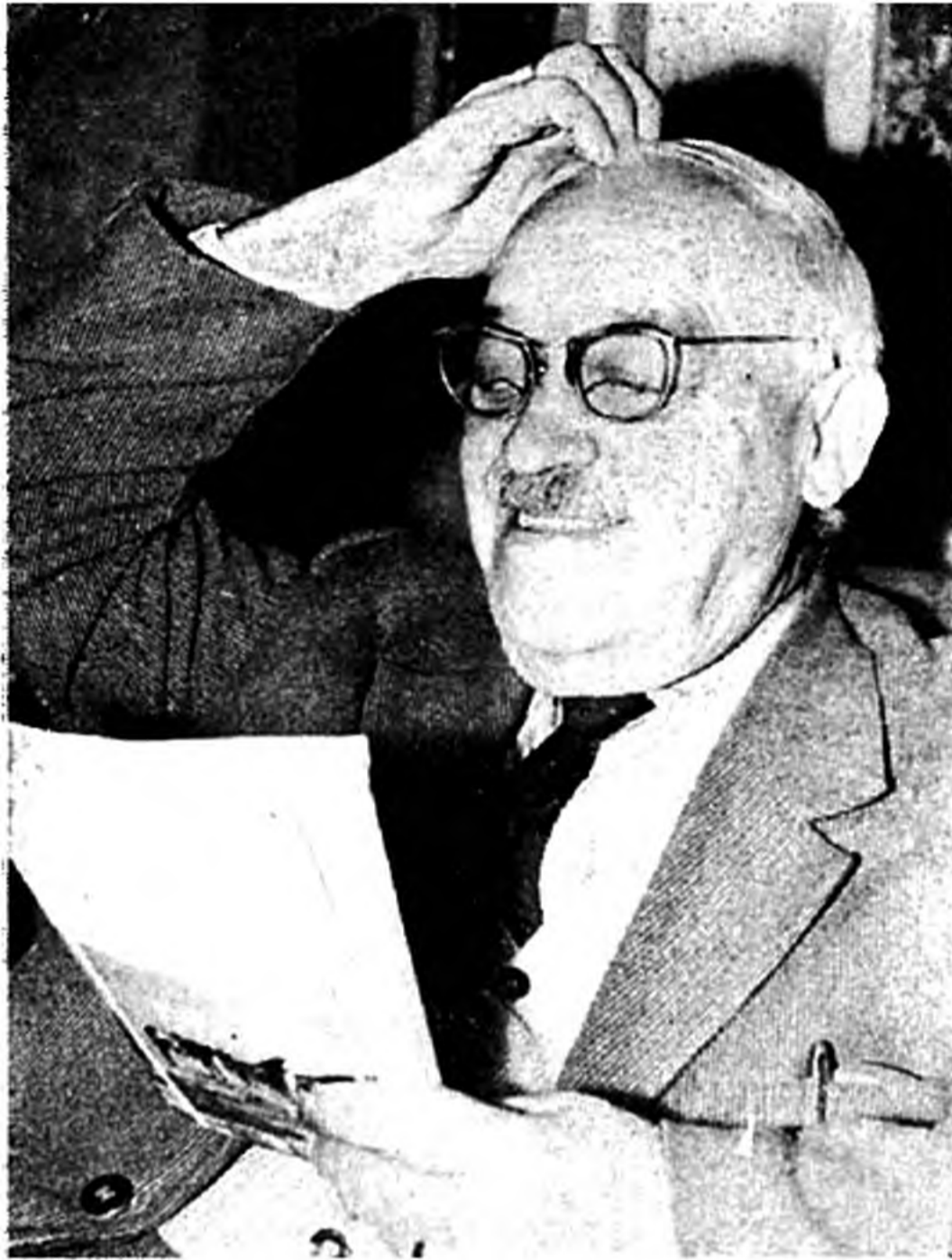
A diákkör tagjai közül a főiskolai napok keretében 2 hallgató tartott előadást: Asztalos István és Illés Ferenc: „A sertés testsúlyának meghatározása testméretek segítségével” címmel.

Az 1964/65-ös tanévben
 hazánk felszabadulásának 20. évfordulója
 tiszteletére főiskolánk foto-filmesztétikai
 szakköre kiállítást rendezett.

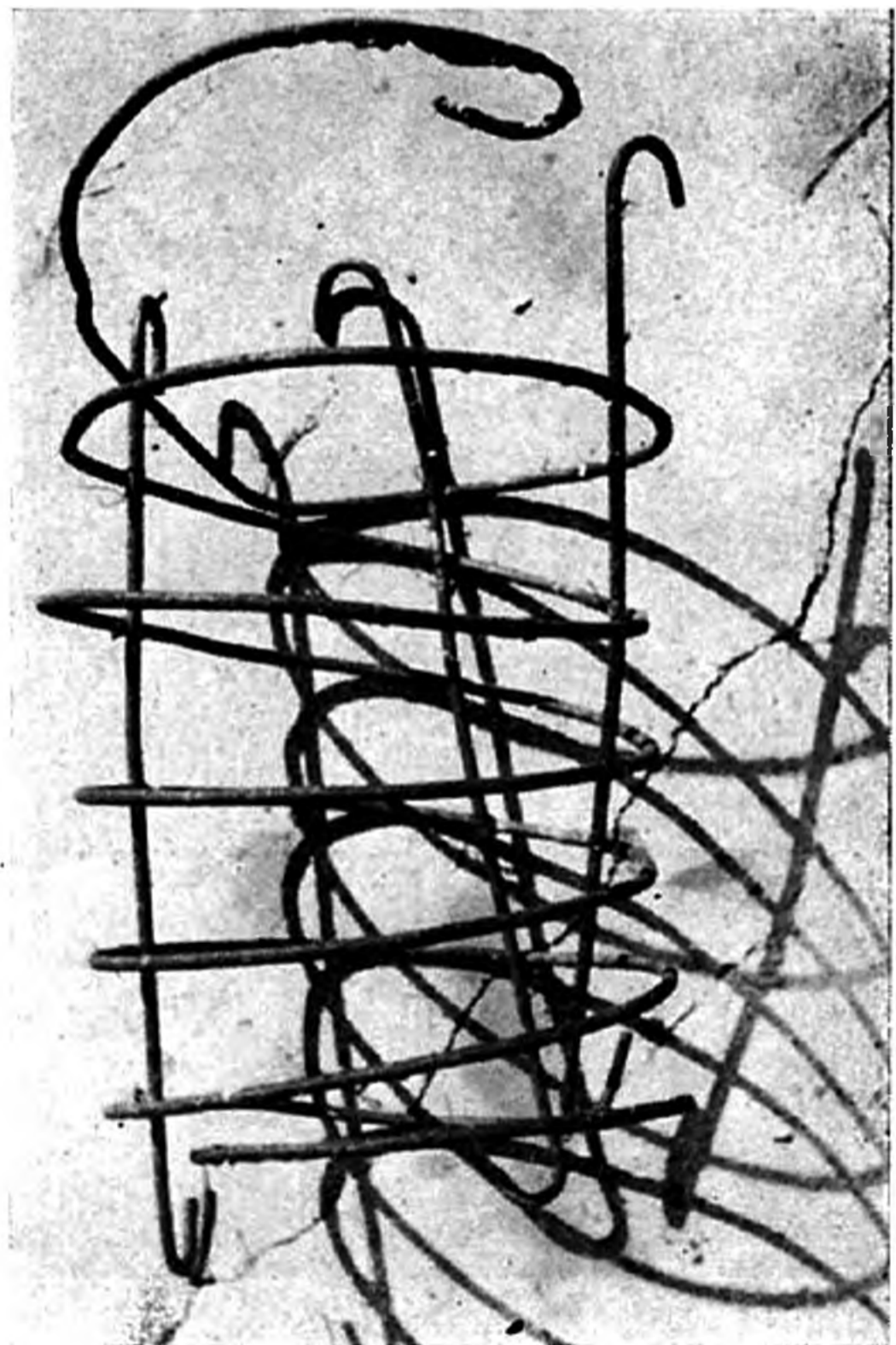
Néhány foto a kiállítás gazdag anyagából:

Nagy Andor: ELET

Gugl László: NAGYAPÓ

Dobos Zsuzsa: KOMPOZÍCIÓ

Gáspár Emil: ...AKINEK FÜLE VAN
A HALLÁSRA'

Mécs Ernő: CIGÁNYSORON

Németh Katalin: A VONAT ÉRKEZÉSE

PEDAGÓGIAI, ÜZEMI ÉS TEREPGYAKORLATOK

1. Pedagógiai gyakorlatok

A Neveléstudományi Tanszék állományához tartozó vezető metodikus koordinálta a szaktanszékeken működő metodikusok és a gyakorlóiskolai kartársak munkáját, valamint a külső iskolákban, falusi iskolákban folyó pedagógiai gyakorlatokat. E munkában fő törekvésünk volt, hogy az iskolareform alapelveivel — a korszerű világnézeti neveléssel, a gyakorlatiassággal, az aktívizálással — a főiskolai hallgatók közvetlenül, élő gyakorlati példák alapján és saját tanítási gyakorlataik folyamán megismerkedjenek, megszerezzék az oktató-nevelőmunkához alapvetően szükséges jártasságokat, készségeket. A gyakorlati kiképzés helyzetéről, eredményeiről és további teendőiről a vezető metodikus a főiskola tanácsülésére beszámolót készített.

— Tanszékünk látta el közvetlenül — a Megyei Tanács Műv. Osztályával együttműködve — a falusi gyakorlatokkal kapcsolatos többféle szervezőmunkát is.

Az *úttörővezetéssel* kapcsolatos nevelési gyakorlatokat tanszékünk szervezte, irányította. Hallgatóink külső iskolai úttörőcsapatokban ismerkedtek meg a gyakorlatban az ált. iskolában folyó úttörővezetéssel. Az ehhez kapcsolódó táborozást szintén tanszékünk szervezte.

A *népműveléssel, ismeretterjesztéssel* kapcsolatos pedagógiai vezetést, szervezést szintén tanszékünk látta el. Törekvésünk az volt, hogy hallgatóink megfelelő módot kapjanak arra, hogy gyakorlatilag is betekintsenek az ismeretterjesztés, a népművelés munkájába.

2. Üzemi gyakorlatok

Mezőgazdasági Tanszék

IV. évfolyam

Gyakorlatvezető: *Firkó János* adjunktus.

Létszám: 32 fő.

Gyakorlat helye: Verpelét Dózsa tsz.

Az üzemi gyakorlat augusztus 23—szeptember 5-ig tartott. A gyakorlaton a hallgatók munkacsapatba voltak osztva, melynek élén a munkacsapatvezető állt, aki szintén dolgozott. Az üzem adottságait és időszerű munkáit figyelembe véve igyekeztünk, hogy hallgatóink minél többféle munkát végezzenek. A munkacsapatok 1—2 napot töltöttek egyes ágazatokban, majd váltották egymást. Így minden hallgató végzett állattenyésztési, növénytermesztési, kertészeti és gépműhelyi munkákat. Célunk az volt, hogy a munkák nagyrészt manuálisan végezzék és jártasság, vagy készség fokára jussanak. — Betekintést nyerjenek a nagyüzemi gazdálkodás munkaszervezésébe, megismerjék eredményeit és az ott alkalmazott agro- és zootechnikát. Az üzemi gyakorlat utolsó napjaiban részt vettek hallgatóink a verpeléti ált. isk. tanévnyitó értekezletén és egy kiránduláson. A gyakorlaton szerzett tapasztalatokról a munkanaplóba feljegyzést készítenek, melyet a gyakorlatvezető tanár ellenőriz és láttamoz.

A III. évfolyam

üzemi gyakorlatát Egerben végezte a mezőgazdasági tanszék gyakorló területén. A gyakorlatok jellege kertészeti szakirányú volt. A hallgatók a nyári gyakorlaton elsajátították az időszerű kertészeti munkák közül azokat, amelyekel már előzőleg részben megismertek a kertészeti elméleti anyag feldolgozásakor. Így főleg a szőlő és gyümölcs munkálataival ismerkedtek meg, de a zöldség és dísznövénytermesztési munkálatokkal is foglalkoztak.

Gyakorlati céljuk az volt, hogy mindazokat a kertészeti tárgykörbe tartozó munkafogásokat megtanulják, gyakorolják, melyekre később az ált. iskolai munkájuk folyamán szükségük lesz.

Kirándulás formájában meglátogatták a tsz-hajtatókat. Ellátogattak az

egri Pincegazdaság pincészetébe, ahol érzékszervi bírálatot tartottak, borkóstoláson vettek részt. Továbbá megtekintették a felnémeti fűrésztelepet.

Gyakorlatvezető: *Bartik Károly*.

Időpont: 1965. június 21—július 3-ig.

Az I. és II. évfolyam Hevesen az Állami Gazdaságban KISZ munkatáborban volt.

Ezen évfolyamokból 3 hallgató traktorosként szerződött nyári munkára.

Műszaki Tanszék

Az I. éves műszaki szakos hallgatók az 1964—65. tanév folyamán rövid üzemlátogatást végeztek az egri Bútorgyárban és az egri Üvegcsiszoló- és Tükrökészítő KTSZ részlegeiben. *Osváth Pál* adjunktus vezetésével e látogatások az anyag- és gyártásismereti tanulmányaikkal voltak kapcsolatban.

A nyári kötelező kéthetes gyakorlatot hallgatóink a Diósgyőri Papírgyárban végezték egymást követő két turnusban. (A Papírgyár egyszerre 10 hallgatónál többet nem tudott foglalkoztatni).

Az első csoport június 21—július 3-ig, a második csoport július 5—17-ig terjedő két héten keresztül végezte munkáját a Papírgyárban.

Két fiú hallgatónk az igazgatóság engedélye alapján — a termelési gyakorlat helyett vidéki tsz-ekben traktoros munkát végzett, ők ugyanis az év folyamán traktorvezetői tanfolyamot végeztek, majd sikeresen vizsgát is tettek. (*Kalina Pál* és *Kerek László*.)

A termelési gyakorlaton hallgatóink jó tapasztalatot szereztek a nagyüzemi termelés egész folyamatáról. A gyár laboratóriumában olyan anyagvizsgálatokat és méréseket végezhettek, melyre az iskolában nem kerülhetett sor.

A II. éves mat.-fiz.-műszaki és mat.-kém.-műszaki szakos hallgatóink nyári kéthetes termelő gyakorlatát évek óta két egri faipari üzemben: az Egri Bútorgyárban és az Asztalos és Kárpitos KTSZ-ben bonyolítjuk le.

A hosszú időn keresztül kialakult jó elvtársi és baráti viszonyunk volt a biztosíték arra, hogy a gyakorlatokat tantervünknek megfelelően a hallgatók és a népgazdasági terv javára eredményesen bonyolítsuk le.

Hallgatóink a vizsgák után fáradtan és az üzemi terv félévi befejezésére feszített munkára érkeztek az üzembe. Jó nevelői ráhatással sikerült megértetni velük, hogy népgazdaságunkat a közelmúltban ért súlyos természeti csapások miatt most minden megtermelt forint-értéknek különös jelentősége van.

A munkájukra harminc százalékos szakmunkás normát dolgoztunk ki. Jó hozzáállásuk eredményeképpen ezt a feltételt többszörösen túlteljesítették. A csoportok munkateljesítménye átlagosan 80 százalékot eredményezett.

A két üzem évek óta nagyon várja őket ebben az időszakban, hozzájuk illesztik a szabadságolási tervüket és a felszabadult szakmunkás kapacitást a lemaradott területeken eredményesen tudják felhasználni. Az üzem megfelelő rendszabályokkal intenzíven foglalkoztatta őket a gépi szerszámokon, ennek ellenére baleset nem történt. Az öt pontból álló megfigyelési szempontokból a hallgatók szeptemberre dolgozatot készítenek, mely biztosítéka annak, hogy összefüggően áttanulmányozták az üzem termelési rendszerét, a faipar munkafolyamatait és az objektum helyét, szerepét népgazdasági tervünkben. Az üzem eredményes munkájukhoz minden feltételt biztosított. Fiataljaink jó kapcsolatot teremtettek az üzemi KISZ-szervezettel, vezetőkkel, munkásokkal. A kialakult bensőséges viszony és munkájuk megbecsülését bizonyítja az is, hogy a záró megbeszélést fehérasztal találkozóval kapcsolták össze az üzem vezetői.

Az elért sikerek ösztönözték arra hallgatóinkat, hogy két brigád még két hétre Egerben maradt termelőmunkán a leánykollégiumok és a Gyermekváros építkezésénél.

A III. éves műszaki szakos hallgatók (26 fizikus, 16 kémikus) 1965. nyarán igen megosztott, sokrétű üzemi gyakorlaton vettek részt. Hallgatóink zöme az előző évek gyakorlata szerint az Egri Autóközlekedési Vállalat Központi Telepén dolgozta le a tantervben előírt kötelező egyhónapos üzemi gyakorlatát. Ez ké-

mia szakos hallgatóknál úgy módosult, hogy két hetet a műszaki tanszék szervezésében valamely gépüzemben (jelenleg az AKÖV-nél), két hetet a kémia tanszék szervezésében valamely vegyi üzemben dolgoznak. Összesen 15 hallgatónk volt, aki az egy hónapot végig dolgozta az Egri AKÖV-nél.

Az AKÖV-nél végzett munka irányítása a következőképpen alakult: Fügyelembe vettük a hallgatók szakirányú érdeklődését a munkahelyekre való szétosztásnál. Pl. a kémia szakos hallgatók egy hetet az AKÖV akkumulátor telepén dolgoztak. Azok a hallgatók, akik szakdolgozati témáikat belsőégésű motorokkal kapcsolatosan választották, témáikkal kapcsolatos munkahelyekre kerültek, hogy ott megfelelő vizsgálatokat, méréseket, megfigyeléseket eszközöljenek. A gyakorlat ideje alatt hallgatóink a napi nyolcórás munkaidőben tervezetten elég sok időt fordítottak a fizikai munka mellett a tanult elméleti anyag gyakorlatban való átültetésére, mérésekre, megfigyelésekre. Előadásokat hallgattak a vállalat vezetősége részéről az üzem életével, szervezésével, irányításával kapcsolatban, gazdasági és műszaki vonatkozásban. Hallgatóink a termelési gyakorlatra való felkészítés alkalmával kaptak tanszékünk részéről megfigyelési szempontokat, témákat. Akik szakdolgozatukat nem a nyári üzemi munkahellyel kapcsolatban választották, azoknak a kiadott szempontok és témák alapján végzett megfigyelésekről, vizsgálódásokról a gyakorlat végén jegyzőkönyvben kell beszámolni.

Hallgatóink közül négy fizikus és két kémikus szakdolgozati témájául az iparlánc gyártását választotta. Ezek a hallgatók egy hetet a Mátravidéki Fém-műveknél, Sirokban dolgoztak. Ugyanis jelenleg ott van egyedül országunkban ipari láncgyártás. Ez alatt a hét alatt sok anyagot gyűjtöttek a hallgatók szakdolgozatukhoz.

Két hallgató (fizikus) szakdolgozati témájául a kompresszorokat választotta. Így anyaggyűjtésre és vizsgálatra az egy hónapból két hetet az Egri Finomszerelvénygyárban dolgoztak.

Az elmúlt iskolai év II. félévében fakultatív jelleggel a KISZ-szervezésében és a mi szaktanáraink oktatásával tanszékünk hivatásos traktorvezetői tanfolyamot szervezett. Ezt a III. éves hallgatók közül 9 hallgató elvégezte és kapott róla jogosítványt. Ezek a hallgatók a nyári kötelező egyhónapos termelési gyakorlatukat nem az Egri AKÖV telepén dolgozták le, hanem a környék termelőszövetkezeteinek megsegítésére a szihalmi és kömlői termelőszövetkezetekben, mint traktorosok.

Hallgatóink közül 6 fizikus és 8 kémikus üzemi gyakorlatának egy részét, kettő hetet az NDK-ban, Erfurtban dolgozta le.

A Kémia Tanszék

III. évet végzett hallgatói az 1964—65. tanévben két csoportban vettek részt egy hónapos, illetve két hetes nagyüzemi vegyipari gyakorlaton.

I. sz. üzemi gyakorlati csoport

Az üzem neve: Reanal Finomszerelvénygyár, Budapest.

Időpont: 1965. július 5—31-ig.

A csoport létszáma: 10 fő.

II. sz. üzemi gyakorlati csoport

Az üzem neve: Chinoin Gyógyszergyár, Budapest.

Időpont: 1965. július 5-től 17-ig.

A csoport létszáma: 15 fő.

Mindkét csoport tagjai mindkét vegyi üzemben forgószínpadszerű megoldással látogatták, illetve dolgozták végig az üzemek kisebb üzemegységeit és laboratóriumait.

Mindkét csoportot az üzemi gyakorlat idején Szűcs László tanszékvezető meglátogatta és végzett munkájukról beszélgetést folytatott az üzemek vezetőivel.

3. Terepgyakorlatok

Földrajzi Tanszék

A terepgyakorlatot vezető tanár: *Dr. Udvarhelyi Károly* tanszékvezető főiskolai tanár. Kísérő tanár: *Páristáné Erdős Mária* tanársegéd.

Rész vevők I. évf. földrajz szakos hallgatók: 44 fő.

A terepgyakorlat ideje: 1965 június 23—június 29-ig.

A terepgyakorlatot Jósvafőn a Közlekedési és Építőipari Műszaki Egyetem Ásvány- Földtani Tanszékének Kutatóállomásán tartottuk meg.

A terepgyakorlat természeti földrajzi jellegű volt, szoros kapcsolatban az I. évfolyam általános természeti földrajzi gyakorlataival. Tekintettel arra, hogy ez az anyag igen sokrétű, több csoportra osztottuk az évfolyam hallgatóit és mindegyik csoport egy-egy részét oldotta meg a feladatnak.

I. csoport hidrográfiai gyakorlatot végzett. A Kis- és Nagy-Tohonya források vízhozamát, hőmérsékletét és a vízellenállást mérte rendszeresen, ezenkívül a Tohonya patak vízmennyiségét különböző helyeken, így képet kaptunk a patak vízhozam-ingadozásáról is.

II. csoport a térképészeti gyakorlatok anyagát bővítette olyan értékkel (elsősorban műszeres mérések), amit csak megfelelő terepen lehet elvégezni.

Elkészítették a Tohonya völgy hossz- és több keresztmetszét, valamint az aggteleki Vörös tó medencéjének teljes bemérése, szelvényezése történt meg. Ezek a gyakorlatok újat adtak annyiban, hogy a hallgatók megismerték és begyakorolták a magassági szögek kitűzését, leolvasását, valamint az azimut méréseket. A feladat befejező része már benti munkával fog megtörténni, a teljes szelvény megrajzolása és a Vörös tó makettjének elkészítése még megoldásra vár.

III. csoport mikroklíma méréseket végzett 3 állomást telepítettünk, negyedik mérőhely a Kutatóház Meteorológiai Állomása volt. 1. sz. munkahely a Meteorológiai Állomás mikroklímikus és talajhőmérsékleti adatokat adott, a 2. sz. állomás a füves déli lejtőn volt elhelyezve léghőmérséklet, légnedveség (mikro- és makrotérben) és talajhőmérséklet méréssel, a 3. állomás a Vass Imre Barlang bejáratánál a völgytalpon ugyanezeket az adatokat mérte, végül a 4. sz. állomás a Haragistya felé vezető útelágazásnál a legnagyobb műszerparkkal dolgozott, itt az előbbieken kívül párolgást, légnyomást is mérünk. A kapott adatok feldolgozása részben már ott megkezdődött, részben még benti munkával a következő félévben megtörténik.

IV. csoport barlangi kutatásokat végzett. Legfontosabb feladatuk a Vass Imre Barlang külső feltérképezéséhez szükséges poligon kitűzésében való részvétel volt, de a kutatóház személyzetének vezetésével. Ezenkívül természetesen a Baradla barlang bejárása, valamint a csoport egy része a Béke barlangban több órás túrát tett.

A Vass Imre Barlangba nem lehetett lemenni a magas vízállás miatt.

V. csoport közettani gyűjtőmunkát végzett. A környék különböző kifejlődésű mészköveit gyűjtötte be.

Volt egy 3 főből álló *VI. csoportunk* is, ennek feladata a beérkező adatok feldolgozása, kiértékelése volt.

Tekintettel a sokrétű feladatra, a hallgatók csak úgy tudtak valamennyibe legalább részben bekapcsolódni, hogy a terepgyakorlat közben egyrészt átcsoportosítottuk a hallgatókat, másrészt pedig esténként minden csoport beszámolt aznap végzett munkájáról. Így közvetve, vagy közvetlenül az egész évfolyam részt vehetett minden munkafolyamatban.

A *II. éves földrajz—biológia—mezőgazdaságtan* szakos hallgatók földrajzi terepgyakorlatának vezetője *Strbák István* adjunktus volt, aki egyben a gazdaságföldrajzi részanyag felelőse.

Kísérőtanár és a morfológiai részanyag felelőse *dr. Zétényi Endre* főiskolai docens.

A hallgatók létszáma: 42 fő

A terepgyakorlat színhelye BÉlapátfalva és környéke.

A terepgyakorlat ideje 1965. június 28—július 4-ig.

Célul tűztük ki a bÉlapátfalvai medence komplex természeti földrajzi és gazdasági földrajzi feldolgozását az egész évfolyam együttes terep és gyűjtő munkája segítségével. Így a feladatok és megfigyelések egyrészt gazdasági földrajzi, másrészt természeti földrajzi jellegűek voltak. A hallgatókat 8 munkacsoportba osztva láttunk hozzá a kitűzött feladatok végrehajtásához.

A terepgyakorlati munkánk során tehát arra törekedtünk, hogy BÉlapátfalván komplex természeti és gazdasági földrajzi képet nyerjünk. Ennek a célnak az érdekében a természeti földrajzi feladatokat is úgy állítottuk össze. Minőségi és mennyiségi méréseket végeztünk a vízszolgáltató forrásoknál és patakoknál. Összegyűjtöttük az ún. gyári tó szükséges és felmérhető adatait. BÉlapátfalva csapadékviszonyait is tanulmányoztuk 60 évre visszamenőleg. A morfológiai csoportok egyrészt a község peremén emelkedő MARGÁS domb tömbszelvényeit szerkesztették meg, másrészt a BÉlkőn folytatott felépítési, szerkezeti vizsgálatokat és a nagyméretű lejtőn lejtőszögeket mértek, azokról is vázlatot készítettek. Mindezekhez a munkálatokhoz szükségünk volt a község és környezete részletes térképeire. Ezeket elkészítettük és rajtuk fel tudtuk tüntetni a munkahelyeket.

Gazdasági földrajzból vizsgálódásunk kiterjedt az ÉM Cement és Mészipari Országos V. BÉlapátfalvai Cement és Mészműben a nyersanyag, segédanyag, energia, vízellátás, megközelíthetőség, szállítás természeti-földrajzi körülményeire, a munkaerő kérdésére, a fogyasztó területre, a technikai felszerelés származására és a fejlettségére, a termelés mennyiségének változásaira, az üzem történeti fejlődésére, a szocialista szervezés néhány sajátosságára, a munkakörülményekre, az üzem szociális, kulturális és egészségügyi berendezéseire.

A MARCHIUS 15. Termelőszövetkezethen a megfigyelés és feldolgozás elsősorban a termelőszövetkezet földrajzi fekvésére és helyzetére, megalakulására, fejlődésére, a természeti földrajzi adottságokra, a munkaerőre, a terület művelési megoszlására, beruházásokra, a növénytermelésre, az állattenyésztésre, értékesítésre, a jövő terveire, az üzem és a termelőszövetkezet kapcsolataira terjedt ki. Ezenkívül felkutattuk a megszüntetett KÖEDÉNYGYÁR történetére vonatkozó adatokat is. Foglalkoztunk a község történeti fejlődésének kérdéseivel, településföldrajzi viszonyaival.

Az összegyűjtött anyagot rendeztük, megfelelő grafikonokat, diagramokat, vázlatokat készítettünk.

A terepgyakorlatok szép epizódja volt, hogy a hallgatók a község határában lévő LÓCZY-forrást emléktáblával jelölték meg, amit az üzem dolgozóival együtt készítettek el.

Allattani Tanszék

1. Ideje: 1965. június 21—25-ig.

Helye: Mátraháza. A Máttra.

Részvevők: II. évfolyam biológia—földrajz szak.

A gyakorlat célja: Az elméleti előadások során tanult anyag alkalmazása a gyakorlatban, a természetben.

A terepgyakorlat vezetője: *dr. Vajon Imre* és *Hoblyák János* adjunktusok az állattani tanszék részéről, illetve *Suba János* adjunktus a növényteni tanszék részéről.

A hallgatók száma: 42 fő.

A hallgatók két csoportban dolgoztak, az egyik zoológiai munkákat — a másik botanikai munkákat végzett.

A napi foglalkozás ideje 8 óra. Ebből terepmunka 5 óra, benti feldolgozó munka 3 óra volt.

A terepgyakorlat előtt a hallgatók a főiskolán részletes tájékoztatást kaptak a terepmunkával kapcsolatosan és megkapták a tanszéki felszerelési tárgyakat. Mindenki rendelkezett egyéni felszereléssel is.

A terepen megtanítottuk a hallgatókat a zoológiai gyűjtőmunkára, a gyűjtőeszközök szakszerű használatára, a begyűjtött anyag feldolgozására, a preparálására, tartósítására és tárolására, vagyis az elmélet és gyakorlat összekapcsolására.

Terepmunkánk színhelye Mátraháza és környéke, Kékestető és környéke, Galyatető és környéke, Sástó és környéke, Mátrafüred és környéke, stb.

A központunk és szálláshelyünk Mátraháza volt. Innen mentünk ki a fent jelzett helyekre gondos, térképen való előzetes tájékozódás után gyalog, vagy autóbusszal tervezett munkahelyünkre. A terepgyakorlatot irányítók a terepen megjelölték a feladatot, és a munka végzése közben is adtak szakmai tanácsokat a hallgatóknak. A hallgatók munkához való viszonya jó volt. Szorgalmasan és odaadóan végezték feladatukat. Akadtak kiválóan ténykedő hallgatók is. A gyűjtőmunka után naponta a szálláshelyen történt meg az anyag feldolgozása tanári irányítás mellett. A feldolgozott anyag tárolása is a szálláshelyen volt. A begyűjtött és feldolgozott ízeltlábú állatokat a jövő tanév elején mutatják be hallgatóink. Akkor osztályozni is fogjuk az anyagot.

A naponta rendelkezésre álló szabadidőt hasznos és kellemes szórakozással töltötte el ifjúságunk.

Elhelyezésük és ételmezésük kiváló volt. Ezért elsősorban a Parádfürdői Erdőigazgatóságnak, név szerint *Hangyál Tibor* igazgatónak, *Ipsis Lajos* és *Varga Béla* erdőmérnököknek mondunk köszönetet, akik a terepmunka közben is mindenben segítségünkre voltak. Külön köszönet illeti még *Nagy Gyulát*, a Gyöngyösi Máttra Múzeum igazgatóját, aki a Máttra élővilágáról tartott előadást a terepen hallgatóink részére, azzal is színesítve élményeinket.

Úgyszintén köszönetet mondunk a mátrafüredi erdőmérnök kollégáinknak, aki az erdő műveléséről és az erdő hasznosításáról tartott értékes előadást.

Mátrai terepgyakorlatunk szakmai szempontból igen eredményesnek mondható. Hallgatóinknak alkalmuk volt változatos biotópokból (erdő, rét, irtásos terület, sziklás hegyoldal, hegytető, patak, patakpart, stb.) állatokat gyűjteni. Megismerték az állatok élőhelyeit természetes környezetükben. Fogalmakat alkottak életmódjukról, hasznukról és kárukról. Megfigyelhették a különböző helyek és területek életközösségeit, azok egymáshoz való viszonyát. Jártasságot szereztek a különböző rovarcsoportok preparálási munkájában. Gyűjtéseik révén bőséges mennyiségű anyagot szereztek a jövő tanévi rendszertani gyakorlatok állathatározásaihoz, stb.

Mindezek mellett hazánk egyik legszebb vidékén gyönyörködhettek hallgatóink a természet szépségében és színes élményekkel térhettek haza. A jó elhelyezésért és ellátásért a Mátravidéki Erdőgazdaság Igazgatóságának tartozunk köszönettel.

2. I. évfolyam, biológia—földrajz—mezőgazdaságtan szak

A terepgyakorlat ideje: 1965. július 1—6-ig.

Helye: Sárospatak, Sátoraljuújhely, Zempléni hegyek.

A gyakorlat célja: mint előbb.

A terepgyakorlat vezetői: *Dr. Vajon Imre*, *Hoblyák János* és *Juhász Lajos*.

A hallgatók száma: 42 fő.

Terepgyakorlatunkat lényegében úgy szerettük volna megoldani, mint a II. éveseknél, sajnos a kellemetlen esős időjárás terepmunkánkat nagymértékben megnehezítette.

A kellemesebb esőmentes napokat (napszakokat) igyekeztünk maximálisan kihasználni, de az időjárás viszontagságaival dacolva többször esőben, sárban is végeztük feladatunk megoldását, így fáradtságunk nem volt hiábavaló.

A hallgatók megtanulták a gyűjtőeszközök használatát és alkalmazását, továbbá a begyűjtött állatok feldolgozásainak módját. A terepgyakorlat során elegendő mennyiségű anyagot sikerült összegyűjteni. Az aránylag kedvezőtlen időjárás miatt a csoportot nem bontottuk ketté. Az állattani és növényteni munkákat egy csoportban és egy időben végezték a hallgatók.

Az első napi terepmunka Sárospatak környékén volt.

A második napon a rossz idő miatt benti feldolgozó munkát végeztünk.

A harmadik napon nem esett az eső, így kimentünk a terepre a királyhegyi ún. „tengerszemhez”, de a növényzet kezdetben nagyon vizes volt, a talaj pedig átázott.

A negyedik napon kisvonattal utaztunk Kőkapura és környékére. Ezen a napon kiváló időt kaptunk és igen jók voltak a gyűjtési lehetőségeink is.

Az ötödik napon célunk Vágáshuta és környékének megközelítése volt. Sárospatakról kisvonattal indultunk szakadó esőben Sátorajújhelyre. Innen külön autóbusszal mentünk tovább. Munkánkat a terepen csepegő esőben végeztük.

A hatodik napon Sárospatak mellett a Bodrog árterére és a Bodrog partjára mentünk ki. Az idő és a gyűjtési lehetőségek jók voltak. Különösen sok vízi szervezetet sikerült begyűjteni.

Szállást és ételmet a sárospataki Felsőfokú Tanítóképző Intézet modern, új kollégiumában kaptunk. A kényelmes elhelyezésért, a munka és szórakozási lehetőségeikért az intézet Igazgatóságának ez úton mondunk köszönetet.

Növénytan Tanszék

A terepgyakorlaton Suba János adjunktus vezetésével a II. éves biológia—földrajz—mezőgazdaságtan szakos hallgatók 42 fővel vettek részt június 21-től 27-ig. Fő célkitűzés volt a Mátra növény és állatvilága jellegzetességeinek megismerése, a III. évben szereplő rendszertani, növény- és állatföldrajzi anyagnak megalapozása a terepen végzett megfigyelésekkel és gyűjtésekkel.

Szálláshelyünk Mátraházán volt az erdész szakmunkásképző iskolában.

A Mátrának erről a központi helyéről naponta különböző helyekre tettünk tanulmányi kirándulásokat.

Június 21-én a Mátraháza környéki gyertyános-tölgyesek megismerésével foglalkoztunk, ekkor beszéltük meg a növény és állatgyűjtéssel kapcsolatos tudnivalókat.

Június 22. A Kékes északi oldalán kialakult bükkösöket kerestük fel, és a bükkös erdőtípusokat részletesen tanulmányoztuk.

Június 23. A Sóstóhoz tettünk kirándulást, ahol főleg a vízi és mocsári vegetáció sajátosságait mutattuk be.

Június 24. A Mátraszentimre és Mátraszentlászló környéki hegyi réteken végeztünk megfigyeléseket és gyűjtő munkát.

Június 25. A Saskő sziklai vegetációját és annak jellegzetességeit ismertítettük meg a haligatókkal.

Június 26. A Mátraháza közelében lévő erdőkben Reményfi László erdőmérnök erdőgazdálkodási előadást és bemutatót tartott. Nagy Gyula múzeumigazgató a Mátra állatvilágáról tartott előadást.

A tanulmányi kirándulások alkalmával begyűjtött anyag preparálása naponta megtörtént.

A terepgyakorlat célkitűzését elérte, amennyiben a hallgatók megismertek néhány (erdei, réti, vízi, sziklai) növénytársulással, megismerték a bennük szereplő jellegzetesebb növényeket. Értékes ökológiai, élettani és morfológiai megfigyeléseket végeztek. Végül gyakorlati vonatkozásban az erdőgazdálkodásról szereztek ismereteket, melynek során látták azt is, hogy miként lehet alkalmazni a botanikai ismereteket az erdészeti munkában.

Testnevelés Tanszék

A II. éves testnevelés szakos hallgatók kötelező terepgyakorlatukat téli táborozás keretében 1965. január 31-től február 7-ig bonyolították le.

A táborozás időszakában elsajátították a sporttábor szervezés, vezetés elvi ismereteit. Továbbá a téli és nyári turisztika és kirándulás előkészítése és lebonyolítási ismereteit.

Természetesen a táborozás fő tartalmát a sízés megtanulása jelentette. A napi 5 órás gyakorlati és két órás elméleti oktatás biztosította, hogy a résztvevő fiatalok a fenti ismeretanyagot és a sízés gyakorlati anyagát úgy elsajátítsák, hogy általános iskolai szinten oktatni tudják.

A táborozás végén a hallgatók sífutó és lesikló versenyen adták számot tudásukról, ezenkívül a csapatvezető szaktanár összefoglalóján beszámoltak elméleti ismereteikről is.

A Megyei Testnevelési és Sportszövetség, valamint a megyei Síszövetség hozzájárulásával a táborozással együtt versenybírói és edzői tanfolyamot is le-

bonyolítottunk. Ezzel lehetővé vált, hogy a részvevő hallgatók a tanfolyam végén gyakorló versenybírói és társadalmi edzői oklevelet kapjanak. A táborozás anyagi fedezetét a szokásos terepgyakorlaton ösztöndíj, valamint a résztvevő hallgatók nem kötelező jellegű hozzájárulása biztosította.

A terepgyakorlat lebonyolítását a Testnevelési Tanszék, tanárai végezték el.

Markos Tibor adjunktus, táborvezető és szervező,

Rátkai István tanársegéd, a gyakorlat gazd. vezetője.

Csillag Béla tanársegéd, a férfi csapat oktatója,

Karajz Gabriella tanársegéd, a női csapat oktatója,

Kővári László gyakornok, a férfi és női csapat oktatásában segédkezett.

A terepgyakorlat helyéül a Bükk hegység festői és téli táborozásra kiválóan alkalmas helyét a bánkúti turistaház környékét választottuk. Ez sikeresnek bizonyult, mert a turistaházban kényelmes elszállásolást és elégséges, ízletes étkezést kaptunk. A környező hegyoldalak és lejtők jó hóviszonyokkal és változatos tereppel biztosították a terepgyakorlat tartalmi feladatainak a megoldását.

A gyakorlat végén, a részvevő hallgatók és a tanárok záróértekezlete jóleső érzéssel és a jól végzett fáradságos munka tudatával rögzítette az eredményeket. A hallgatók egy nehéz, de sok élményt nyújtó, a kollektívát nagymértékben összekovácsoló terepgyakorlaton vettek részt.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSOK

Magyar Nyelvészeti Tanszék

A kirándulás vezetője: *Dr. Bakos József* tanszékvezető főisk. tanár.

Részvevői: A III. évf. magyar—történelem szak hallgatói, valamint *Dr. Somos Lajos* igazgatóhelyettes, *Lőkös István* tanársegéd, *Raisz Rózsa* tanársegéd.

A kirándulás ideje: 1965. május 17—22-ig.

Helye: Lengyelország és Csehszlovákia.

Egy héten keresztül száguldott velünk az autóbusz, hogy megláthassuk annak a területnek tájait, városait, népeit, amely Egertől Krakkó vonaláig terjed.

Az a hangulat, amit az utunkba eső kisvárosok, Eperjes, (Presov), Lőcse, (Levoca) utcái, terei, archaikus művészeti emlékei keltettek, olyan volt, mintha

A kirándulók
egy csoportja

Krúdy vagy Mikszáth nyomában járnánk. Az út első napjának legszebb látványa: a Branyizkó hegyéről elénk táruló Szepesség; háttérének körvonalai már a Magas Tátrát ígérték. Frissítő sétát tettünk a parkszerűen üde és rendezett hegyoldalon, és mire Kézsmárkra értünk, az esti szürkületben már csak körvonalaiban láttuk Thököly híres várát.

Csoportunkban az első nap kialakult az a szellemes, vidám légkör, amely mindvégig megőrizte a jó hangulatot. Szálláshelyünk: a kedves, modern faházak Szepesbéla (Spisaka Bela) határában az első pillanatban igen megtetszettek mindenkinek, pedig még a legtöbben nem is tudták, hogy reggel micsoda meglepetésben lesz részük: a Magas Tátra hófödte csúcsainak napfénytől csillogó látványában.

Másnap Javorinánál átléptük a lengyel határt is. Sok újdonságot tartogatott a vidék: az útmenti legelőkön százszorszép virágzott, és sötétbarna tehének legelésztek. Magasba törő fenyvesek, vadregényes sziklák között kristálytisza hegyi patakok vize suhant le. a barátságos faházakat és a fatemplomokat emberi kéz naív népi művészettel alkotta.

Délután érkeztünk Krakkóba. Első pillanatra megkapó, hogyan ötvöződik egységes városképpé a jelen és a múlt. A város rendkívül élénk és mozgalmas. Mi is úgy tapasztaltuk, hogy igazak azok a hírek, amelyek a lengyel emberek közvetlen, barátságos természetéről szólnak. A mai lengyel emberek az ízlésük is kitűnő: Krakkó modern épületeinek komoly, higgadt vonalai, a rendezett szép városkép, a járókelők szolid öltözködése mutatja. A főter nagyszerű épülete, a középkori posztókereskedők csarnoka árkádjaival Itáliát idézi, ma is színes bazár van benne, népi szőtteket, faragványokat, bőrárukat, bizsut és levelezőlapot kínál és a jelen: az épület külső falára szakállas absztrakt-festő függesztette ki munkáit. A Mária-templom tornyában óránként felhangzó kürtészó középkori dallamot játszik, s ha a templom belsejében meglátjuk a csodálatos faoltárt, az égbe törő gótikus falakat, áhítatot érzünk az ember teremtő képzelete és alkotó keze iránt. Hallgatók és tanárok parázs vitát rögtönöztek: melyik templom faszobrai szebbek a lőcseié vagy a krakkóié.

A középkori lengyel kultúra emlékei több okból is igen érdekesek a magyar szemlélőnek: művelődéstörténeti jelentőségük miatt, a lépten-nyomon felbukkanó magyar vonatkozások miatt, és azért is, mert ezeknek a jelenségeknek hazai megfelelőit történelmünk viharos évszázadai szinte nyom nélkül eltiintették.

Krakkó 600 éves egyeteme legrégebbi épületének, a Collegium Maiusnak komor falai és árkádos udvara a sok itt tanult magyar diákot, s a leghíresebbet: Sylvester Jánost, a reformáció harcos idejét és jelentős irodalmát, az egykori lengyel uralkodók büszke vára: a Wawel évezredek történelmi kapcsolatainkat idézi. Maguk a lengyelek áhítattal emlegetik a szép Anjou Hedvig királynőjük legendává szőtt életét, s legnagyobb uralkodójuknak tartják Báthory Istvánt. A Wawel művészi élmény is. Kivülről a szeszélyesen váltakozó bástyák, falak és tornyok adják különös, szabálytalan szépségét, berendezése maga a kiforrott ízlés és rend. Pompája művészek és mesterek értelmének, fantáziájának és szorgalmának csodálatos eredménye.

Sokan nem tudták eldönteni, melyik látvány volt az út legszebb élménye. Furcsának tűnhet, hogy a Wawel pompás királyi várával éppen egy sóbánya: a Krakkó környéki Wieliczka vette fel leginkább a versenyt.

A kiránduláson részvevő hallgatók megdöbbenően fedezték fel a középkori bányában a hallatlan emberi erőfeszítések nyomát. Az a néhány lépcsője, amelyen 600 évvel ezelőtt a bányászok jártak, mintha óriások nyomait őrizné monumentális kidolgozatlanágában. A különböző szinteken kialakított kápolnának sósobrai pedig elfeledtetik a szemlélővel, hogy anyaguk miatt kuriózumszámba mennek: valóban művészi színvonalúak.

Sokszor kerültünk közel a történelemhez emlékeink láttán. Ez a közelség a legmeghatóbb Bem József sírjánál volt. Ott, Tarnowban valóban éreztük, hogy ez a nagy szabadságharcos nemzetközi. A szép park nyugalmában, a tó közepén álló klasszikus szépségű síremlék mellett átéltük újból, hogy Petőfi eszménye, a Világszabadság volt a múlt század legjobb jainak tettekre ösztönzője.

Utunk hazafelé Zakopanén át vezetett. A csípős levegőn éreztük, hogy friss hó esett a hegyekben. A Csorba-tó és a Poprád-tó között megtett gyalogtúrán volt alkalmunk küszködni is a helyenként méteresnél is magasabb hóval, meg is érdemel minden elismerést a csoportnak az az edzettebb fele, amelyik nem fordult vissza az úton, ha derékig süppedt is a hóba...

A vidék egyre barátságosabbá vált. A meghitt Alacsony Tátra után olyan tájak következtek, amelyek egyre kevésbé térnek el a hazai hegyektől, völgyektől. Még megnéztük Kézsmárkot, Poprádöt, Betlért, Krasznahorkát, és hazatérve frissebb szemmel, tapasztalatokkal gazdagodott értelenmel többet láthatunk az itthoni tájakból, városokból, emberekből is

Raisz Rózsa

Történelmi Tanszék

A IV. évfolyam magyar—történelem szak 25 hallgatója és az I. évfolyam történelem—földrajz szak 5 hallgatója, összesen 30 fő részt vett a tanszék által rendezett háromnapos (április 26—27—28) Északkelet-Magyarország történelmi kiránduláson. A kirándulás szervezője és vezetője dr. Molnár József főiskolai docens; kísérő tanár: Annási Ferenc adjunktus volt. A kirándulás célja: Északkelet-Magyarország történelmi nevezetességeinek megtekintése. Útirány: Eger—Aggtelek—Jósfavő—Kazincbarcika—Miskolc—Sárospatak—Sátoraljaújhely—Széphalom—Füzérradvány—Szerencs—Tokaj—Diósgyőr—Lillafüred—Eger.

Másfélórás vezetéssel megtekintettük a jósvafői cseppkőbarlangot, mely valószínűleg lenyűgözte a hallgatókat. Utána Kazincbarcikán a Villamos Erőművet és a Nitrogén Műtrágya Gyárat, — a Miskolci Műszaki Egyetemet, — a Kazinczy Emlékmúzeumot, — a füzérradványi tudószanatóriumot (Gyönyörű elhelyezésű, a fenyvesek között), — a Szerencsi Csokoládégyárat, — Tokajt, — a diósgyőri I. Lajos korabeli restaurált várat, — a lillafüredi nagyszállót és a Bükk-fennsíkon keresztül jöttünk vissza Egerbe.

A kirándulás a hallgatók véleménye szerint: felejthetetlen élményt nyújtott.

Neveléstudományi Tanszék

A Neveléstudományi Tanszék keretében működő *filmesztétikai szakkör* 1965. májusában Nagy Andor adjunktus vezetésével részt vett a Miskolcon megrendezett országos rövidfilm-fesztiválon 25 hallgatóval. Hallgatóink első ízben vettek részt ilyen országos filmbemutatón. Hasznos ösztönzést, szemléletes tájékozódást szerezhettek itt a nemrég készült — bemutatásra még nem került — dokumentum-, ismeretterjesztő- és rövidfilmekről.

A nagyközönség számára rendezett bemutatók mellett részt vettek a szakmai vetítéseken is.

A tanulmányi kirándulás kapcsán megtekintették a Nehézipari Műszaki Egyetemet és a diósgyőri új városrészt, majd lillafüredi kirándulással zárták be a sokak számára feledhetetlen, az oktató-nevelőmunkában és a népművelés képzésben egyaránt gyümölcsöztesítő programot.

Rajz Tanszék

A rajztanszék tanulmányi kirándulásainak időpontját megszabják a fővárosban és esetleg nagyobb vidéki városainkban megrendezésre kerülő kiállítások, amelyeknek közös megtekintése leendő rajztanáraink számára rendkívüli fontossággal bírnak.

1964. novemberében a tanszék összes dolgozója részvételével a II., III. és IV. évfolyam hallgatói egy napos kirándulást tettek Miskolcra, az Országos Tárlat megtekintésére.

A tanév első közös tárlatlátogatása megmutatta, hogy milyen nagy a hallgatóink ilyen irányú igénye és helyes művészi szemléletük kialakítása érdekében mennyire fontos a hasonló közös megmozdulás.

1965. áprilisában a II. évesek Blaskó János, Baskai Ernőné és Gergely Pál vezetésével egy napos kirándulásra utaztak Budapestre, ahol a Szépművészeti Múzeum állandó kiállítását látogatták meg, majd a Rembrandt grafikáját bemutató időszakos tárlaton Vashegyi Katalin hallgató, előzetes felkészülés alapján, kitűnő tárlatvezetést végzett társai számára. Ezután a Magyar Nemzeti

Galériában a XIX. és XX. századi magyar festészet anyagát és a nagyszabású Derkovits kiállítást tekintették meg.

Az Egri Tanárképző Főiskola az Erfurti Pädagogisches Instituttal kötött barátsági szerződésben az egri rajztanszék is a szerződő tanszékek között szerepel. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy évenként 10 fős csoportban hallgatóink csere keretében az NDK-ba látogassanak és ott megismerkedjenek a német művészeti alkotásokkal. A III. éves hallgatók csoportja *Gergely Pál* adjunktus vezetésével 1965. VIII. 25-én indul Erfurtba, majd onnan Naumburgba, Weimarba és Drezdába.

Az elmúlt tanév végén *Blaskó János* tanszékvezető vezetésével lebonyolított első csereutazás tanulságai azt mutatták, hogy kívánatosabb és gyümölcsözőbb hallgatóink számára a művészettörténeti tanulmányút, mint a festés-rajzzal egybekötött gyakorlat. Ezért az erfurti főiskola illetékes ügyintézői az idei útra gazdag és szép művészettörténeti vonatkozású programot állítottak össze, amelynek középpontjában Erfurt és más német város műemlékeinek és a Drezdai Képtár anyagának alaposabb megismerése áll.

Csont István, alkotás közben az erfurti utcán

Ének-Zene Tanszék

III. éves hallgatóinkat 1965. május 13-án vittük 3 napos tanulmányi kirándulásra Budapestre. Meglátogatták kirándulóink a Zeneművészeti Főiskolát, ahol megtekintették a Liszt Ferenc múzeumot, tanítási órákon hospitáltak és meghallgattak egy esti zenekari hangversenyt. Az Erkel Színházban meghallgatták Flotow: Márta c. operáját. Egy délelőtt a Bakáts téri zenei általános iskolában hospitáltak. Meglátogatták hallgatóink a Magyar Rádió Gyermekkarát, ahol egy énekkari próbát és egy társaszene órát hallgattak meg. Tárlat-látogatáson vettek részt a Nemzeti Galériában, megtekintették a XIX. és XX. század magyar festészetét c. kiállítást.

A kirándulást *Cseh Béla* szervezte és vezette, kísérő tanárok voltak: *Ary Tiborné* és *Ary Tibor*.

Kémiai Tanszék

Minden évben, így az 1964—65. tanévben is két szakirányú tanulmányi kirándulást (üzemlátogatást) rendezett.

I. sz. tanulmányi kirándulás:

Cél: Északmagyarország jelentősebb szerves vegyiparának megtekintése, valamint ásvány és kőzetgyűjtés.

Részvevők: I. évf. matematika—kémia szak (18 fő).

Vezetők: *Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán* főiskolai tanár, *Sárik Tibor* főiskolai adjunktus.

A kirándulás részvevői megtekintették a Tiszavidéki Vegyiművek, a Borsodi Vegyikombinát, az Ózdi Kohászati Üzemek, a Rudabányai Vasércbánya és Ercelőkészítőmű, a Perkupai Gipszbánya, a Sajószentpéteri Üveggyár, valamint a Somsályi Szénbánya Üzemegységeit. Az üzemlátogatások közben alkalma nyílt a csoportnak a Bükk hegység egyes pontjain ásvány- és kőzetgyűjtésre.

II. sz. tanulmányi kirándulás:

Cél: Budapest és Középdunántúl jelentősebb szerves vegyiparának megtekintése.

Részvevők: III. évf. matematika—kémia szak (25 fő).

Vezetők: *Bessenyei János* főiskolai adjunktus, *Molnár Dezső* főiskolai tanársegéd.

A kirándulás részvevői megtekintették az Országos Gumiipari Vállalat, a Kőbányai Porcelángyár, az Almásfüzitői Kőolajfinomító és Timföldgyár, a Magyar Viscósa és Danulon-művek, Budafoki Állami Pincegazdaság, valamint a Magyar Vegyiművek Üzemegységeit.

Fizikai Tanszék

A tanév folyamán összesen négy igen tanulságos tanulmányi kirándulást és egy üzemi gyakorlatot rendeztünk a fizikaszakos hallgatóink számára.

a) *Hidasi Károly* főisk. tanársegéd 20 fő I. éves hallgatóinkat kalauzolta el Debrecenbe és ennek környékére (1965. május 17—21.) abból a célból, hogy itt a tanultakkal kapcsolatos termelő üzemeket, továbbá kutató, oktató-intézményeket látogassanak meg a hallgatók látókörének szélesítése érdekében. Így megtekintették a Biogált, a Hajdúsági Iparműveket, a Gördülő Csapágygyárat, továbbá a Kossuth Lajos Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Intézetét, valamint az MTA Atomkutató Intézetét. Ezenfelül kirándultak hallgatóink Hajdúszoboszlóra is.

b) *Patkó György* és *Márkus Jenő* főiskolai adjunktus 1965. május 18. és 22. között 35 fő III. éves fizika-szakos hallgató számára szervezett és vezetett tanulmányi kirándulást Budapestre, hogy hallgatóink ott nevezetes optikai és villamosipari termelő üzemeket és más intézményt látogassanak meg gyakorlati tapasztalatok szerzése céljából. Útközben meglátogatták a Mátravidéki Erőmű lőrinci telepét, majd az Egyesült Izzólámpagyár újpesti üzemét, a Magyar Optikai Művek optikai csiszoló és óragyári részlegeit. A városnézés (Történelmi Múzeum) mellett a Nemzeti

Múzeum és Nemzeti Galéria, sőt a Budapesti Nemzetközi Vásár megtekintésére is sor került.

- c) *Vidó Imre* főiskolai adjunktus 1964. szeptember 24-én 39 fő III. éves fizika-szakos hallgatónk számára egynapos módszertani kirándulást szervezett és vezetett a Mátrába, abból a célból, hogy a főiskolánk által patronált parádsasvári ált. iskolát és annak munkáját hallgatóink „in vivo” megtekintsék és ezáltal felkeltsük a hallgatók érdeklődését a falusi tanítás és annak szépségei iránt. E kirándulás egyben jó lehetőséget adott hallgatóink egyéniségének megismerésére is. A jól sikerült kirándulás útvonala: Eger—Gyöngyös—Mátrafüred—Kékestető—Parádsasvár—Sirok—Bükkszék—Eger. E kiránduláson oktató testületünk teljes számban vett részt.
- d) A fizika-szakos hallgatók tudományos diákkör (12 fő) 1965. május 12-én *Patkó György* főiskolai adjunktus vezetésével az MTA Központi Fizikai Intézetének Lázer-laboratóriumát látogatta meg. Itt alkalmuk volt hallgatóinknak gáz- és rubin-lázert működésben látni.
- e) Ebben a tanévben a III. éves fizika-szakos hallgatóink (9 fő) a nyári kötelező üzemi gyakorlatokat az Elektromechanikai Vállalat Elektromos Üzemében (Eger, Kocsis Bernát u. 3.) végezték el. (1965. június 21-től július 17-ig.) Ez az üzemi gyakorlat, amelyet *Szabó Lajos* főiskolai adjunktus szervezett, igen tanulságosnak bizonyult.

Műszaki Tanszék

A IV. éves hallgatók *Lengyel Gábor* adjunktus vezetésével 1965. május 28-án megtekintették a Budapesti Nemzetközi Vásárt. A kiállításon megismerkedhettek a hallgatók mind a hazai, mind a külföldi ipar legújabb gyártmányaival és korszerű technológiájával.

A KAMARA-VEGYESKAR KRÓNIKÁJA

A szerencsés összetétel, a menetközben kialakult szakmai nívó, a kollektív munkában elért kollektív siker ütőképes egységgé kovácsolta a lelkes társaságot. Zeneszeretükre jellemző adat: heti 2 óra rendszeres próbaidő alatt megtanultak 42 művet, ebből ösbemutatóként hangzott el: *Rezessy László* tanszékvezető főiskolai tanárnak: „Jön Kossuth” c. négytételű népdalfeldolgozása, az egyre izmosodó zeneszerzői karakterként jelentkező *Ary Tibor* kórusműve: „Három felsőtárkányi népdal” (vegyeskari népdalfeldolgozás vonószekerek kísérettel). A repertoáron szerepel ezenkívül az együttes vezetőjének *Ivan Goran Kovacsics* versére írt „Pipacs és ciklámen” c. kompozíciója. Magyarországi bemutatóként szerepelt még 6 mű, melyek németül hangzottak el, illetve *Rezessy László* vagy *Csikós Andor* műfordításában.

Összesen 25-ször álltak közönség elé. Televíziós szereplés, November 7, Március 15, két önálló hangverseny, az Észtt Szocialista Szovjet Köztársaság művelődésügyi miniszterének fogadása, a Spartakiád gála estje, — ezek mind az intézeten belül — zajlottak le, mint kiemelkedő szereplések és így a hallgatóság előtt az együttes munkája iránti érdeklődés, elismerés nem maradhatott el.

Számos alkalommal együtt szerepeltek a Megyei Irodalmi Színpaddal. A Megyei Kármagyai Klub füzesabonyi továbbképzésén rövid keresztmetszetét mutatták be néhányhónapos munkájuknak, s erről nemcsak a helyi sajtó szólt elismeréssel, hanem a megye szakemberei is. Ezek a külső szereplések, valamint a Pincegazdasági szereplés, de főleg az „Ország-Világ-est” elismert városi, sőt megyei kulturális tényező rangjára emelték ezt a kislétszámú, de lelkes társaságot.

Lelkesedésükből az említetteken kívül még többre is futotta. Négy hallgató: *Kovács Zsuzsa*, *Pozsonyi Szilvia*, *Kiszela István*, *Majcs Mihály* vokálkvartettet alakítottak, madrigálokat énekelve túljutottak a tv „Ki mit tud” megyei döntőjén. Ugyanilyen eredményt ért el *Kiszela István* hegedűjátékával is.

A kórus szeretett volna szerepelni az Egri Országos Dalostalálkozón is. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert a Dalostalálkozó időpontja a vizsgaidővel egybeesett.

A krónikába kívánczik az együttes munkájának értékelése is, de azt végezze el helyettünk a tárgyilagos külső szemlélő.

Idézzük a Heves megyei Népiújságból:

„Az Egri Tanárképző Főiskola kamarakórusa szombaton este, a főiskola zenertermében rendezte tavaszi hangversenyét. Az együttest Bóta Sándor köszöntötte a városi tanács művelődésügyi osztálya nevében.

Méltatta a fiatalok eredményes, szorgalmas munkásságát: két és fél év alatt 25 fellépésen, 35 művet mutattak be, s ezek között öt ösbemutatót. Több segrszemlén arany, ezüst és bronz fokozatot érdemeltek ki.

S mintha csak bizonyítani akarták volna ezen a hangversenyen is jó hínüket, eredményes munkájukat és tehetségüket: változatosan gazdag műsorral lepték meg ismerőseiket és barátait. Túlzás nélkül lehet állítani a 24 tagú kórusról, hogy a megye egyik legjobb együttese. Meglepte a hallgatóságot is az a kiegyensúlyozottság, amely jellemző a kórusra. Minden szólam tisztán cseng, kulturált hangú énekesek szólaltatják meg a kedvesen egyszerű, vagy könnyedén bonyolult műveket, a bölcsődal szívet melengető líráját, vagy Bach János passiójának zárókarát. Nemigen találunk a megyében még egy ilyen énekkart, ahol ennyire egyöntetűen, egy szinten (és elég magas szinten) állnak az énekesek, ahol a kórusmunka nemcsak összetartozás, hanem nemes őszinte barátság kérdése is. A hallgatónak az az érzése támadt a hangversenyen, hogy itt nemcsak a dal szeretetében tartoznak össze ezek a lelkes fiatalok: sok-sok fáradságot kívánó munkájukat baráti odaadással végzik. S az csak természetes, hogy ilyen légkörben az együttesen belül gondolatok, tervek érnek valósággá: kvartett születik, humor és új dallam, alkotás, amit meg kell mutatni a dalok kedvelőinek.

A műsort Fljarkovnak Rozsgyesztvenszkij versére írott Lenin hazája c. dalával kezdték, amelynek szövegét Csikós Andor, a kórus karnagyja fordította. Liszt, Kodály, Bartók művei után Ary Tibornak, a főiskola adjunktusának három felsőtárkányi dalát, majd Rezessy László főiskolai tanár „Jön Kossuth” c. művét ősbemutatóként adták elő.

A Glinka operarészlet, Ljadov bölcsődala, Bach János passiójának zárókara, és Bartók négy szlovák népdala mellett jutott idő és energia még a humorra is: Bräutigam Das Orchesterét meg kellett ismételnük a fiataloknak, de méltán aratott sikert Koch Rumbalája is.

Fel kell jegyeznünk Kovács Zsuzsa énekszámait: a Kodály-feldolgozásokat, a Glinka-dalt, mély érzelmi telítettséggel énekelte.

A madrigál-kvartettet most is szívesen hallgattuk: Kovács Zsuzsa, Pozsonyi Szilvia, Major Mihály, Kiszela István XVII. századi francia szerelmes dalokkal színesítették a műsort. (Kár volt az orgonakíséret széles talapzata e könnyed énekekhez). Veracini Largóját Kiszela István játszotta hegedűn.

Csikós Andor karmester munkájáról e hangverseny után is elismeréssel kell szólnunk. Így, ilyen klubszerű meghittségben együtt tartani egy folyton változó létszámú énekkart, ilyen szinten énekelteni — komoly karnagyai érdem.

Bár sok fellépés áll a kórus megett, mégis azt ajánljuk, hogy egyre többször lépjenek a nagyobb — a főiskolán kívüli — nyilvánosság elé. Példát adni más kórusoknak, élményt nyújtani a hangversenyek dolgában nem elkényeztetett egri és Heves megyei közönségnek. S ha lehet ajánlanunk: összefogva irodalmi színpadokkal, színjátszókkal, zenészekkel teremtsenek állandó pódiumot maguknak és Egernek. Ez a sikeres hangverseny távlatokban való gondolkodásra kötelez.” (Heves megyei Népújság, 1965).

Csikós Andor

A FŐISKOLAI SPORTKLUB MUNKAJA

Elnök: *Somos János* docens, igazgatóhelyettes,
Elnökhelyettes: *Csillag Béla* tanársegéd.

Az elnökség tagjai: *Dr. Perge Imre* adjunktus, *dr. Kalmár Lajosné* docens,
Rátkai István adjunktus, *Kovács László* tanársegéd,
Tóth Géza IV. évf. biol.-földrajz-rajz szakos hallgató,
Balácsi Katalin II. évf. mat.-fiz.-testn. szakos hallgató,
Farkas Sándor III. évf. mat.-fiz.-testn., szakos hallgató,
Kovács György IV. évf. mat.-fiz.-testn. szakos hallgató.

Az ellenőrző bizottság tagjai:

Elnök: *Nagy Sándor* személyügyi főelőadó.

Nemesi Lajos GH-igazgató.

Karajz Gabriella, tanársegéd.

Sportklubunk kettős feladatot oldott meg. Részben a versenysport által támasztott követelményeknek tettünk eleget, részben pedig a tömegsport igényeit elégítettük ki. A tömegsport területén a hagyományos szaksportok és a városi kispályás labdarúgó bajnokság jelentette a legnagyobb vonzalmat. Ide sorolható még természetjáró szakosztályunk, mely szintén tömegsport igényeket elégített ki.

Ebben a tanévben 7 verseny szakosztályunk működött sportklubunkban. Versenyzőink valamennyi jelentős megyei versenyen részt vettek és részt vettek a Tanárképző Főiskolák Spartakiádján, melyet ez évben Egerben rendeztek.

Atlétikai szakosztály:

Létszám: 18 fő.

Edző: *Sztanó Pálné* tanársegéd.

Szakosztályvezető: *Bucskó Ilona* I. évf. b.-f.

A szakosztály sikerrel szerepelt a városi és a megyei mezei futó bajnokságon. A pályaidényre való felkészülést gátolta a városi atlétikai pálya javítási munkálata. Sikeresen szerepeltek a Tanárképző Főiskolák Spartakiádján, ahol 2 első helyezést, 5 második helyezést és számos értékes helyezést szereztek.

Legeredményesebb versenyzők: *Bucskó Ilona*, *Orbán Mihály*, *Rabb László*, *Szekendi Szilvia*, *Tóth Erzsébet*, *Balogh Ilona*.

Asztalitenisz szakosztály: Létszám 12 fő. Szakosztályvezető: *Juhász János*. Ez a szakosztály *Juhász János* áldozatos és lelkes munkája nyomán betört a megye asztalitenisz sportjába és *Nábrádi Erzsébet* révén értékes egyéni II. helyezést is szereztek. Városi bajnokságban, mind a női, mind a férfi csapat az élen áll. *Nábrádi Erzsébet* részt vett az országos vidéki bajnokságon és az első 16 közé jutott.

Legeredményesebb versenyzők: *Nábrádi Erzsébet*, *Tomori Éva*, *Somosi Lucia*, *Balácsi Katalin*, *Juhász János*, *Varró Lajos*, *Nagy István*, *Rabb László*.

Kézilabda szakosztály: férfi; létszám: 19 fő.

Edző: *Csillag Béla* tanársegéd.

A csapat a megyei bajnokságban szerepelt és az őszi forduló után 8. helyen áll. Részt vett a Tanárképző Főiskolák Spartakiádján, ahol a 3. helyet szerezte meg.

Legtöbbet szerepelt játékosok: *László Béla*, *Pintér István*, *Kovács György*, *Kovács László* tanársegéd, *Borbély Lajos*, *Ragány József*, *Darida Károly*, *Somodi Zoltán*, *Nagy István*, *Bertók Sándor*, *Farkas Sándor*.

Kosárlabda szakosztály: férfi létszám: 22 fő.

Edző: ifj. *Csányi Barna*.

Szakosztályvezető: *Sóskúti Péter*.

Az NB. II. keleti csoportjában 5. helyen áll. Tartalékcsoportunk a megyei bajnokság első helyén szerepel bizonyítván *Kövári László* tanársegéd odaadó, lelkes munkáját.

Legtöbbet szerepelt játékosok: *Eperjesi Gyula*, *Sóskúti Péter*, *Sipos József*, *Orbán Mihály*, *Rabb László*, *Stumpf Imre*, *Rózsa Sándor*, *Rácz László*.

Kosárlabda szakosztály: női létszám 16 fő.

Edző: Karajz Gabriella tanársegéd.

Szakosztályvezető: Eperjessy Zsuzsa.

A csapat a megyei bajnokságban szerepel, s a tavaszi forduló során első helyen áll. Részt vett a Tanárképző Főiskolák Spartakiádján, ahol II. lett.

Legtöbbet szerepelt játékosok: *Maklári Éva, Czimer Sarolta, Varga Erzsébet, Tóth Emőke, Eperjessy Zsuzsa, Jakab Éva.*

Torna szakosztály: női létszám 20 fő.

Edző: dr. Kalmár Lajosné docens.

Szakosztályvezető: Korepta Zsuzsa.

Három előkészületi versenyen vett részt, valamint a „Versengő városok” c. televíziós vetélkedőn szerepeltek sikerrel. A Tanárképző Főiskolák Spartakiádján II. helyezést szerezte meg.

Legeredményesebb versenyzők: *Korepta Zsuzsa, Pintér Sára, Halasi Gyulánka, Balogh Ibolya.*

Torna szakosztály: férfi létszám 10 fő.

Edző: Rátkai István adjunktus.

Szakosztályvezető: Dallos Sándor.

A szakosztály részt vett a megyei bajnokságon, ahol *Farkas Tibor* II. osztályú, *Dallos Sándor* III. osztályon nyert bajnokságot. A Spartakiádra való felkészülés jegyében a Testnevelési Főiskola III. osztályú tornászaival versenyeztek.

A Tanárképző Főiskolák Spartakiádján a csapat II. helyet szerezte meg, egyéniben *Farkas Tibor* gyűrűn I. helyezést, talajon III. helyezést ért el, *Dallos Sándor* talajon I. lett.

Legeredményesebb versenyzők: *Farkas Tibor, Dallos Sándor, Mikus Endre, Ferge József, Havril János.*

DR. SOMOS LAJOS IGAZGATÓHELYETTES ÜNNEPI BESZÉDE A FŐISKOLAI HALLGATÓK BALLAGÁSÁN

Mai ballagási ünnepélyünknek különös hangulati aláfestést ad az esti félhomály, az utcai lámpák bágyadt fénye és a végtelenbe tágult mennyezet fölöttünk. Egyébként a jól ismert ünnepi keret, amelynek középpontjában 144 búcsúzó szemsugár fogja egybe ezernyi szívnek együttdobbanását. Szülők és testvérek, mátkák és jóbarátok, iskolatársak és professzorok megilletődve állják körül a színhelyet, hogy dokumentálják az együvé tartozást, és szótlanul is valómást tegyenek valamiről, amit csak érezni lehet igazán, s ha mégis nevet akar-nánk adni neki, hívhatnánk azt szeretetnek és boldogító élménynek, tiszteletnek és büszkeségfélének, amelyek mindegyikében van egy csodálatos közös elem, a hozzátartozás és együvé tartozás világos átélése. Ez az átélés egyes szívekben így fogalmazódik meg: Az én fiam, az én lányom az, aki itt ma búcsúzik! Más szívekből lehetfinomsággal rezdül a kimondatlan szó: Ő az én mátkám, az én testvérem. Van, aki üdvöt int a barátnak, mások rokoni öleléssel szeretnék tudatni, hogy részt kérnek e bensőséges ünnepből.

A tanári kar, az Alma mater szíve is tele van az ünnep hangulatával, de ma még élni szeretne lélekformáló pedagógus jogával. A sok tanítást és intelmet, amelyet 4 éven át hol lelkesülten, hol ráncolt homlokkal közvetítettünk, ma még egy gondolattal szeretnénk megtoldani, amely nemcsak messze előre mutat, de erőt és ihletet is ad vállalt feladataik becsületes teljesítéséhez. Erről az ünnepi helyről hitvallásként szeretnénk szívükbe égetni jelmondatnak is: Ha majd átveszik pedagógus örökségüket, úgy lépjenek a katedrára, mint akik tudják bizonyosan, hogy *az ő munkájuknál nincs szebb, nagyobb és fontosabb dolog a világon.*

Igaz, hogy sokan másként rangsorolják a hivatásokat, s a pedagógusnál előbbre gondolják a feltalálót és a művészt, a technikust és a gyakorlati embert, de még a sok gólt rúgó futballistát is, nekünk mégis éreznünk és tudnunk kell, hogy a *pedagógus lélekformáló keze nélkül a legizmosabb tehetség is csupán torzó maradna.*

A pedagógus keze és szíve formálja, alakítja a személyiség alapvető vonásait. Az ő munkája nyomán bontakozik ki a dolgok lényegét és törvényszerű összefüggéseit felismerni képes értelem, de az alkotó fantázia is, amelyek együtt képezik azt az alapot, amelyről a kutató és alkotó tudós elindulhat felfedező útjára, vezessen az az atomok világába, vagy az élet rejtelseibe, az őserdők mélyére, vagy a csillagok fölé. A kozmoszt járó űrrakéták technikai csodáiban is benne van valamiképen a pedagógus idegmunkája, amelyből egyfelől tudás és szorgalom, másfelől elmélyült érdeklődés és kutatási vágy születik.

A pedagógus keze nyomán fakad az élet fáján az ember- és hazaszeretet; a szolgálat- és áldozatkészség; az erős akarat és a jó munkára való készség. Nevelő munkánk eredményeként alapozódik meg tömegmérétekben a szocialista jellem olyan erősen és szilárdan, hogy képes legyen felépíteni a szocializmus nagy művét.

Amit a pedagógus épít, az a termelő munka területe is, aranytartalék, s mint ilyen közvetlenül megy át a termelt javakba. A mérnök, a technikus, a szakmunkás és közgazdász egész életre való szellemi kincset visz magával egy-egy jó iskolából, s e kincsek úgy kamatoznak náluk, hogy egyre nagyobb lesz a termékbőség, egyre szebb a választék, és egyre szebb maga az élet is.

Mint leendő pedagógusok sokat tehetnek majd azért, hogy a most felnövő nemzedék a szabadság és béke nemzedéke legyen, amely ha mégis fegyvert fogni lenne kénytelen, az csak a zsarnokság, az elnyomás ellen és megsemmisítésére irányulhatna.

Jó nevelő és oktató munkánktól függ, hogy az új nemzedék megtanulja megismerni és értékelni a szépet, a nemeset, a természetben és művészetben, a cselekedetekben és az emberi magatartásban.

Sorolhatnám még sokáig mit vár és mit kap az emberiség a pedagógustól, de ennyit is elég számba venni ahhoz, hogy felmérhessük a súlyát a pályának,

amelyet hivatásul választottak, s most, amikor búcsút mondanak az Alma maternek, a köszönet és hála érzelmei mellé a holnap örömét idézhessék fel, és a búcsúzás megható perceiben nemes öntudattal telítődjenek, mint akik bizonyosak abban, hogy szép és nagy feladatokra vállalkoztak.

Búcsúzásuk ma még nem végleges, hiszen az utolsó próbatételek, az évvégi és államvizsgák még hátra vannak. A főiskolához való kapcsolat mégis alapvetően módosult. Nincsenek többé kötelező előadások, sem gyakorlatok, sem szemináriumok. A mindennapi ellenőrzésnek is vége, s mint akik a teljes önállóság birtokába jutottak, immár szabadon gazdálkodnak idejükkel. Ennek ellenére hisszük, hogy ebben a kötetlen kapcsolatban is változatlanul a főiskola növendékeinek érzik magukat, mint ahogy azok maradnak akkor is, ha már végleg elhagyják intézetünket. Az Alma materhez való tartozás gondolata s tudata szociális énkülönböztető része marad, s megvédi magukat attól, hogy bármikor is egyedül valónak érezzék magukat. Ez a belső összefüggés az, amely továbbra is irányítólag hat magatartásukra, de most már nem külső kényszer, hanem belső elkötelezés alapján vallhatják magukra kötelezőnek főiskolánk alapvető követelményeit és erkölcsi normáit. Ebben a reményben köszöntöm mindnyájukat nagyon sok szeretettel és kívánom, hogy a még hátralevő feladatoknak végzésében is erőseknek és kitartóaknak bizonyuljanak, hogy a tanulásért és előrehaladásért folytatott harc győztesen fejeződjön be.

STATISZTIKAI ADATOK

1. NAPPALI TAGOZAT

Az I. évfolyamra jelentkezők száma: 639

Beiratkozott az I. évfolyamra:	217
II. évfolyamra:	174
III. évfolyamra:	166
IV. évfolyamra:	148
Összesen:	705

Népköztársasági ösztöndíjat kapott 16 hallgató.

Ösztöndíjban részesülő hallgatók száma: az I. félévben 461, a II. félévben 402 hallgató.

A kifizetett ösztöndíj összege: 637 750 Ft.

Rendszeres szociális pénzügyi támogatásban részesülők száma: az I. félévben 593, a II. félévben 578.

Összege: 1 635 550 Ft.

Tandíjmentesek száma: az I. félévben 546, a II. félévben 478.

Tandíjat fizet az I. félévben 159, a II. félévben 219 fő, az összes hallgatók 22,55, illetve 31,06 százaléka.

Ebédjuttatásban részesült: 174 hallgató.

Ebéd- vacsorajuttatásban: 60 hallgató.

A menzára fordított évi összeg: 1 973 645 Ft.

Rendkívüli szociális segélyben részesült 495 fő,

Összege: 149 300 Ft.

Kollégiumban lakó hallgatók száma: 381.

Kintlakók száma: 324.

A terepgyakorlatokra — üzemi gyakorlatokra — tanulmányi kirándulásokra fordított összeg: 216 484,19 Ft.

1964—1965. tanévben:

Berendezések és felszerelések (beszerzett és könyvjóváírással átvett)	2 309 688,69 Ft
Könyvtár	142 843,70 Ft
Szemléltető eszközök	69 744,20 Ft
Épület felújítására	1 405 032,21 Ft

2. LEVELEZŐ TAGOZAT

Az 1964—65-ös tanévre felvételre

jelentkezett:	581 fő
megjelent:	545 fő
felvételt nyert:	496 fő.

A hallgatók létszáma:

I. évfolyam:	564 fő
II. évfolyam:	610 fő
III. évfolyam:	664 fő
IV. évfolyam:	292 fő
Kiegészítő szakos:	77 fő

Levelező hallgatók száma össz: 2207 fő.

AZ 1964/65-ÖS TANÉVBEN OKLEVELET KAPTAK

1. NAPPALI TAGOZATON

Magyar—oroszl—ének szakos:

Borsos Éva, Kiszela István, Németh Ágnes, Pampurik Mária, Papp Éva, Tóth Tihamérné (Sólyom Klára), Szabó Mária, Verebély Dénes, Vigánti Mária.

Magyar—oroszl—rajz szakos:

Kovács Béla, Kövesi Erzsébet, Kubala Natália, Oláh Mária, Petrasovszky Mária, Tóth Ildikó.

Magyar—oroszl—testnevelés szakos:

Golcsa Éva, Kovács Mária, Miklós Bertalan, Nagy Endre, Szammer Ernő, Szerdahelyi István.

Magyar—történelem—ének szakos:

Dancs Mária, Józsa Krisztina, Kovács Márta, Ocskay György, Olasz Ferenc.

Magyar—történelem—testnevelés szakos:

Besey Zsuzsa, Harmath Ottóné (Csehi Katalin), Dudás Klára, Horváth Tamás, Jámbor Tamás, Magyar Beatrix.

Magyar—történelem—oroszl szakos:

Danczi Erzsébet, Galler Rozália, Gyányi Arika, Koczka László, Krizsán Etelka, Neményi Edit, Papp Amália, Pánti Ildikó, Santa Edit, Szabados István, Terék Etelka, Újházi Ilona, Járm Balázsné (Varga Katalin), Varro Lajos.

Biológia—földrajz—ének szakos:

Henzely Csilla, Pádár Dénes.

Biológia—földrajz—rajz szakos:

Beksi Éva, Gergely Mária, Puch Etelka, Tóth Géza, Tóth László.

Biológia—földrajz—testnevelés szakos:

Bárdfalvi Mihály, Gornyczki Attila, Veres Attiláné (Halasi Erzsébet), Kalydi Mária, Tollár Lajos.

Biológia—földrajz—mezőgazdasági ism. és gyak. szakos:

Asztalos István, Barla Zsuzsanna, Barkó Imre, Czenthe Huba, Erdei Erzsébet, Fedor Mária, Galambosi Zsuzsa, Gergely Mária, Gombos Erzsébet, Herpai Mária, Hubai Vilma, Karácsony Ildikó, Király Bertalan, Lamann Mária, Lugosi Ilona, Miskolczi Margit, Matisz Cecilia, Pálmai Béla, Pecze Katalin, Pintér László, Rüll Csaba, Simon Erzsébet, Szvoboda Erzsébet, Taizs Mária, Tari Mária, B. Tóth Anna, Takács Béla, Zakor Ferenc.

Matematika—fizika—rajz szakos:

Donauer Gyöngyi, Tamás Katalin.

Matematika—fizika—testnevelés szakos:

Ferge József, Kemény Éva, Kovács György, Szekendi Szilvia.

Matematika—fizika—kémia szakos:

Dorogi Erzsébet, Forgony Júlia, Marosvölgyi Ildikó, Csanálosi Lászlóné (Porubszki Mária).

Matematika—fizika—műszaki ism. és gyak. szakos:

Balogh Éva, Lenner Pálné (Bárány Júlia), Boroncsok Béla, Csomós Mária,

Danyi Vince, Fúke Sarolta, Hábel Gyula, Hunyadi Erzsébet, Ignáczy Katalin, Jeszenszki Klára, Katona Erzsébet, Kécza Ágnes, Kling Ilona, Pálos Ilona, Pető Margit, Szabari Márta, Weinémer Pálné (Tar Erzsébet), Simon Józsefné (Tarpai Ildikó), Timkó Gyula, Tóth Irén, Kormos Istvánné (Tüdős Valéria), Váradi Magdolna, Zombor Erzsébet.

Matematika—kémia—testnevelés szakos:

Makai Júlia, Tölgyesi Attila.

Matematika—kémia—műszaki ism. és gyak. szakos:

Balázs Sándor, Balogh Katalin, Gáspár Mária, Györffy Júlia, Homonnai Erzsébet, Kiss Margit, Nagy Erzsébet, Nagy Katalin, Nagy Levente, Pataki Miklós, Pócs György, Pécsi Judit, Seres Magdolna, Snekszer Károly, Varga Attila.

2. LEVELEZŐ TAGOZATON

Magyar—történelem:

Altrichter Antalné, Angus József, Bálint Tamás, Berta Irén, Biró Gyula, Borbély Eszter, Boros Gézáné, Cseppentő Miklós, Dominik Gyuláné, Dóczy László, Dzsugán József, Egerszegi Sándor, Ferencz Klára, Frankó István, Gacsal Sándor, Gaál Istvánné, Gazda László, Gera Sándor, Géresi Istvánné, Gedei Irén, Gottwald Tamásné, György László, Gyulai Ferenc, Janika Lajos, János Jeromos, Juhász Gyula, Karczagi Etelka, Kántor Balázs, Kelemen Katalin, Kemecsey Borbála, Kiss Tiborné, Kleizer Flórián, Kleizer Flóriánné, Kormos Józsefné, Kovács György, Kovács Györgyné, Kovács Istvánné, Kovács Lajos, Kovács Péter, Kovács Sándorné, Kujbus János, Kun Katalin, Kurcz Györgyné, Lazák Józsefné, László Ferencné, Lukácsi Jánosné, Magyar Gyula, Majoros Balázné, Müller Ildikó, Nagy Géza, Nagy Imréné, Nagy László, Nagymáté Lászlóné, Nádházi Lajos, Németh László, Oli Ronaldné, Orbán József, Patkó Imréné, Prach Éva, Prepuk Jánosné, Rostás Jenőné, Rusznák Károly, Sarkady Zoltánné, Sándor Ferencné, Sebők Mária, Sepssy Sándorné, Silingi Károly, Sólyom Ferenc, Szabó György, Szabó Lajosné, Szalga Zoltán, Szalga Zoltánné, Szarvas Sára, Szávai Ferenc, Szellő Tibor, Szerencsi Andrásné, Szigeti Lászlóné, Szigetvári János, Szivós József, Takács Károly, Tarr Sándorné, Tardosi Béla, Terbe Dezső, Tóth Andrásné, Tóth Lajos, Tölgyesi Gézáné, Vagyóczki Eéla.

Történelem—ének:

Kovács Andrásné, Mezei András.

Történelem—rajz:

Szalontai Banabás.

Történelem—földrajz:

Bányáosky László, Kurucz Imréné.

Történelem—testnevelés:

Úsztöke László.

Magyar—ének:

Czakó Lászlóné, Dani István, Kántor Lajosné, Kulcsár Lajos, Miskolczi Csaba, Pethő Zoltánné, Puchy Istvánné, Tarczali Jenőné.

Magyar—orosz:

Bak Irén, Bak Józsefné, Balogh Albertné, Bugyi Jánosné, Csáji Attiláné, Cservenák Jenőné, Demcsók Miklósné, dr. Dendély Béláné, Dobos Györgyné, Dudás István, Erdős Gabriella, Gyeskó Erzsébet, Halász Istvánné, Homonnai Albertné, Horváth Róza, dr. Imre Pálné, Kenesei István, Kenéz Éva, Kiss

Jenőné, Konyári Zoltánné, Koszta Bertalanné, Lakatos Istvánné, Márk Ernő, Molnár Erzsébet, Nagy Béláné, Nagy Györgyné, Pere Sándorné, D. Pethe István, Szilágyi Józsefné, Szörényi Józsefné, Szöllősi Klára, Topa Adél, Tóth Istvánné, Tóth Pálné, Tuba Tihamérné, Urbán László, Veress István, Veres Józsefné, Zazravec Antalné.

Matematika—fizika:

Angyal Albinné, Balogh Adám, Benkő Veronika, Cservenyák József, Eperjesi Ferenc, Győrfi Jánosné, Gyuricza Sándor, Juhász Gyuláné, Kassa János, Király József, Kiss György, Kiss Kálmán, Krajuc László, Magyar Árpád, Nagy Mihályné, Petróczi Ernő, Szilasi András, Szlezák István, Tomori Gézánné, Tóth Endréné, Vadnay Oszkárné, Veres Csaba, Zoller S. Balázs, Zsóka László, Zsóka Lászlóné.

Matematika—kémia:

Bajusz Imréné, Balogh Endre, Bereczkei Sándor, Helfrich Jánosné, Juhász Mária, Kerekes László, Kiss Erzsébet, Kolozs Etelka, Paragh Sára, Szentirmai Gyuláné, Várkonyi Mária, Villangó Istvánné, Zsebe Gyuláné.

Matematika—műszaki:

Hegymegi László, Kugyela Mária, Mayer Anikó.

Matematika—testnevelés:

Porzsolt Ildikó.

Kémia—műszaki:

Németh Benedek.

Biológia—földrajz:

Agócs Sándorné, dr. Antal Károlyné, Bakos Erzsébet, Balogh Miklós, Beke Margit, Bodnár József, Csehy István, dr. Csepura Gyuláné, Csonka József, Demjén Imre, Deres Istvánné, Eszterhás Istvánné, Fehér László, Ferenc Imre, Galgóczi Kázmérné, Gottfried Jánosné, Horváth Franciska, Koncz Bertalan, Kondor Sándor, dr. Kozaróczy Gyuláné, Körmendi Kálmán, Molnár Gézánné, Papp Béla, Pásztor Sándor, Pósan István, Puskár Éva, Putnoki Lajosné, Racs Katalin, Radics Győző, Rác Mária, Reskó Józsefné, Rózsahegyi Ilona, Sántori Sándor, Sipos Gábor, Szakács Sára, Szentirmai Mária, Szilágyi Sándorné, Tanka Irén, Veres József, Veszprémi Géza, Végvári Ferencné.

Földrajz—rajz:

Borbély László, Bukovinszky Tiborné, Csikász István, Dancs György, Deli Mária, Garancsi Borbála, Iván Árpád, Jászay Gyula, Kéméndy Gyuláné, Kéringer László, Kóhalmi Zoltán, Mucsicska Mária, Novák István, Pászthy Józsefné, Ponkházi Béla, Sántha Józsefné, Sujtó Sándor, Tari Istvánné, Tóth József, Vermes Istvánné, Virovác Márk.

Rajz—ének:

Kovács László.

Biológia—testnevelés:

Halmi János, T. Kiss Imre, Rejtő László, Sarkady Gábor, Tóth Tamás.

Biológia—rajz:

Ivitz Zoltánné.

Biológia—mezőgazdaság:

Bárány János, Berkes Ferenc, Császi Csaba, Daróczi Imre, Deésy Zoltán, V. Gyüre András, Kuthy Jánosné, Nagy Gyula, Szulovszky Gyuláné.

Ének—földrajz:

Csutor János, Szakács Andrásné.

Testnevelés—ének:

Mátrai János.

Magyar—testnevelés:

Papp Györgyné, Papp Márta.

Földrajz—testnevelés:

Bene Gyula, Borsi Ferenc, Jankó Zoltán, Mihály Sándorné, Szalóki Sándor.

Matematika—orosz:

Vallent Ilona.

Magyar—rajz:

Szalóki Béla.

Fizika—műszaki:

Bánhegyesi Zoltán, Hajdú András, Major Kálmán.

Mezőgazdasági szakos:

Babják Oszkár, Bak László, Baráth Endre, Barna Mihály, Barna Miklós, Bartha Barnabás, Bartus Zsigmond, Batári Gézané, Báthory György, Bencsik Mihály, Benkey István, Béres István, Bíró András, Bíró Ferenc, Bodnár Sándor, Bognár Márta, Bussay Ferencné, Cseike Ferenc, Dankó Sándor, Deczky Magdolna, Derzsi Bálint, Dobog Béla, Frank Valéria, Gergely Lajos, Hajósi Istvánné, Halász Béláné, Haraszti Béla, Horváth Gyula, Jámbor Vilmos, Jánvári Sándor, Jenei Gyula, Király Miklós, Kollár Lászlóné, Koltányi Imre, Komjáthy Istvánné, Kontér Gábor, Kovács Ferencné, Kósa Zoltán, Kővári Dezső, Lefter Miklós, Lengyel Valéria, Lipécz Gusztáv, Mogyoró Imre, Molnár József, Molnár Tibor, Nagy Bálint, Nagy Bertalan, Nagy István, Nagy Mártonné, Nagy Pál, Nagy Vilmosné, Nemes Gyula, Oláh Mihályné, Orosz János, Papp Tihaménné, Pálfi Sándor, Pércsi Bertalanné, Polonkai László, Póti Sándor, Rácz László, Sáfár Miklós, Soós Zoltán, Szakó Miklós, Szalai Györgyné, Szarvas Imréné, Szép József, Szilágyi Péter, Szlavikovszky András, Szűcs Margit, Tóth Géza, Vasvári Sándor, Várady András, Vereb Mihály, Veres Miklós, Vincze Jánosné, Zsurzsa József.

Mezőgazdasági O. P. I.:

Bacsikai Csaba, Balázs Gyula, Bartha József, Bálint András, Belánszky György, Bereczky Lajos, Bessenyei Pálné, Bocskoros István, Császi Gyula, Fülöp János, Gédra Ferenc, Gyurkó Lászlóné, Harsányi Elemér, Honya Viktorné, Horváth Imre, Jánvári István, Juhász Mária, Kocsis Béla, Kocsis Gyula, Kovács János, Lacza János, Lengyel Andor, Lénárt Ferenc, Mándi András, Nagy Gábor, Nagy Mihály, Pion István, Pucskó Barnabás, Sándor Miklós, Sebők Mihály, Szakács István, Szalai István, Szentirmai Sándor, Tóth Béla, Tóth Lajos.

Műszaki szakos:

Aszalós László, Balogh József, Béres Vince, Csuzda János, Deák József, Fülöp Éva, Hadházi László, Halmi Gyula, Juhász Elemér, Kiss Zoltán, Kovács Ferenc, Kovács Gyula, Kovács Zoltán, Nagy József, Nagy Miklós, Nagy Tibor, Seregi Kálmán, Seregi Tibor, Szabó Sándor, Szarvas István, Vida Imre, Zsélyi Gyula.

Műszaki O. P. I.:

Berecz Árpád, Bogár István, Darvas Miklós, Fehér Béla, Ferencsik Zoltán, Fülöp Imre, Garay József, Ladányi Sándor, Lehotai Károly, Potemkin Béla, Silkó Róbert.

Történelem:

Bihari László, Busák Károly, Esztergomi Imre, Gyimesi Lajosné, Káldi Katalin, Szabó János, Takács Imre, Trezsenyik Sándor.

Magyar:

Kilián Béláné.

Testnevelés:

Somsák Béla, Stampay Imre.

Matematika:

Kocsi Károlyné, Kovács Jánosné.

Rajz:

Mustó János, Valkovits Zoltán.

Magyar kieg.:

Erdey Emma, Poór Ferencné.

Történelem kieg.:

Deák Béla, Dienes István, Dobos József, Hyross László, Illés László, Krutilla Józsefné.

Ének kieg.:

Bíró Ferencné, Tóth András.

Orosz kieg.:

Bereczky Éva, Pórfy Edéné.

Matematika kieg.:

Nagy Sándor.

Földrajz kieg.:

Daray Gyula, Rhédi Józsefné.

Rajz kieg.:

Kurcz József, Tajti József.

Mezőgazdasági kieg.:

Veres Lajos.

Műszaki kieg.:

Nagy Pál, Papp László.

DR. SOMOS LAJOS IGAZGATÓHELYETTES TANÉVZARÓ BESZÉDE

Az 1965. évi évváró ünnepségünket a megrendezés és a tartalom szempontjából egyaránt az jellemzi, hogy egyben diplomakiosztó ünnepély is. 144 új általános iskolai tanár áll előttünk és várja az Alma Mater kezéből az okmányt, amely feljogosítja tulajdonosát a Magyar Népköztársaság általános iskoláiban való nevelő-oktató munkára, s a jövő nemzedék erkölcsi, szellemi és fizikai arculatának formálására. 144 lelkes szempárból sugárzik felénk a biztatás, hogy nemcsak megértették, mit jelent a nevelői hivatás, de vállalják is azt szépségeivel és nehézségeivel, boldogító érzéseivel és kínzó problémáival együtt. Ha végigtekintünk a csillogó szemsorokon, lehetetlen nem éreznünk, hogy az a tudás, amely 4 éven át megfeszített munka eredményeként halmozódott fel az értelem mezőin, gyökereivel mélyen benyúlik a pszichikumnak azokba a rétegeibe, ahol a cselekvés és emberi magatartás nemes rugói, a gyermek-, a haza- és az emberszeretet fakadnak. Hinnünk kell abban is, hogy e nemes indulatokkal átszőtt tudásban van annyi alkotó- és akaratérő, amennyi a pályakezdő fiatal szívek bátor és merész elképzeléseinek realizálásához szükséges. Hinnünk kell abban, hogy ez a kis csapat, amely főiskolánkon szaktanári képesítést szerzett, kinn az életben nem fog bezárkózni az iskola falai közé, mert már itt megértette és vállalta a nép iránti elhivatottságának konzekvenciáit, amely a szakmát össze tudja kapcsolni a tudománnyal és politikával, az iskolai gyakorlatot a közélettel, és az üres szavakkal dobálózó politizálástól el tudja választani a cselekvő hazafiságot.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy ez a fiatal tanármemzedék, amely ettől a pillanattól a saját lábaira állni hivatott, az előadásokban hallott és tankönyvekből megismert igazságoknak úgy válik hirdetőjévé és keresőjévé, hogy a mindennapok apró eseményeit és tényeit, eredményeit és kudarcait, felfedezéseit és tévedéseit, örömeit és csalódásait nem a múltó percek szemszögéből mérlegeli csupán, hanem az egyetemes emberi haladás nézőpontjából, számolva a célok és lehetőségek ellenmondásaival s a fejlődés örök dialektikájával.

Az igazságot keresve nem kell félniök a nagy útvesztőktől, hiszen az emberi haladás és felemelkedés nagy igazságai adva vannak azokban a felfedezésekben, amelyekhez a szocializmus és kommunizmus nagy lángelméi jutottak hozzá harcban az elnyomással és kizsákmányolással.

Ott csillognak ezek az igazságok a kommunista és munkáspártok kongresszusi határozataiban és irányelveiben, ott találjuk őket a haladó gondolkodók, írók, költők és művészek alkotásaiban, a fizika-, kémia és biológia természeti törvényeiben s az emberek mindennapi gyakorlatának tendenciáiban, sajátosan is a nevelő-oktató munkában.

A szocializmus nagy igazságait segítik megvalósulni Önök, ha tanítványaikban kialakítják a gondolkodó értelmet és az alkotásvágyat; ha megtanítják őket szeretni a dolgozó és becsületesen élő embert; ha képessé teszik őket lelkesedni mindenért, ami jó és szép, ami előbbre viszi az emberiséget; de a nagy igazságok útját járják akkor is, ha majd az írás, olvasás és számolás, laboratóriumi és szabadtéri munkák során kialakítják tanítványaikban a pontos és lelkiismeretes munka igényét, és azt a törekvést, hogy állandóan keressék a feladatok jobb megoldásának a módjait és eszközeit.

Nem részletezhetjük itt a megvalósulás konkrét feladatait, hiszen ismeretesek azok a főiskolai tanulmányokból. Ehelyett inkább a *nevelői magatartásnak* azt az *alapvető irányát* és sajátosságát szeretném kiemelni, amely az iskolai és iskolán kívüli tevékenységnek általános normája lehet.

Az igazságért, az emberibb életért, a szocializmusért folytatott harcban jelentős szerepe van a jelenben még meglévő *rossz elleni küzdelemnek*, a *hamis, vagy túlhaladott nézetek, szokások leleplezésének*. Harcolniok kell majd a tudatlanság, a közöny, a cinizmus, az álhazafiság és minden visszahúzó erő ellen, amellyel találkozhatnak iskolában és iskolán kívül. Olykor harcot kell folytatniuk önmaguk ellen is mindenkor, akár a kényelmesség, akár kishitűség

veszélyezteteti munkájukat. Ez a harc azonban csak akkor kap értelmet, ha ki-egészül a helyesebb, a jobb megoldások keresésével, a megtalált eszközök és módok valóra váltásának gyakorlatával. A hibák egyoldalú keresése, leleplezése és ostromozása könnyen válhat káros pedagógiai és társadalmi gyakorlattá. A pozitív vonások kialakítása, a szocialista szemlélet megerősítése, a helyes közösségi magatartás szüntelen alakítása és az alkotó munka örömeinek megismertetése útján válhatnak igazán a kulturális forradalom aktív részeseivé.

Amikor most tanári diplomájukat átveszik és véglegesen búcsút mondanak az intézetnek, jövő munkahelyük ismeretében bizonyára kirajzolódtak már tanári pályájuk körvonalai és anyagi bázisai. A kihelyezési értekezlet során emberi módon vetődtek fel bennük olyan kérdések, amelyek elsősorban a létre, az anyagi élet feltételeire, a lakásra és életlehetőségekre kerestek megnyugtató választ. Fontos kérdések ezek, hiszen a létfeltételek kedvező, vagy kedvezőtlen állapota döntően befolyásolhatja nevelő munkájuk tartalmát és irányát. Harcolni a kedvező létfeltételekért nemcsak jogos, de szükséges is, ma mégsem ennek a harcnak a fontosságát és elsődlegességét szeretném hangsúlyozni, mert úgy hiszem, társadalmunk minden segítségét megad ehhez.

Izgalmasabb és aktuálisabb kérdésnek tűnik ma az, vajon új munkahelyükön lesz-e tér és vállalkozásukhoz méltó feladat egyéni képességeik és adottságaik kibontakoztatására; lesz-e lehetőségük forradalmi korszakunk hőseiként élni és dolgozni?!

Társadalmi fejlődésünk ellentmondásos jelenségek folyamatában érik, s ezeknek az ellentmondásoknak a feloldása méltó forradalmi tetteket kíván. Szocialista átalakulásunkkal a problémák nem szűntek meg, sem az anyagi javak termelésében, sem kulturális életünk kibontakoztatásában. Vannak problémák, amelyek tovább élnek közéletünkben, s ezek mellé újak is sorakoznak, amelyek megoldásához szükség van az új nevelők friss erőire, lendületére és optimizmusára.

A múlt idők problémája, de új változatban *falusi ifjúságunk helyzete, sorsa és viszonya* saját közösségéhez és szülőföldjéhez.

A kapitalizmus viszonyai közt is fennállott ez a kérdés, de akkor megoldhatatlan volt a társadalmi tagozódás osztályjellege miatt. Akkor is, most is a falutól való elszakadás jellemezte ezt a világot, csak más a motiváltságuk és módjuk, más a megoldási lehetőségük.

Talán nem lesz érdektelen, ha ezt a két elszakadási folyamatot egymással szembeállítva, vonok le konzekvenciákat.

A régi falu szegény, de tehetséges fiainak sorsát a társadalmi felemelkedés útján Istenes Imrében Gárdonyi Géza tárta fel rendkívül finom lélektani elemzéssel „Otthon az apja gyémántja volt. Hosszú fekete haját gyakran meg-simogatták. Csizmáját remekbe készítették — s az apák előtte mondták fiaik-nak: olyan légy, mint Istenes Imre.

A gimnáziumban ő lett az utolsó. Ahányszor megszólalt, nevettek rajta. A magazint úgy ejtette, hogy bagazium, a féderveiszról meg azt mondta fédör-bajsz. Bolondot csináltak belőle. Még a beteg diák prudenciáért küldte a patikába, s ő ment szívesen, mert szeretett volna segíteni valakin.”

Rajta élcélődött az úri és városi gyerekek hada:

Nini a paraszt, mondták azok: milyen hosszú haját eresztett. Csizmájáról is csípős gúnnyal szóltak: Az ágyból szoktál-e beleugrani, vagy a székről?!

S az Imre gyerek elborult arccal ment haza. Kicsi szivét hollók marcangolták. Gyűlölni s szégyellni kezdte a haját. A lábán égtek a parasztcsizmák, s melléből felszakadt egy sóhajlás: Mért vagyok én paraszt?!!

A szegény kis mártír tömérdek tűzpróbán ment keresztül, míg annyira megkeményedett, hogy nem serkedt vér a lelkéből minden kis karcolás után. Apja egyik hold földet a másik után „küldte” a városba fia után, s Imre végül is úr lett, akit megsüvegeltek a parasztok és barátjának szólított a szolgabíró. Mire azonban ideért, a parasztfiúból semmi sem maradt. Ha apja néha látogatába ment hozzá, a fiú pirulva ment vele az utcán, s parasztos beszéde miatt végigömlött rajta a hideg, mert félt, hogy barátai és ismerősei meghallják.

Az öreg fájdalommal érezte meg, hogy a fia már nem a régi, hanem

csak egy abból fejlett idegen. Ő valójában másként álmodta meg jövőjüket, valahogy úgy, hogy ha majd fiából ember lesz, az fog szántani-vetni, övé lesz minden föld, maga pedig majd ősz fejjel ballagdál mellette, vagy csak a föld végén üldögél unokáival, akik koszorút kötnek pipacsból meg láncvirágból... Ez az álma kegyetlenül szertefoszlott!

Ez a folyamat törvényszerű volt akkor. A paraszti vagy proletár sorból felemelkedni és beilleszkedni a vezető osztály körébe kérelhetetlen keménységgel szabta meg a feltételeket, azaz az elszakadást az osztálytól, a falutól, a néptől, megszakítva azzal minden érdekközösséget. — Haladó pedagógusaink jól ismerték ezt a kegyetlen törvényszerűséget, de tehetetlenek voltak vele. Ez volt az oka annak, hogy akik igazán szerették a népet, gyötrődve latolgatták magukban a kérdést, küldjék-e felsőbb iskolába tehetséges tanítványaikat, vagy inkább hagyják belesüllyedni a falu feneketlen sarába.

A probléma ma egész másként vetődik fel. Paraszt fiaink és leányaink előtt szélesre nyíltak a művelődés és felemelkedés kapui. Paraszt és proletár mivoltuk erőt és öntudatot kölcsönöz nekik, s diplomával a kezükben szegyenkezés nélkül ölelhetik át fejkendős édesanyjukat. Az út nyitva áll előttük a legmagasabb polcig, s mindvégig büszkén viselhetik származásuk jegyeit.

Így van ez jól! A felszabadult nép győzelmét tükrözi mindez! Valami mégis elgondolkodtató! Falusi ifjúságunk nem találja a helyét. Elvágynak otthonából, s ha egyszer elhagyja ezt, akár azért, mert tovább tanul, akár mert jobb munkakörülményeket vél máshol találni, nem kíván visszatérni. De az otthonmaradotak sem érzik magukat jól. Sokan közülük azért panaszkodnak, hogy unatkozniok kell. Vannak szép művelődési házaink falun, de a jelentések arról szólnak, hogy sok helyen felbomlott, vagy meg sem alakultak a helyi színjátszó csoportok, és a szakköri élet sem tud erőre kapni. Vannak kultúrotthonigazgatók, akik inkább falusi bárók nyitásával próbálnak pezsgő életet teremteni a községben. Így vetődik fel sokakban a kérdés, van-e elég értelme az életnek? Így alakul ki a látszata annak, hogy ifjúságunk egy része cinizmussal kíséri a szép szavakat, amelyeket a jövő nagyszerűségéről mondunk.

Mindmégannyi súlyos problémát érint ez amelynek megvannak a társadalmi, gazdasági, ideológiai és kulturális vetületei, s amelyek megoldása az egész társadalom összefogását igényli. Ebben az összefogásban igen jelentős szerep jut a pedagógusnak, sajátosan a legfiatalabb pedagógusoknak, Önöknek, akik életkorban és dinamizmusban a legközelebb állnak hozzájuk, s akiknek a hite az új társadalom győzelmében, s lelkesedése a szocializmus építésében úgy nyilvánulhat meg, hogy felold minden közönyt és cinizmust, magával ragadva ifjúságunk legjobbait falusi problémáik megoldására.

Kilépve az életbe találkozni fognak egyéb problémákkal is, amelyekről nem mindig könnyű megállapítani, hogy igazi vagy csak álproblémák; ránk tartozik-e elsősorban vagy a társadalom egészére.

Csak éppen illusztrálásként említek néhány ilyen kérdést:

Van-e generációs ellentét fiatalok és öregek közt, s ha van, miből táplálkozik, hogyan szüntethető meg?

Sajátja-e ifjúságunknak az eszményvesztettség, s ha igen, mit kell tennünk azért, hogy társadalmi eszméink és eszményeink teljes fényben ragyoghassanak?

Problémáink vannak az ifjúság erkölcsi magatartásának megítélésében is. Sokan vetik fel a kérdést, rosszabb-e erkölcsileg a mai ifjúság, mint a régi, amelyet a hagyományos normák egész rendszere gátolt mozgásában és megnyilvánulási szabadságában? Kielégítő-e a munkához és az emberekhez való viszonyuk? Rendelkezünk-e erős és megszilárdult szocialista jellemmel? Mindmégannyi kérdés, amely a legközelebbről érint bennünket, pedagógusokat, s amelyek megoldásán egyformán kell fáradoznunk akár falun, akár általános iskolában, akár főiskolán vagy egyetemen tanítunk.

Nem lehet feladatomban most, hogy ezekre a problémákra választ adni kísérletet tegyek, inkább arra szeretnék választ adni, mit remélhetünk Önöktől e problémák megoldása során; elég erősek-e ahhoz, hogy bátran szembenézzenek velük és válllvetve küzdjenek velünk megoldásukon.

A problémák, amelyek megoldásra várnak, sokrétűek és bonyolultak. Megoldásuk magasfokú felkészültséget kíván mindnyájunktól. Úgy gondolom, önáltatás volna azt hinni, hogy felkészültségük és szellemi vértettségük már a befejezettség fokán áll, azt azonban jogunk van feltételezni, hogy a főiskolán elegendő alapot szereztek ahhoz, hogy további önképzéssel birtokba vegyék mindazokat az eszközöket, amelyek egyéni és társadalmi céljaink megvalósításához szükségesek.

Erre a reményre elsősorban az jogosít fel bennünket, hogy a háromszakos és négyéves tanárképzés követelményeinek becsülettel eleget tettek. Jogossá teszi reményeinket az is, hogy a kötelező főiskolai feladatok körén túllépve igen sokan vállaltak önzetlen társadalmi és kulturális megbízásokat, s e megbízások teljesítésében nagyfokú önállóságot, érettséget és felelősséget tanúsítottak. Tudományos diákköreink ez évi fellendülése és magas színvonalú ankétja, az országos diákköri találkozón való kiemelkedő szereplésük, az önálló kutatás és alkotásvágy olyan mérvű kibontakozását sejteti ifjúságunkban, amelyből a jövő tanárnemzedék fokozódó szakmai, pedagógiai és társadalmi aktivitására következtethetünk. A tudományos diákköri tevékenység során nálunk és országos viszonylatban is az a vélemény alakult ki, hogy ifjúságunk legjobbjai már itt, a főiskolai tanulmányok alatt képesek korszerű tudományos módszerek alkalmazására.

A választott témák pedig azt bizonyítják, hogy érdeklődésük és alkotásvágyuk nem szakadt el az élettől, sőt ahhoz kapcsolódva vállalták jelentős kérdések kidolgozását a nevelés, a gazdasági élet és a tudomány egyéb területeiről.

Gyakorló iskolai és falusi tanítási gyakorlataik nem hagynak kétséget az iránt, hogy túlnyomó többségükben a nevelői hivatás szeretetével indulnak útra, s bárhová viszi a sorsuk, érzésben, gondolkodásban és magatartásban pedagógusok lesznek, akik méltónak és erősnek bizonyulnak majd felzárkózni a szocializmus aktív és építő erői közé.

Az önök feladatai mások, mint a 40-es és 50-es évek forradalmáráé. Kevésbé látványos, és kevésbé robbanásszerű, de ugyanolyan heroikus és ugyanolyan forradalmi. E feladatok sikeres megoldásához nem elég a saját erejük. Szoros kapcsolatot kell teremteni kinn az életben fiatalok és öregek, termelőszoövetkezetek és ipari üzemek, városok és falvak, iskolák és kultúrotthonok között. Közvetlenül bele kell kapcsolódnunk a munkásosztály és parasztság életébe, s az idősebb nemzedékkel vállvetve harcolni társadalmunk eszméi, politikai céljaiért azzal a lelkesedéssel és hittel, amely a felszabadulást követő években az újjáépítés és földosztás során hatotta át a szebb és jobb életre vágyókat.

Ezeknek a reményeknek jogosnak vélt megvallásával, nagyon sok szeretettel köszöntöm Önöket, akik most tanári oklevelük birtokában magukkal viszik az Alma Mater nyújtotta szellemi kincseket és azt a lángot is, amely alkalmas arra, hogy bevilágítson a szívnek és értelemnek a fénytől még elzárt rekeszeibe.

A főiskola igazgatósága és nevelő testülete nevében kívánom Önöknek, hogy azok a szép elhatározások és tervek, amelyek intézetünk falai között mint jövő életünk alapjai formálódtak ki, mind a saját, mind népünk javára megvalósuljanak, s mi, akik itt maradunk, elmondhassuk, ha majd érni látjuk nevelő munkájuk gyümölcseit: ime, nem volt hiába való fáradság, és nem ok nélkül bízunk Önökben!

AZ EGRI TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA GYAKORLÓ ÁLTALANOS ISKOLÁJÁNAK 1964/65-ÖS TANÉVE

Az 1964—65-ös tanév mozgalmas, sikerekben gazdag éve iskolánk történetének. Iskolánk sajátos helyzeténél fogva kettős feladatot lát el:

1. Végzi az általános iskolai tanulók nevelését és oktatását, ugyanakkor
2. ellátja a főiskolai hallgatók gyakorlati képzését.

I. 1. Személyi feltételek. A tanév folyamán számos személyi változás történt. Gál István tanár metodikus beosztásban a Tanárképző Főiskola Irodalomtörténeti Tanszékére nyert kinevezést. Helyére a Gyakorló Iskolához került: Szűcs Bertalan. Perge Imréné anyasági szabadságon volt, munkáját szabadsága idejére Komjáthy Aladárné látta el. 6 metodikus kezdte meg működését az 1964—65-ös tanévben. Gál István magyar —, Póbis István biológia, Nagy Lajosné matematika —, Vidó Imre fizika —, Finkó János mezőgazdasági ismeretek és Köves József földrajz szakon. Parizsa Béláné ez évben nyugdíjba megy.

2. Továbbtanulás.

a) Ideológiai továbbképzés.

A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemének hallgatta előadásait az 1964—65-ös tanévben: Mikus László és Halasy László a 3. évfolyamon. Vajda József a 2. évfolyamon.

Erdész Edéné és Béky Loránd az 1. évfolyamon.

A tantestületben folyó ideológiai továbbképzésben részesült kartársak száma: 15.

b) Szakmai továbbképzés.

Középiskolai tanári oklevelet szerzett: Szűcs Lászlóné.

Általános iskolai tanári oklevelet szerzett: Gaál Istvánné.

Egyetemi tanulmányokat folytat:

Bálint József matematika,

Kiszely György faipari mérnök,

Kormos Antal földrajz,

Rados Mihály fizika,

Dr. Vajon Imréné biológia,

Főiskolai tanulmányokat folytat:

Nagy Ernőné.

Az 1965—66-os tanévtől kezdve kérték felvételüket egyetemre:

Czövek Pál kémia,

Erdész Ede pedagógia,

Vajda József pedagógia.

3. Kitüntetés, jutalmazás.

Nov. 7-én és a Pedagógus Napon összesen 22 nevelő kapott pénzjutalmat. Pataki Ilona Kiváló Úttörőcsapatvezető kitüntetést kapott. Nevelőink közül számosan vesznek részt a különböző pályázatokon. Az 1964—65-ös tanévben Galambos Jánosné, Gál István, Erdész Ede, Béky Loránd, Nagy Dezső, Kálmán Miklósné pályamunkáit díjazták.

II. Tárgyi feltételek.

A felsőtagozat valamennyi osztálya délelőtt járt. Az alsótagozatból az 1. a., 3. b. osztályok jártak délelőtt, a többiek délután. Ebben az évben a 2. énekzene tagozati osztályunk kezdte meg működését. Nagyobb átalakítást végeztünk a fizikai-kémiai előadóban, korszerűbb feltételeket biztosítottunk az oktatás számára. A különböző szertárak fejlesztésére álló és fogyóeszközök beszerzésére 114 000 forintot költöttünk. Jelentősen gyarapodott tanári és ifjúsági könyvtárunk állománya is.

E tanévre beírt tanulók száma: 651.
Tanuló csoportok száma az alsó tagozatban: 8,
a felső tagozatban: 12,
napközis csoportok száma: 5.

III. Az 1964—65-ös tanév munkarendje.

A tanév munkarendjét a Művelődésügyi Miniszter tanévnyitó utasítása határozta meg. Az első testületi értekezlet 1964. augusztus 31-én volt. Ezen az értekezleten az igazgató elvtárs a tanévre szóló munkatervet ismertette. A munkaterv 3 fő feladatot jelölt meg.

1. A tanterv maradéktalan végrehajtása.
2. A főiskolai hallgatók képzése.
3. Oktató-nevelő munkánkban mind teljesebben érvényesüljön hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára való felkészülés.

A munkaterv ismertetésén belül értékelte az előző tanév eredményeit. Az iskola átlaga: 3,83 volt. Megállapította, hogy növekedett a tantestület eszmei-politikai-pedagógiai egysége, különösen észrevehető ez az alsótagozatban. Jelentős eredménynek tekinthetjük a minder. vonatkozásban tartalmas házirendünk elkészítését. Nevelési feladatok közül elsőnek a világnézeti nevelés fontosságát húzta alá. Kérte a tantestületet, hogy ez évben reflektorfénybe a világnézeti nevelés kérdését állítsuk. Ennek szellemében készüljünk felszabadulásunk ünnepére.

Nevelési feladatainkat a Nevelési Tervvel összhangban végezzük. Ennek érdekében folytattuk a követelményrendszer osztályonkénti lebontását, tanmeneteinkben feltüntettük, szülői értekezleteken pedig tevékenységi formákat ajánlottunk gyermekeik számára.

A hallgatók gyakorlati képzésével kapcsolatban az alábbiakra hívta fel a tantestület figyelmét.

1. Fel kell oldani a helyenként még megtalálható merev szaktanár—hallgató viszonyt.
2. Egységesíteni kell a csoportos foglalkozásokat.
3. Jobban kell támaszkodni a módszertani oktatásra.
4. Végül jobb hozzáállást várunk negyedéves hallgatóinktól.

A tanév folyamán 3 alkalommal pedagógiai továbbképzést szolgáló nevelési értekezletet tartottunk.

1. A nevelési alapelvek gyakorlatilag és elvileg legfontosabb kérdései.
2. Az erkölcsi nevelés feladatai.
3. A „nehezen nevelhetőség” problémái címmel.

Vitavezető: dr. Berencz János tanszékvezető docens.

A tanévnyitó utasításban megjelölt nevelési értekezleteket májusban tartottuk: a nevelőtestületi egység. Közösségi nevelés. Előadó: Mikus László igazgató. 1965. március 1-én tartottuk szakszervezeti értekezletünket, ahol Gál István, a SZ. B. elnöke számolt be a szakszervezet munkájáról, majd megtörtént a Szakszervezeti Bizottság újraválasztása. Végül a tanévben végzett munkát az igazgató a záró értekezleten az alábbiakban értékelte. Munkatervünket egészében, nagy általánosságban teljesítettük. A nevelőmunka központjában a 20 éves évfordulóra való felkészülés állott és e nagy feladatot a testület jól oldotta meg. A KISZ KB. Vörös Selyemzászlójának elnyerése is dokumentálja munkánkat.

Gyakorló iskolánk 2 kimagasló eredményt ért el oktató munkánkban. Bakos Gabriella országos 1. lett az orosz nyelvi versenyen. Moldoványi Zoltán 2. helyezést ért el a városi matematikai versenyen.

Az iskola tanulmányi átlaga 3,79. Ez részint a jegyek mögött lévő komoly, reális tudást tükrözi, másrészt jelenti a bukások viszonylag magas számát is: 5,2 százalék.

Magyarból és matematikából a tanév folyamán felmérést végeztünk úgyszólván a 4—8. osztályig. A felmérések tapasztalatait a jövő tanévtől kezdve felhasználjuk. Ezeket a felméréseket a tanulók számára versenyszerűvé

fejlesztjük, eredményeiket az osztályközösség további összekovácsolására felhasználjuk.

Mulasztási átlag: 41 óra (egy főre).

Igazolatlanul mulasztott órák száma iskolai viszonylatban 879 óra.

Jónak mondható tanulóink munkához való viszonya is. Az iskolai őrszolgálat ellátása, a tej és kifli szétosztása, árusítása legtöbbször kifogástalan volt. Többségük az osztályfőnök segítői volt. Majdnem minden felsőtagozatos tanulóink jelentkezett nyári munkára.

Összefoglalva: komoly és jelentős eredményeket értünk el mind nevelő, mind oktató munkánkban.

Statisztika az osztályozásról

Osztály	Létszám	Osztályozott	Tanulmányi átlag	
			I. félév	II. félév
1. A.	32	32	—	4,4
1. B.	31	31	—	4,0
2. A.	35	34	3,9	4,2
2. B.	34	33	3,8	3,9
3. A.	36	36	3,8	3,9
3. B.	40	40	3,7	3,8
4. A.	40	40	3,9	4,0
4. B.	40	40	3,8	3,7
5. A.	34	34	3,5	3,8
5. B.	34	32	3,7	3,9
5. C.	33	33	3,8	3,6
6. A.	29	29	3,8	4,0
6. B.	28	28	3,4	3,6
6. C.	31	30	3,4	3,4
7. A.	31	30	4,0	4,0
7. B.	27	27	3,2	3,3
7. C.	28	27	3,1	3,3
8. A.	29	29	3,6	3,7
8. B.	29	29	3,4	3,7
8. C.	29	29	3,7	3,7
	650	643	3,67	3,79

Mulasztásai miatt nem osztályozható: 7 tanuló (kb. 1 százalék).

Az iskola tanulóinak magatartás átlaga: 4.25.

Az iskola tanulóinak szorgalom átlaga: 4.05.

Napközi otthonunk életéből

Iskolánk napközi otthona 1954. február 1-én alakult egy 40 fős csoporttal. Az elmúlt 11 év alatt a tanulók létszáma folyton növekedett. Az 1964—65-ös tanévben 5 csoportunk működött:

1. csoport I—II. o. 36 tanuló, vezette: Parizsa Béláné,
2. csoport II—IV. o. 49 tanuló, vezette: Hamvas Endréné,
3. csoport III. o. 40 tanuló, vezette: Dr. Molnár Józsefné,
4. csoport IV—V. o. 47 tanuló, vezette: Dr. Valentin Kálmánné,
5. csoport V—VIII. o. 47 tanuló, vezette: Kálmán Miklós.

Összesen: 219 tanuló.

Négy csoportot a Tanárképző Főiskola üzemeltet. Az ötödik csoportot a Városi Tanács tartja fenn.

A csoportok közül 4 a két napközis teremben foglalkozik, váltott műszakban. Egy csoport viszont tanterembe kényszerült a magas létszám s a helyhiány miatt.

Bár a megalakulás után sokat fejlődött napközi otthonunk, mert van 2 foglalkozás termünk, melegítőnk, stb., de a növekvő szükséglettel nem tudunk lépést tartani. Kevés a hely, túlszűkíttek a termek, hiányzik egy ebédlő, s egy játszó szoba.

Otthonunk minden nevelője azon munkálkodik, hogyan valósíthatná meg minél tökéletesebben a Rendtartás által előírt célt, a napközi otthon otthonosabbá tételét, hogy az iskolában elfáradt gyermek minél jobban érezze itt magát.

A foglalkozások változatosabbá és szórakoztatóbbá tétele érdekében kapcsolatot teremtettünk a gyermekkönyvtárral. Hetenként látogattuk a könyvtárat. Ugyancsak hetenként egyszer a Bródy-moziban mese- és bábfilmeket néztünk meg.

Rendszeresen néztük egész évben az iskola tv. adásait is a nagyobb termünkben elhelyezett tv készüléken. Megnéztük a tv délelőtt közvetített gyermekeknek szóló műsorát is.

Munkafoglalkozásokon készített játékokat, kézimunkákat, papírmunkákat, rajzokat, ragasztásokat, stb. az év végén rendezett iskolai kiállítás keretében állítottuk ki. Sok kedves apró tárgy tanúskodott itt arról, hogy tanulóink szívesen és szeretettel készítik a munkadarabokat.

S hogy mi, nevelők se maradjunk el a fejlődésben, a téli, tavaszi s a nyári szakmai továbbképzésben is részt vettünk. Ősszel Salgótarjánból és Székesfehérvárról fogadtunk napközis nevelőket tapasztalatcsere látogatásra. Tavasszal viszont a mi napközis nevelőink közül 2 nevelő ment tapasztalatcsere látogatásra Esztergomba a Felsőfokú Tanítóképző Intézet napközi otthonába. Az ilyen látogatások, s a tapasztalatok átadása, kicserélése, mindig egy lépést jelent előre a továbbhaladás útján. Munkánk változatosabbá, színesebbé válik, s tökéletesbben tudunk tervezni a következő évre is.

Úttörőcsapatunk munkája

Az úttörőcsapat 1947-ben alakult meg, akkor Ady Endre nevét viselte. Ekkor két évig Gáspár László volt a csapatvezető. 1940-ben Székfy Irén vette át a csapat vezetését, aki iskolánknál 1950-ig tanított.

Abban az időben kevesebb úttörőnk volt, s azok a legjobb tanulók közül kerültek ki. Külön volt a leány és külön a fiú csapat. A csapat felépítése szervezileg megegyezett csapatunk jelenlegi felépítésével, tehát rajokra és azon belül őrsőkre oszlott. Az úttörőotthonban az őrsőknek falrész állt a rendelkezésükre, ahol az őrs zászlója, jelvénye, képei álltak. A csapat 1948-ban szép eredménye jutalmául megkapta a „Ságvári Endre” zászlót, melyet minden évben a legjobb csapatok nyertek el. Mozgalmas életet igyekezett biztosítani az akkori fiataloknak a csapatvezetőség; kirándulásokat, akadályversenyeket rendeztek. Nyáron táborban szórakoztak. Az első fiútábor Balatonkenesén, az első leánytábor pedig Balatonzamárdiban volt.

Nyakkendőjük színe először kék, utána kék nyakkendő piros szegéllyel, s végül a jelenlegi úttörőnyakkendő került forgalomba, a vörös.

Csapatunk neve 813. sz. Bornemissza Gergely úttörőcsapat. Minden osztály 3 őrsre oszlik. Az osztályok egy-egy rajt alkotnak. Szeredi András tanár 1961-ig volt a csapat vezetője.

Ezután Rados Mihály tanár vette át a vezetést.

Az őrsök és rajok munkájában minden évben nagyobb fejlődés tapasztalható. A becsületesen dolgozó, megbízható, kötelességét mindig teljesítő pajtások száma egyre emelkedik.

A csapatnál 22 ifivezető működik.

1963-ban Szentlélekre szerveztünk tábort, ahová csapatunk tagjai szép-

számmal jelentkeztek. A kéthetes vidám — programokban gazdag — napokra minden pajtás szívesen emlékszik vissza.

1964 nyarán a Balaton mellé készült a csapat táborba. A mindenre kiterjedő pontos felkészülés gondtalan, vidám napokat szerzett az úttörőnyakkendős fiataloknak. Gondos kiválogatás után csak a legjobb és tanulásban legkiválóbb pajtások vehettek részt a tábori életben. A fürdés, túrák, akadályversenyek dús programot biztosítottak. A nyári tábor minden részt vevő pajtás számára sok szép, felejthetetlen élményt hozott.

Az 1964-es évben beindult „Expedíció a jövőbe” című mozgalom. Valamennyi ősrs benevezett. — Expedíciós feladatok, vállalások, túrák mind-mind sok újat, felejthetlent hozott a fiatalságnak. Az év végén löbb ősrs zászlajára a kitartó munka eredményeül felkerülhetett az expedíció vörös csillaga. A mozgalomban ez évben is részt vettünk.

Hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára ősrsi felszabadulási album pályázatot hirdetett a csapatvezetőség. A legjobban sikerült albumok a megyei versenyen is részt vettek, ahol 2 ősrs egy rádiót nyert.

Iskolánk és csapatunk igen jó kapcsolatot épített ki az erfurti gyak. ált. iskolával. Az erfurti csapat képviselői az 1965-ös évben is ellátogattak városunkba. Ez alkalomból iskolánk ünnepélyes csapatgyűlést rendezett, amelyen a meghívott külföldi vendégek átnyújtották ajándékukat — a barátság jeléül — Bornemissza Gergely úttörőcsapatnak. A múlt nyáron csapatunkból két pajtás látogatott el Erfurtba és ott képviselte méltóképpen iskoláját. Ezt a vendéglátást mi is viszonzottuk.

1964 őszén célul tűztük ki a KISZ KB Vörös Selyemzászlajának elnyerését. Valamennyi munkaterületen nagy odaadással dolgoztak, ezért a csapatot 1965. május 30-án mint a megye legjobb úttörőcsapatát kitüntették a Vörös Selyemzászlóval. E kitüntetés a kisdobosok, az úttörők, az ősrsvezetők és a csapatvezetőség jó munkájának eredménye. Az úttörőcsapatban végzett munka összhangban áll az általános iskola céljával, vagyis hozzájárul a kommunista ember személyiségének megalapozásához.

Énekkari munkánk 1964—65. iskolai évben.

Az énekkart Pataki Iлона és Pogány Ferencné vezette.

Énekkarunk az 5—8 osztályok tanulóiból alakult.

Létszám: 92 tanuló.

Az énekkari munka kiegészíti az osztályokban folyó ének-zene tanítást. Az osztályokból kiválasztott jóhangú énekesek magasabb művészi igényű műveket tanultak, amelyeket iskolai ünnepségeken és a városi rendezvényeken mutattunk be. Ebben az évben nov. 7-én, ápr. 4-én szerepeltünk az iskolai ünnepségeken. Márc. 15-én részt vettünk a városi KISZ ünnepségen. Május 7-én szerepeltünk a Tanárképző Főiskola gála-estjén szép sikerrel. Az énekkari munka elismeréseként meghívást kaptunk a IX. Egri Országos Dalosnapokra, ahol az ország legkiemelkedőbb kórusai között énekeltünk, június 12-én a szabadtéri hangversenyen, 13-án a Gárdonyi Géza Színházban tartott Bárdos Lajos-esten. Szerepeltünk évváró ünnepélyünkön is.

Megemlíthető még az, hogy az egyes osztályok osztálykórusokat alkotnak, amelyek szintén részt vesznek az iskolai rendezvényeken. Így a 7. B. osztálykórusa, az iskolai március 15-i ünnepségen énekelt. A 8. B. osztálykórusa rendezvényeken szerepelt szép sikerrel.

Testnevelés és sport

Az iskolai testnevelésben tanulóink 97 százaléka részesült. Gyógyító testnevelésben 2 százalék vett részt. Teljesen felmentett 1 százalék volt. A tantervi anyagot átvettük, az úszást nyárra tettük át. Kiegészítő anyagként a torna, atlétika, kézilabda és labdarúgás szerepelt. Az oktatási-nevelési feladatokból a főiskolai hallgatók is kivették részüket.

Iskolánkban hagyományos, erős a Kilián Testnevelési Mozgalom. Minden tanuló részt vett a mozgalomban és rendszeres sportolással, versenyekkel 315 jelvényt szereztek. Ebből 40 előkészítő, 144 vas, 86 bronz, 29 ezüst és 16 arany fokozat volt. Ebben nagy segítséget nyújtottak az osztályokban szervezett Kilián felelősök. A jövő tanévben tervbe vettük az előkészítő fokozat erőteljesebb kibővítését és a célnak megfelelően a jelvények megszerzését.

Az úttörő sportban eredményekben gazdag tanévet zártunk le. Hagyományokhoz híven és a lehetőségeknek megfelelően iskolánk erős oldala a torna. A fiúk megnyerték a városi csapat- és egyéni bajnokságot. A megyei döntőre nem mentek a fiúk, mert technikai akadály jött közbe. Lányaink II. helyezést értek el. A két csapat közös eredményeként elnyertük a városi KISZ-bizottság vándorszerlegét. Atlétikában lányaink voltak az eredményesebbek és a városi, valamint a megyei döntőben megőrizték az első helyezést. A fiúk harmadikok lettek. A két csapat eredményeként elnyertük a városi KISZ-bizottság szerlegét. Iskolánkban évről évre erősödik a kézilabda. Lányaink csapata a városi és a megyei versenyben első lett. A fiúk csapata városi második lett.

A városi úszóversenyen iskolánk harmadik lett (ebben) az összesített eredmények és az indulók létszáma alapján. Működik egy sportlövész szakkör is, az egri Honvéd ifjúsági csapataként. Rendszeres edzésükhöz a Honvéd sportkör biztosította a fedett és nyitott pályát, a löszert és megfelelő puskákat.

Kiképzési csoportok száma:

	III. évfolyam	IV. évfolyam	Összesen
Magyar	3	3	6
Történelem	3	2	5
Orosz	4	2	6
Biológia	3	3	6
Földrajz	3	3	6
Matematika	5	4	9
Fizika	3	2	5
Kémia	2	2	4
Ének	1	1	2
Testnevelés	2	2	4
Rajz	2	1	3
Műszaki gyakorlat	3	3	6
Mezőgazdasági gyakorlat	2	2	4
Összesen:	36	30	66

Szaktárgyi munkaközösségek

Osztályfőnöki munkaközösség. Vezetője: Farkas Sarolta.
 Magyar nyelvi munkaközösség. Vezetője: Kerecsy Gézané.
 Magyar irodalom munkaközösség. Vezetője: Gál István metodikus.
 Orosz nyelvi munkaközösség. Vezetője: Szabó Endre.
 Történelem munkaközösség. Vezetője: Szabó Endréné.
 Biológia munkaközösség. Vezetője: Póbis István metodikus.
 Földrajz munkaközösség. Vezetője: Köves József metodikus.
 Számтан munkaközösség. Vezetője: Nagy Lajosné metodikus.
 Fizika munkaközösség. Vezetője: Vidó Imre metodikus.
 Ének munkaközösség. Vezetője: Pogány Ferencné.
 Testnevelés munkaközösség. Vezetője: Nagy Dezső.
 Rajz munkaközösség. Vezetője: Daragó Lászlóné.
 Műszaki gyakorlat munkaközösség. Vezetője: Erdész Ede.
 Mezőgazdasági gyakorlat munkaközösség. Vezetője: Firkó János metodikus.
 Alsótagozatos munkaközösség. Vezetője: Dr. Kovács Vendelné.

Testületi Tanács tagjai

Mikus László igazgató, Vajda József igazgatóhelyettes, Erdész Ede párt-csoportvezető, Gál István szakszervezeti elnök, Farkas Sarolta osztályfőnöki munkaközösség vezetője, dr. Kovács Vendelné alsótagozatos munkaközösség vezetője, dr. Kovács Vendel vezetőmetodikus, Rados Mihály úttörő csapatvezető, Semjén Pálné SZM-elnök, Béky Loránd tanár, Osváth Pálné kisdobos csapatvezető.

Szakkörök

Szakkör neve	Szakkör száma	Tanulók száma
1. Irodalom	1	21
2. Orosz társalgás	2	35
3. Matematika	1	28
4. Rajzoló-festő	1	14
5. Ének-zene	2	92
6. Sportkör	4	317
7. Lövész	1	17

Adminisztratív és fizikai dolgozók

Fekete Zoltánné adminisztrátor.
Domboróczky Béláné konyhalány.
Gál Bertalanné takarító.
Holló Józsefné takarító.
Kialó Istvánné hivatalsegéd.
Kiss Andrásné konyhalány.
Szokodi Lajos hivatalsegéd.
Szokodi Lajosné konyhalány.
Visnyóczky Lászlóné takarító.

Szülői Munkaközösség

Iskolánknál 5 tagú SZM elnökség működik. Elnök: Semjén Pálné, elnök-helyettes: Gulai Istvánné, pénztáros: Mlinkó Ferencné, pénztárelenőr: Bukoly József és Vilcsék Tiborné.

Iskolánknál az SZM választmány tagjainak száma: 93.

Az iskola egészségügye

Iskolaorvos: Dr. Sziklai Árpád.

Iskolánknál működött az Ifjúsági Vöröskereszt. Vezető tanár: Kiszely György.

Sorszám	Név szaktárgy	Szolgálati éveinek száma ennél az iskolánál	Mely osztályokban milyen tárgyat tanít?	Osztály- főnök	Egyéb beosztása
1.	Mikus László orosz, történelem	4	történelem: 8. a. 8. c.	—	Igazgató
2.	Vajda József matematika, fizika	7	matematika: 8. a.	—	Igazgatóhelyettes, Matematika szertár őre
3.	Bardi István matematika, kémia	1	matematika: 5. a, 6. c, 7. b. 5. a.		Tankönyv felelős
4.	Bálint József matematika, fizika	3	matematika: 7. c. fizika: 6. c, 7. b. 7. c. 8. a.	7. c.	Fizikai szertár őre Film felelős
5.	Béky Loránd magyar, orosz	3	orosz: 5. b. 6. b. 7. c. 8. c.	—	Orosz szertár őre Szaksz. vezetőségi tag
6.	Czövek Pál matematika, kémia	3	kémia: 8. a. 8. b. 8. c.	—	Kémia szertár őre
7.	Daragó Lászlóné földrajz, rajz	3	rajz: 5. a. 5. c. 6. a. 6. b. 7. b. 7. c. 8. a.	—	Rajz szertár őre

8.	Erdész Ede matematika, fizika, műszaki gyak.	3	műszaki gyak.: 5. a. 5. b. 6. a. 6. b. 7. a. 7. b. 8. a. 8. b. 8. c.	—	Pártcsoportvezető Biztonsági megbízott
9.	Farkas Sarolta magyar	3	magyar: 6. b. 7. b.	7. b.	Osztályfőnöki munkaközös- ség vezetője, Folyóirat felelős
10.	Fekete Margit biológia, földrajz	6	rajz: 5. b. 6. c. 7. a. 8. b. 8. c.	6. c.	Rajz könyvtár őre
11.	Gaál Istvánné magyar, történelem	5	magyar: 5. c. 6. c.	5. c.	Biztosítási felelős Színház, mozi felelős
12.	Galampos Jánosné testnevelés	14	testnevelés: 5. b. 5. c. 6. c. 7. b. 8. b.	—	Tanári könyvtár őre Sportkör vezető
13.	Gergely Sándor matematika, fizika	14	matematika: 5. b. 5. c. 7. a.	—	Szakkörvezető Úttörőcsapat pénztárosa
14.	Halasy László biológia, földrajz, mezőgazd. gyak.	13	biológia: 5. b. 5. c. földrajz: 5. b. m. g. 5. c. 6. c.	—	Mezőgazdasági szertár őre
15.	Kálmán Miklósné történelem, földrajz	16	földrajz: 5. c. 6. a. 6. b. 7. a. 7. b. 7. c. 8. b.	—	Földrajz könyvtár őre.

Sorszám	Név szaktárgy	Szolgálati éveinek száma ennél az iskolánál	Mely osztályokban milyen tárgyat tanít?	Osztály- főnökök	Egyéb beosztása
16.	Kerezy Géza matematika, fizika kémia	3	matematika: 6. a. 8. b. 8. c.	8. c.	
17.	Kerezy Gézáné magyar, történelem	14	magyar: 5. b. 7. a. 8. c.	5. b.	Iskolai ifjúságvédelmi felelős. Magyar nyelvi munkaközösség vezetője
18.	Kiszely György matematika, műszaki gy. biológia, földrajz	5	műszaki gyak.: 5. a. 5. b. 6. a. 6. b. 7. a. 7. b. 8. a. 8. b. 8. c.	—	Ifjúsági Vöröskereszt felelős. Tűzrendészeti felelős.
19.	Kormos Antal biológia, földrajz	11	biológia: 8. a. 8. b. 8. c. földrajz: 6. c. 8. a. 8. c.	8. a.	Földrajz szertár őre
20.	Nagy Dezső testnevelés	14	testnevelés: 5. a. 6. a. 6. b. 7. a. 8. a. 8. c.	—	Szakszervezeti vezetőségi tag. Sportkörvezető. Szakörvezető, Sportszertár őre
21.	Fataki Ilona ének	3	ének: 5. b. 5. c. 6. a. 6. b. 7. a. 7. c. 8. a. 8. b.	—	Úttörőcsapat vezető h.
22.	Perge Imréné pedagógia, történelem	2.	történelem: 5. b. 6. a. 7. b. 7. c.	—	Történelem szertár őre

23.	Pogány Ferenoné magyar, ének	4	ének, zene: 1. a. 2. a. 5. a. 6. c. 7. b. 8. c.	—	Ének szertár óre
24.	Rados Mihály matematika, fizika	4	fizika: 8. b. 8. b. 8. c.	—	Úttörőcsapat vezető
25.	Ráduly Ilona magyar, történelem	14	magyar: 5. a. 6. a.	6. a.	Szakkörvezető
26.	Szabó Endre magyar, orosz, német	13	orosz: 5. a. 6. c. 7. a. 8. a.	7. a.	Ifjúsági felügyelet vezető tanára Szakkörvezető
27.	Szabó Endrené magyar, történelem, pedagógia, filozófia	2	történelem: 5. a. 5. c. 6. c. 7. a. 8. b.	6. b.	
28.	Szűcs Bertalan magyar	fél	magyar: 8. b. 7. c.	—	Ifjúsági könyvtár óre
29.	Szűcs Lászlóné magyar, orosz	5	orosz: 5. c. 6. a. 7. b. 8. b.	—	
30.	Tóth Jánosné történelem, földrajz	4	háztartástan: 5. a. 5. b. 5. c. 6. a. 6. b. 7. a. 7. b. 8. b. 8. c.	—	Műszaki könyvtár óre
31.	Dr. Vajon Inréné biológia, földrajz, történelem	2	biológia: 6. a. 6. b. 6. c. 7. a. 7. b. 7. c.	6. b.	Biológiai szertár óre

Sorszám	Név szaktárgy	Szolgálati éveinek száma ennél az iskolánál	Alsó tagozatban tanító nevelők	Osztály- főnök	Egyéb beosztása
32.	Bardi Istvánné tanítónő	2		1. b.	
33.	Erdész Edéné tanítónő	3		1. a.	Színház, mozi felelős
34.	Fűzi Lászlóné tanítónő	13		4. b.	Alsótagozatos szertár őre
35.	Dr. Kovács Vendelné gyak. isk. tanítónő	13		2. b.	Alsótagozatos munkaközös- ség vezetője Szakszervezeti vezetőségi tag
36.	Lovasi Károlyné tanítónő	14		2. a.	SZM.-összekötő
37.	Nagy Ernőné tanítónő	7		3. b.	
38.	Osváth Pálné tanítónő	16		4. a.	Kisdobos vezető Takarékossági felelős
39.	Pálos Gyuláné tanítónő	13		3. a.	

Sorszám	Név szaktárgy	Szolgálati éveinek száma ennél az iskolánál	Napközi otthonban tanító nevelők	Csoport- vezető	Egyéb beosztása
40.	Hamvas Endréné tanítónő	9		2.	Leltár felelős
41.	Kálmán Miklós magyar, történelem, filozófia	3		5.	Tanácsi gazdaságvezető
42.	Dr. Molnár Józsefné tanítónő	6		3.	
43.	Parizsa Béláné tanítónő	15		1.	
44.	Dr. Valentin Kálmánné tanítónő	1		4.	Szakszervezeti vezetőségi tag Gazdaságvezető

TARTALOMJEGYZÉK

Dr. Szántó Imre igazgató tanévnyitó beszéde	3
A FŐISKOLA VEZETŐSÉGE	
Az Igazgatói Tanács	12
A Főiskola Tanácsa	13
Tanszékek	14
Lengyel Gábor	18
A főiskola hivatalai	19
Kollégiumok	20
Kitüntetések	21
Külföldi kiküldetések	21
A főiskola külföldi vendégei	22
Új tudományos fokozatok:	
Kandidatúra	23
Egyetemi doktorátus	23
A FŐISKOLA DOLGOZÓINAK TUDOMÁNYOS, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI TEVÉKENYSÉGE	
Publikációk	27
Főiskolai tudományos ülészek	33
Művészeti munka	34
A főiskolai oktatók főiskolán kívüli tevékenysége	37
A FŐISKOLAI TÁRSADALMI SZERVEZETEK MŰKÖDÉSE	
Pártszervezet	40
Szakszervezet	40
KISZ-szervezet	40
A FŐISKOLAI BIZOTTSÁGOK JELENTÉSEI	
Világnézeti Nevelési Bizottság	44
Oktatási Bizottság	47
Tudományos Bizottság	50
Kollégiumi Tanács	55
Kulturális Bizottság	57
Diákjóléti Bizottság	60
Könyvtárbizottság	61
A tudományos diákkörök, szakkörök működése	63
Pedagógiai, üzemi- és terepgyakorlatok	69
Tanulmányi kirándulások	77
A kamara-vegyeskar krónikája	83
A Főiskolai Sportklub munkája	85
Dr. Somos Lajos igazgatóhelyettes ünnepi beszéde a főiskolai hallgatók ballagásán	87
Statisztikai adatok:	
Nappali tagozat	89
Levelező tagozat	89
Az 1964—65-ös tanévben oklevelet kaptak:	
Nappali tagozaton	90
Levelező tagozaton	91
Dr. Somos Lajos igazgatóhelyettes tanévzáró beszéde	95
Az Egri Tanárképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájának 1964—65-ös tanéve.	99